

Toplice za zbor aktivistov

Do 7. junija bo vse nared – samo da bi bilo lepo vreme – Popoldne program na Bazi 20

V Dolenjskih Toplicah se je pretekli torek, 5. maja, zbral odbor za pripravo zbor aktivistov, ki je pretehtal možnost za čim boljše ureditev prometa, preskrbo, kulturni program in prireditveni prostor. Računajo, da bo 7. junija prišlo na zbor 10 do 15.000 ljudi, da bo v Dolenjskih Toplicah parkiralo 2.000 osebnih avtomobilov in 150 avtobusov.

Edvarda Kardelja so zaprosili, da bi govoril na veliki proslavi. Ta se bo začela ob

BELSAD: z DANO ne bo združitev

Prejšnji teden je delavski svet tovarne sadnih sokov in likerjev Belsad v Črnomlju obravnaval predlog o združitvi z mirenko tovarno Dana. Združitve so odklonili z obrazložitvijo, da ta možnost kolektivu Belsada ne bi prinesla zagotovljenega razvoja v prihodnosti, razen tega belsadovcem tudi ni bil všeč pogoj DANE, da bi po združitvi prenehali poslovati kot samostojna pravna oseba.

DANES:

NOVA STEVILKA DOLENJSKIH RAZGLEDOV:

- Dvajset let Belokranjskega muzejskega društva str. 15
- Ob stoletnici rojstva Martina Humeka str. 16
- Še o zlatem nakitu kneginje v Spiljerjevi gomili I str. 18
- in drugi prispevki
- o prekinitvi dela v STILLESU str. 7
- neosnovane govornice str. 11
- gumijasta peta ga je izdala str. 14
- trikrat na dan se nasmejte! str. 28

11. uri, ob 15. uri pa bo proslava še v prenovljeni Bazi 20, kjer bo pel novomeški pevski zbor »Dušan Jereba«. Popoldne bo igrala velenjska godba na pihala, pelo bo 550 mladih pevcev osnovnih šol novomeške, črnomaljske, metliške in trebanjske občine.

Od Dolenjskih Toplic do Podturna bodo cesto asfaltirali in položili tudi asfalt po Toplicah, razširili bodo cesto Dolenjske Toplice—Uršna sela—Novo mesto in postavili nov, trdnjši most čez Sušico. Za preskrbo bodo skrbela novomeška gostinska in trgovska podjetja ter Mesno prehrabeno podjetje.

Ob velikem zboru slovenskih aktivistov bo pošta izdala poseben žig, s katerim bodo 7. junija žigosali pošne pošiljke.

Nekdanji kurirji in vezisti iz vse Slovenije so odnesli najlepše vtise s srečanja v Beli krajini. Na fotografiji jih vidimo ob prvem postanku na Suhorju, kjer so jih pričakali z vso belokranjsko gostoljubnostjo in prisrčnostjo. (Foto: R. Bačar)

Kot nekoč toplo sprejeti

Sobotno in nedeljsko srečanje kurirjev in vezistov s prebivalstvom Bele krajine, Dolenjske ter Ivančne gorice je bilo prisrčno

Okoli 250 nekdanjih kurirjev in vezistov iz vse Slovenije se je udeležilo sobotnega srečanja v Beli krajini. Gostje so doživeli topel sprejem že na Suhorju. Ko so borci v partizanskih uniformah z odlikovanji in zastavo prikorakali pred spomenik, kjer so položili venec, jim je izrekel dobrodošlico Franc Tomc, predsednik krajevne organizacije ZZB, pionirke pa so jim pripelle rdeče nageljne.

Po krajšem kulturnem spredu in partizanski malici so udeleženci srečanja nadaljevali pot do Metlike. Na svečanosti pri spomeniku na trgu je govoril predsednik občinske skupščine Ivan Zele. Ob obisku Metlike so si gostje ogledali tudi Belokranjski muzej in BETI. (Nadaljevanje na 6. str.)

Peter Jovanovič, znani kipar — samouk iz Poljanske doline in udeleženec zadnjega mednarodnega simpozija kiparjev Forme vive v Kostanjevici, je pred kratkim spet obiskal mesto na Krki in na šolskem dvorišču izklesal iz hrastovega debla kloštrskega žolnirja, osebo iz znanega istoimenskega dela slovenskega pisatelja Josipa Jurčiča. (Foto: Ivan Zoran)

VEČ LET SO PRIKRIVALI VELIKO IZGUBO

„Zadeva LEPIS“ pred sodiščem

Pretekli teden je bila pred občinskim sodiščem v Črnomlju dvodnevna razprava zoper 5 obdolžencev iz nekdanjega podjetja LEPIS — Osebnokorišanje so ugotovili samo pri bivšem direktorju

Začelo se je septembra 1967, ko je računovodkinja Anica Pestner iz suhorskega podjetja LEPIS poskušala narediti samomor. Pustila je pismo, v katerem je napisala, da raje umre, kot da bi njo dolžili nepravilnosti v podjetju, ker jih ni kriva. Takrat so začeli organi UJV iz službe družbenega knjigovodstva preiskavo v podjetju. Sledil je dolgotrajen dokazni postopek, sodišče pa je pred dnevi ugotovilo krivdo posameznikov.

Kambiča, vodjo tehnično-komercialne službe, Ivana Skofa, vodjo žage, in Nikola Sumimo, skladiščnika podjetja.

(Nadaljevanje na 12. str.)

Obtožnica je bremenila nekdanjega direktorja podjetja Zvoneta Jermana, računovodkinjo Anico Pestner, Vida

Obsojamo agresijo v Kambodži

Na seji občinske konference ZK Novo mesto 11. maja so člani konference, preden so začeli z dnevnim redom, obsodili ameriško agresijo v Kambodži. Podobno so v Brezicah 12. maja na zborovanju v počastitev stoletnice Leninevega rojstva zbrani razposlali protestna pisma zvezni in republiški konferenci SZDL ter Zvezi sindikatov Jugoslavije.

VREME

OD 14. DO 24. MAJA

Okrog 23. maja dva ali tri dni lepo vreme. V ostalem nestalno, s pogostnimi padavinami oziroma nevihtami. Dr. V. M.

Več kot 500 ljudi se je zbralo ob velikem parkirnem prostoru na Otočcu, kjer so tekmovalci nedeljskega avtomobilskega rallyja DOLENJSKA OSMICA 1970 imeli spretnostno vožnjo. Na sliki: posebno pozornost so zbužali AUSTINI—MINIJI, katerih eden je tudi zmagal. Podrobnosti na športni strani! (Foto: M. Vesel)

KAR 2 »TRIKOTNIKA«

Akcija preletov tudi na letališču Prečna - N. mesto

Novomeški aeroklub je med najmočnejšimi v državi

18. maja se bodo slovenski jadralni piloti iz klubov Lesce, Celje, Ptuj, Ljubljana in Novo mesto preselili na novomeško letališče v Prečni, kjer se bo začel drugi del republiške akcije preletov v organizaciji Zveze letalskih organizacij Slovenije in aeroklubov iz Lesce in Novega mesta. Namen akcije so vrhunski dosežki v jadralnem športu in čim večje število preletenih kilometrov. V prvem delu, ki se je začel 15. aprila na letališču v Lescah, sta bila dosežena prvič dva zlata Cr za prelet slovenskega trikotnika (300 kilometrov). Letalci, ki se bodo do 10. junija udeležili drugega dela akcije, bodo spali v internatu na letališču v Prečni.

Letalni park novomeškega aerokluba je zdaj med najmočnejšimi v Jugoslaviji, saj ima 5 motornih letal (v kratkem pričakujejo še šesto — moderno športno letalo ameriške proizvodnje) in kar 8 jadralnih letal, med njimi 2 »delfin« in odličnega češkega »ablina«.

V čast Martinu Humeku

Na Gradiščih pri Raki bo v soboto, 16. maja, ob 16. uri slovesno odkritje spominske plošče znamenemu slovenskemu čebelarju, sadjarju, vrtnarju, strokovnemu učitelju in organizatorju Martinu Humeku. Prireditev bo v čast stoletnice njegovega rojstva. Po odkritju plošče bo v osnovni šoli na Raki pri Krškem še ogled Humekove razstave. Pokrovitelji prireditve so občinska skupščina Krško, krajevna skupnost Raka in osnovna šola Raka.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

inles

ribnica

TELEFONI:
87-068
87-099

OKNA VSEH VRST
VRATA — SOBNA,
BALKONSKA
VHODNA
IN GARAZNA

PRODAJA NA KREDIT

Navzlic vsem krizam in ameriškega vdoru v Kambodžo se na stavbi zunanjega ministristva v Washingtonu množijo golobje. En par si je celo spletel gnezdo na balkonu pred diplomatskim oddelkom ministrstva in izlegla sta se dva mlada goloba. »Vrag naj me vzame,« je vzkliknil visoki funkcionar, ne bi si bil mislil, da se lahko v tem ministristvu kaj izleže! ... Ob dvestoletnici prihoda kapitana Cooka v Avstralijo so na mestu takratnega izkrcanja v navzočnosti britanske kraljice in nje nega moža uprizorili ta slovesni dogodek. Toda ko se je počasi bližala lesena ladja z igralcem, ki je igral kapitan Cooka, se je vesela družina študentov zapodila v motornem člnu do obale in bradat mladenič je zasadil v zemljo britansko zastavo. Policija v motornih člnih se je takoj pognala za študenti. Kraljičin soprog se je zabaval, kraljica pa je negibno strmela v uradni del ceremonije. ... Samo v New Yorku so lani lastniki zapustili 60.000 avtomobilov, piše sovjetski futurolog Genadij Gerasimov. V Moskvi je skupno 80.000 zasebnih avtomobilov — in mi jih ne mislimo zapustiti. Toda zato imajo v Moskvi dosti bolj čist zrak kot v New Yorku. ... Po besedah podpredsednika ZDA Spira Agnewa poskušajo mladi kolonialisti intelektualci in utrujeni, zagrenjeni starci spodkopati prizadevanja predsednika Nixona, da bi dosegel spravilnice mira v Jugovzhodni Aziji. Nixon se lahko popolnoma zanese vsaj na svojega podpredsednika. ... Trideset mladincev je vdrlo v eno izmed najbolj znanih delikatesnih trgovin v Parizu in odneslo kup dobrot. Kaviar, salame, šampanjec in podobno so potem delili revežem v parških predmestjih. Novinarjem so izjavili, da se nimajo za tatove. Policija je nabrč drugačnega mnenja. ... Peking je povzal Kitajce v Hongkongu, naj vlagajo honkonške dolarje v kitajske banke in jih zamenjujejo za kitajsko valuto, ki je več vredna od majavega dolarja. Ker pa Peking sam določa pariteto svoje valute do dolarja in ker niso nikjer omenjene obresti za naložbe, se tisti, ki imajo majave dolarje, niso posebno navdušeno odzvali temu pozivu. ...

ZANIMIVO, A NEREŠENO VPRAŠANJE NAŠE DRUŽBE

Pokojnine za kmete

Zakaj zidamo gradove v oblake? Tudi pohorskem kmetu sam les ne bo dal pokojnine — Razprave o tem postavimo na trdna tla!

O kmečkih pokojninah veliko razpravljamo. Lahko bi tudi rekli, da že predolgo. Po tolikih razpravah bi bilo treba nekaj storiti. Da so pokojnine nujne, o tem namreč nihče ne dvomi. Zato ni čudno, da se iz dneva v dan pojavljajo novi predlogi, kako to urediti. Nobeden pa še ni bil takšen, da bi ga lahko v kratkem uresničili.

Pozimi se je na maringorskem območju — prav-

zaprav na Pohorju — pojavil predlog, da bi uvedli pokojnine za kmete s prispevki od prodanega lesa. Prvi predlog je dobil bratce. Govori in piše se kar naprej. Nihče pa ni vzel v roke svinčnik in izračunal, kaj je moči narediti.

Pa poskusimo mi.

Gozdno gospodarstvo Maribor odkupi v enem letu od zasebnih lastnikov gozdov okrog 90.000 m³ lesa. Lanska povprečna cena, ki so jo dobili kmetje za les, je bila okrog 120 din za m³ lesa. Lanska povprečna cena, ki so jo do bili kmetje za les, je bila okrog 120 din za m³. Če bi od tega dali 3 odstotke v pokojninski sklad kmetov, bi se nabralo okrog 324.000 din. Mesečna pokojnina 300 din pa nanese vse leto 3600 din. Iz teh sredstev bi torej lahko prejemale pokojnino le 90 kmetov. To bi bil izmed vsakih 300 kmetov le eden. V občini Ptuj pa že zdaj prejema socialne podpore okrog 600 ljudi.

Pravijo, da si je gozdno gospodarstvo Maribor poskušilo zagotoviti sredstva za kmečke pokojnine tako, da bi jih dobivali le tisti, ki prodajo v enem letu

NA ZADNJI POTI — Nepregledna množica študentov je spremljala svojega vrstnika Jeffreyja Millerja, ki so ga 4. maja med demonstracijami proti vojni v Kambodži skupaj s tremi drugimi študenti podirle krogle nacionalne garde. Študenti na sliki dvigajo roke in prste v znamenju črke »V«, znamenju mira. Telefoto: UPI

tedenski zunanjepolitični pregled

Medtem ko ameriške in saigonske čete ležejo čedalje globlje v Kambodžo in so v zadnjih dneh izvedle tri nove ofenzivne sunke, se po svetu še ni poleg val protestov proti vdoru v Kambodžo. Za predsednika Nixona, ki se je okrog prvega maja odločil poslati tudi ameriške vojske v Kambodžo, je najhuje to, da so vse ozemlje ZDA preplavile demonstracije, kakršnih celo v ZDA ne pomnijo. Kaže, da se ni dvignila samo ameriška mladina v obsodbi agresije na Kambodžo in vsega nesmiselnega klanja v Indokini nasploh, ampak da je potegnila za seboj tudi starejša generacija, med njo tudi lepo število senatorjev.

Posebno veličastna je bila triurna demonstracija pred Belo hišo — rezidenco predsednika ZDA — ki je potekala v redu in miru. Organizatorji čedalje bolj poudarjajo — in trezni in odgovorni ljudje jim pritrjujejo — da se je treba izogibati spopadom s policijo, ker si prav tega želijo njihovi nasprotniki in zagovorniki vojne v Indokini. Najnovejše demonstracije so bile v znamenju štirih mladih žrtev, ki jih je nacionalna garda s krogli pokosila pred državno univerzo v Kentu.

Predsednik Nixon je očitno začutil, kako močan je sedanja pritiski in si prizadeva »priti v stik« z mladino. Ne-tranji minister Walter Hickel ga je opozoril, naj pazi, da si ne bo popolnoma odtujil mladine.

Zdaj so prišle na dan nekatere podrobnosti o tem, kako je Nixon sprejel usodno odločitev, da bo poslal ameriške vojske v Kambodžo. Samo štirje možje so silili vse razloge za ali proti tej odločitvi. To so bili predsednik Nixon, njegov svetovalec za nacionalno varnost Kissinger, zunanji minister Rogers in obrambni minister Laird.

V Sloveniji je 48.474 voznic motornih vozil

Lani je stopilo pred komisije za vozišče 83.965 kandidatov in kandidatk ali 3.030 manj kot v 1968. Vozišče izpiti so priznali 30.236 kandidatov (2.144 manj kot leto dni prej), tako da je bilo konec leta 1969 v naši republici že 320.914 voznikov motornih vozil ali 21.935 več kot leto dni prej. Med 320.914 vozniki je 48.474 voznic, o katerih je na splošno znano, da prav dobro upravljajo motorna vozila.

Zanimivo je, da so vsi trije — Kissinger, Rogers in Laird — prepričali predsednika, naj ne pošilja ameriških vojakov v Kambodžo.

Predsednik Nixon očitno ni poslušal nasvetov, ampak se je odločil za usodni korak. V ameriškem senatu se je dvignil pravi vihar. Senatorji so izjavili, da predsednik vodi vojno na svojo roko, ne da bi vprašal za mnenje Kongresa, ki je po ameriški ustavi edini pooblaščen odločati o tem, ali bodo ZDA stopile v vojno. Predsednik seveda trdi, da ni začel nove vojne,

Protesti

da gre samo za vojaško akcijo in da bo tako ali tako umaknil ameriške vojske iz Kambodže do 31. junja letos.

Malokdo verjame njegovim zagotovilom. Toda že zdaj je južnovietnamski predsednik Nguyen Van Thieu izjavil, da se je z novim kambodskim premierom Lon Nolom »v načelu sporazumel«, da bo do južnovietnamske čete »vo dile nenehne vojaške operacije proti komunističnim silam v vzhodni Kambodži«. Poleg tega sta se po Thieuji izjavi vladi pogovarjali o možnosti, da bi južnovietnamske vojske ladje blokirale kambaško obalo, predvsem pristanišče Sihanoukville, da ne bi sovražnik vozil okrepitve in strelivo po morju v Kambodžo. Skratka, južnovietnamski predsednik se ne čuti vezanega z nobenimi izjavami predsednika Nixona, da bo odpoklical ameriške vojske iz Kambodže do konca junja.

Smisel njegovih besed je jasen: ne gre samo za vdor v Kambodžo, ampak za pravo okupacijo te države.

Ob 25-letnici zmage nad nacistično Nemčijo je sovjetski obrambni minister maršal Grečko zelo ostro napadel ZDA — »glavno trdnjavo mednarodne reakcije« — in poudaril, da bi bil v tretji svetovni vojni »imperializem uničen kot svetovni sistem«. Njegov ton je bil za nekaj stopenj ostrejši od tiskovne konference, na kateri je sovjetski premier Kosigin obsodil ameriški vdor v Kambodžo. Politični opazovalci menijo, da so sovjetski vojaški voditelji zmeraj ostrejši v izjavah, kot so »civilni« voditelji ZSSR. Kljub temu opozarjajo, da se pogovori o strateški razorožitvi (SALT) na Dunaju še vedno nadaljujejo, čeprav so se zaradi vdora v Kambodžo zaostriji odnosi med ZDA in SZ.

TELEGRAMI

BONN — V obeh Nemčijah se pridno pripravljajo na drugo srečanje med kanclerjem Brandtom in predsednikom sveta ministrov Nemške DR Stophom, ki bo 21. maja v Kassu v ZRN. Prvi sestanek je bil v Erfurtu na ozemlju NDR 19. marca letos.

BEJRUT — V Libanonu so vzne- mirjeni zaradi izraelskih groženj, da se »bogo-maševali nad Libanonom, ker od tam prihajajo komandosi na izraelsko ozemlje. Golda Meir je izjavila, da je položaj na izraelsko-libanonski meji zelo resen.

HAAG — Nizozemska vlada je razglasila dva sovjetska diplomata za nezaželena, češ da se ukvarjata z vohunstvom. Trdijo, da so našli pri njih semljive in vrisanimi vojaškimi objekti.

LONDON — Priljubljenost premiera Wilsona in laburistične stranke se čedalje bolj krepi. Medtem ko so še pred letom dni laburisti zaostajali za konservativci za 25 odstotkov, so zdaj laburisti že prehiteli konservativce. Zato politični krogi ugibajo, ali bo Wilson že junija razpisal splošne volitve, da bi izkoristil priljubljenost stranke.

LONDON — Sodna porota je oprostila bivšega britanskega poslanca Williama Owena obtožbe, da je češkemu predsedniku izdajal državne tajnosti.

MOSKVA — Pomorski manevri sovjetske vojne mornarice, ki so se raztegnili na vse oceane, so končani. Pri manevrih so sodelovale različne vrste vojnih ladij, atomske in klasične podmornice, letalstvo in pomorska pehota.

WASHINGTON — Prihodnji polet Apollo-14 na Luno bo verjetno novembra letos. Astronava bosta poskušala pristati na isti točki v goratem delu Lune, kakor bi bila morala pristati astronava Apollo-13.

BONN — ZR Nemčija čedalje bolj krepi gospodarske zveze z vzhodnoevropskimi socialističnimi državami. Samo lani se je zahodnonemško izvoz v te države povečal za 22,5 odstotka, uvoz pa za 18,2 odstotka.

Ko proslavljamo stoletnico rojstva velikega Lenina, smo globoko prežeti z zavestjo o svetovno zgodovinskem pomenu in trajni aktualnosti njegove misli in delu. Leninu se bomo najbolj oddolžili, če bomo sodobne probleme socializma ustvarjalno reševali, tako kot je to Lenin delal v svojem času.

TITO

JOZE PETEK

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ XIV. POHOD »PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE« — Na sobotni slovesni seji mestne skupščine Ljubljana v hali Tvoli, na kateri je bilo navzočih tudi blizu deset tisoč Ljubljančanov, je predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher ob dnevu zmage in 25-letnici osvoboditve izročil prebivalcem glavnega mesta Slovenije red narodnega heroja. S tem visokim odlikovanjem je predsednik republike Tito počastil Ljubljano zaradi herojskega, množičnega in enotnega odpora sovražniku med vojno kakor tudi zaradi njene izredne prispevka k organizaciji revolucionarne oblasti, zdravstvene in sanitetne službe, varnosti in obveščevalne službe, partijske tehnike in za uspehe v oboroženih akcijah. Enako odlikovanje je prejela tudi varnostno-obveščevalna služba OF. Z redom zasluge za narod z zlato zvezdo pa so bili odlikovani: centralna tehnika KPS, organizacija OF in KP na slovenskih železnih ter njihov rajonski odbor OF in rajonski komite KP v Ljubljani ter zdravniški in sanitetni odbor OF v Ljubljani. Hkrati so prejeli letošnje nagrade mesta Ljubljana: ekonomist in direktor tovarne »Roga« Zvone Tanko, akademski slikar Franc Mihelič, profesor France Cemažar, zdravnik dr. Franta Mis, košarkarski klub Olimpija in uredništvo »Zbornika« Ljubljana v ilegali.

najstič športni, v nedeljo pa manifestativni pohod »Po poteh partizanske Ljubljane«, ki se ga je udeležilo kakih 30.000 ljudi. V nedeljo dopoldne, po manifestativnem pohodu ob žici pa je bilo slovesno zborovanje na Trgu revolucije.

■ VOJASKA PARADA V BEOGRADU — V soboto, 9. t. m., je bila ob 25-letnici osvoboditve vojaška parada enot JLA in teritorialne

LJUBLJANA — MESTO HEROJEV

obrambe na Bulvarju revolucije v Beogradu. V spremstvu predsednika Tita, njegove žene Jovanke in številnih visokih političnih, državnih in vojaških voditeljev si je paradno ogledal tudi predsednik prijateljske Zambije dr. Keneth Kanda, ki se je te dni mudil na državniškem obisku v Jugoslaviji.

■ JEDRSKA ELEKTRARNA V KRŠKEM? — Raziskave strokovnih služb in elektro institutov v Zagrebu in Ljubljani so pokazale, da bomo že leta 1975 potrebovali v Sloveniji in Hrvaški 4,5 milijarde kilovatnih ur elektrike več kot jo zdaj lahko dajejo elektrarne. Spričo tega so predstavniki poslov-

nega združenja elektrogospodarstva SR Hrvatske in poslovnega združenja za energetiko SR Slovenije na nedavnem skupnem sestanku predlagali, naj bi obe republiki skupaj zgradili jedrsko elektrarno z močjo 600 megavatov v Krškem. Priprav naj bi se lotili takoj, elektrarna pa naj bi začela delati 1978. leta.

■ ODPRTI MEDNARODNI SEJMI — V soboto so v Ljubljani odprli deveti mednarodni sejem Alpe-Adria, na katerem sodeluje 12 držav in 250 razstavljalcev. Zaprti ga bodo 17. maja. V petek so v Novem Sadu odprli mednarodni kmetijski sejem, v nedeljo pa v Sarajevu prvič mednarodni sejem turizma in športa.

■ ZAMUDA PRI SETVI — Od predvidenih milijon hektarov orne zemlje so doslej v Vojvodini s spomladanskimi posevki zasejali samo kakih 600.000 hektarov. Mnoga polja so namreč dolgo časa ležala pod vodo.

■ VELIK UVOZ AVTOMOBILOV — V prvih treh letošnjih mesecih so Jugoslavlani uvozili za 122 milijonov deviznih dinarjev blaga. Od tega je šlo največ za uvoz zasebnih avtomobilov, in sicer kar 67 milijonov dinarjev. Jugoslavlani so v tem času kupili v tujini 4163 osebnih avtomobilov. Pralnih strojev so kupili v tujini za 7 milijonov, hladilnikov pa za 2 milijona dinarjev.

Stefan Zweig:
ZAPEČATENI VLAK
LENIN - 9. aprila 1917

(3)

SKOZI NEMČIJO: DA ALI NE?

Svica leži ukleščena med Italijo, Francijo, Nemčijo in Avstrijo. Skozi zavezniške dežele je Leninu zaprt pot kot revolucionarju, skozi Avstrijo in Nemčijo pa kot ruskemu državljanu, pripadniku sovražne sile. Prav nesmiseln položaj: Lenin si lahko obeta, da mu bo prej ustregel nemški cesar Wilhelm kot Miljukovičeva Rusija ali Poincarjeva Francija. Spričo ameriške vojne napovedi mora Nemčija za vsako ceno skleniti mir z Rusijo. Take bi ji bil revolucionar, ki bo doma delal težave poslanikom Anglije in Francije, dobrodošel pomočnik.

Vladimir Iljič Lenin
(v Moskvi, 1920)

Toda kakšna nepopisna odgovornost, če bi se na vsem lepem začel dogovarjati s cesarsko Nemčijo, ki jo je sto in stokrat zmerjal v svojih člankih in ji pretil! Saj je po pojmi vse dotedanje morale vsekakor veleizdajstvo, če sredi vojne in z dovoljenjem sovražnikov glavnega štaba stopi v nasprotnikovo deželo in se popelje skozi. Lenin mora vsekakor vedeti, da bo tako že na začetku močno kompromitiral svojo stranko in svojo lastno stvar; sumili bodo tudi, da ga v Rusijo pošiljajo kot plačanega in najetega agenta nemške vlade, in da ga bo zgodovina, če uresniči svoj program hitre sklenitve

miru, za večne čase ožigosala, da je preprečil pravi, zmagoviti mir Rusije.

Povsem razumljivo, da so se zgrozili ne samo zmernejši revolucionarji, temveč tudi večina Leninovih somišljenikov, ko je dejal, da je pripravljen, če bo treba, iti tudi po tej najnevarnejši poti, ki ga bo najbolj kompromitirala. Zaprepašeni so ga opozarjali, da ob pomoči švicarskih socialistov že dolgo potekajo dogovori, da se po legalni in nevtralni poti, z izmenjavo ujetnikov, omogoči vrnitev ruskih revolucionarjev v domovino. Toda Lenin je vedel, kako bo ta pot dolga in kako bo ruska vlada spretno in nalašč v brezkončnost zavlačevala njihovo vrnitev, vedel pa je tudi, kako odločen je sleherni dan in sleherni ura. Videl je samo cilj, medtem ko se drugi, manj brezobzirni in manj drzni, niso upali odločiti za dejanje, ki je po vseh tedanjih zakonih in mišljenjih bilo izdajalsko. Toda Lenin se je odločil pa se sam zase in na lastno odgovornost začel dogovarjati z nemško vlado.

PAKT

Lenin ve, kako splošno pozornost je zbudil njegov korak in kako je izzivalen, zato ravna pri tem kar najbolj odkrito. Tajniku švicarskih sindikatov Fritzu Plattenu naroči, naj obišče nemškega poslanika, ki se je že prej dogovarjal z ruskimi emigranti, in mu pove, kakšne pogoje Lenin postavlja. Kajti ta mali begunec nikakor ne pošilja nemški vladi kake prošnje — kakor da že sluti svojo prihodnjo avtoriteto — temveč ji stavlja pogoje, pod katerimi bi bili potniki voljni sprejeti ustrežljivost nemške vlade: njihovemu vagonu mora priznati pravico eksteritorialnosti. Ne pri prihodu v Nemčijo ne pri izhodu iz nje ne sme biti nobenega pregleda potnih listov ali oseb. Nadalje, da sami plačajo vožnjo po normalni tarifi, da nihče na lastno pobudo ne sme stopiti iz vagona, prav tako pa ga nihče ne sme poklicati, da bi izstopil.

Minister Romberg je te pogoje sporočil naprej. Zanje je zvedel Ludendorff, ki jih je nedvomno zagovarjal, čeprav v njegovih spominih niti z besedo ne omenja te odločitve, ki je bila nemara najvažnejša za svetovno zgodovino v vsem Ludendorffovem življenju. Poslanik je skušal spremeniti nekatere podrobnosti, kajti Lenin je hote tako dvoumno sestavil protokol, da bi se v vagonu brez vsake kontrole lahko peljali ne samo Rusi, ampak tudi Avstrijec Radek. Nemški vladi se je mudilo prav tako kot Leninu. Saj je isti dan, 5. aprila, Amerika napovedala Nemčiji vojno.

In tako je Fritz Platten dobil 6. aprila opoldne nenavadno sporočilo: »Zadeva urejena v zaželenem smislu.«

Devetega aprila 1917 ob pol treh je iz restavracije Zähringerhof stopila četica revno oblečenih ljudi in s kovčki v rokah zavila proti žürišskemu kolodvoru. Vsega skupaj dvaintrideset ljudi, med njimi tudi žene in otroci. Od moških so ostala znana samo imena Lenina, Zinovjeva in Radeka. Skupaj samo skromno obedovali in skupaj podpisali izjavo, da vedo za novico, objavljeno v »Petit Parisien« o nameri ruskečasne vlade, da bo z vsemi, ki bodo potovali skozi Nemčijo, ravnala kot z veleizdajalci. Z velikimi nerodnimi črkami so podpisali, da prevzamejo vso in polno odgovornost za to potovanje in da so sporazumni z vsemi pogoji. Tiho in odločno so se pripravili za pot, tako pomembno za svetovno zgodovino.

NOVI TRAKTORJI »TORPEDO TT 100« IN »TT 100 D« — Na letošnjem novosadskem sejmu so bili prvokrat razstavljeni najnovejši proizvodi tovarne motorjev »TORPEDO« z Reke: teži traktorji z močjo 100 konjskih sil. — Na sliki: to je prvi izmed »velikanov« nove vrste. Doslej smo take traktorje uvažali, zdaj pa jih bo mogoče kupiti tudi na domačem trgu, zato se bodo kmetje zanje prav gotovo hitro zanimali. (Foto: TANJUG)

O RAZVOJU KMETIJSTVA IN SAMOUPRAVNIH ODNOSOV NA VASI (7)

Zadružništvo: da - toda drugačno

Zadružništvo ni preživela romantika, temveč oblika organiziranosti, ki jo je treba izpopolniti v samoupravnem in organizacijskem smislu

Če ima preobilje kmetijskih pridelkov za posledico zmanjšanje cen in krizo ter s tem vrsto slabih posledic, ima vendarle eno dobro lastnost: kmetijci spoznajo, kako jim je potrebna organiziranost, kmetje se zavedajo, da potrebujejo zadrugo, nekoga, ki jih bo združeval in se potegnil za njihove interese. Tako je bilo tudi pri nas, brž ko so se zmanjšale možnosti prodaje in je prodajalec moral tekati za kupcem.

Svoj čas, leta 1956, smo imeli v Sloveniji okrog 700 zadrug, v katerih je bilo vključeno 70 odstotkov vseh kmetijskih gospodarstev. To je bilo obdobje razmaha zadružništva, ki je s svojimi akcijami spodbudilo velik del zasebnih kmetov, da so si prizadevali hitreje napredovati.

Sledili so znani ukrepi, ki so bili posledica novih zamisli o razvoju našega kmetijstva in ki so hkrati z velikim tehnološkim napredkom prinesli tudi značne napake in pomanjkljivosti. Danes je v naši republiki le 61 kmetijskih zadrug, razen njih pa še 26 kombinatov in posestev ter 14 gozdnih gospodarstev, ki se tudi delno ukvarjajo s kmetijstvom.

Večje zadruge so resda združile kapital in pridobile še nekatere druge prednosti večje delovne organizacije, po drugi strani pa so se oddaljile od kmetovalcev in se največ ukvarjale z lastnimi problemi, ki jih je bilo v lastni kmetijski proizvodnji zelo veliko.

V Sloveniji je vrsta območij, ki jih takorekoč ne pokriva nobena zadruga in nič čudnega ni, če se pojavljajo

med kmetovalci želje, da bi ustanovili lastno zadrugo ali kako drugo obliko združevanja, kot so na primer društva živinorejcev in podobno. Ob določenih zahtevah naši predpisi ustanavljanje lastnih zadrug tudi dovoljujejo in prav je tako.

Razvoj zadružništva je razen organizacijskih sprememb zelo zavrla tudi prelihanje ustvarjenega dohodka iz kooperacijske v lastno kmetijsko proizvodnjo, kar v mnogih zadrugah in kombinatih še delajo. To prelihanje je bilo zlasti občutno v obdobju, ko se je poslabšal položaj kmetijskih delovnih organizacij. Ni treba dodajati, da so v tem času tako zmanjšali soudeležbo kmetov pri upravljanju, da le-tj skorajda niso mogli ničesar spremeniti.

In kaj bi se zato lahko naučili iz teh izkušenj? To, da je samoupravno organizirano zadružništvo način, ki omogoča postopen prehod od zasebnega, vase usmerjenega kmetijskega posestva, v modernejši način kmetijske proizvodnje, ker lahko zadružništvo usmerja in spodbuja razvoj, hkrati pa štiti kmeta in preprečuje, da bi tako surovo občutil nekatere

udarce, ki so in bodo neizogibni.

Predlaganim tezam, ki jih je dal v javno obravnavo CK ZKS, bi lahko očitali, da se premalo poudarjajo pomen zadružništva in kmetijskih zadrug. Zaman je pričakovati, da bodo industrijsko predelovalne in trgovske organizacije, ki naj bi bile gonilo kmetijskega razvoja, same iskale vse tiste tisoče manjših kmetij, ki so jih sposobne organizirati zadruga.

Teze sicer nikjer ne trdijo, da ne bi bilo koristno obnoviti nekdanje uveljavljene oblike združevanja v republiknem merilu (kot so bile: zadruga zveza, poslovne zveze, sekretariat za kmetijstvo) vendar tudi ne poudarjajo nujnosti oblikovanja posebnega »kmetijskega uzna«, čeravno je jasno, da se za koristi kmetijstva ne bo potegoval nihče drug bolje kot kmetijstvo samo.

(Se nadaljuje)

Od 1 milijona motornih vozil: 560.000 avtomobilov

Konec lanskega leta je bilo v državi že 1.05 milijona motornih vozil, od tega pa kar 560.000 osebnih avtomobilov. Po en osebnem avtomobilu je prišel potemtakem že na 37 Jugoslovancev. V Bosni in Hercegovini odpade na 1 osebnem avtomobilu 92 prebivalcev, v Crni gori 30 in prav tako tudi na Hrvaškem. V Makedoniji znaša ta številka 54 prebivalcev, v Srbiji pa 40 prebivalcev. V Sloveniji pride konec 1969 en osebnem avtomobilu že na 15,5 prebivalca.

Se pred tremi leti je bilo v Jugoslaviji registriranih pribl. 237.000 osebnih avtomobilov. Čez dobro leto danj pričakujemo v naši državi že nekaj nad 1,1 milijona osebnih avtomobilov. V Sloveniji se bo njihovo število povečalo od 120.000 na pribl. 200.000.

Za turistično sezono: uvoz 15.000 ton govedine

Da bi zagotovili gostinstvu in turizmu v letošnji sezoni dovolj mesa, bodo uvozili 15.000 govejega mesa. Zvezna direkcija za rezerve živil ima stalne pogodbe za dobavo 80.000 prašičev in 20.000 govedi.

Živiljske potrebnosti se še dražijo

V marcu so se cene živiljskih potrebščin podražile za 0,4%, če jih primerjamo s stanjem v februarju. Glede na lanski marec pa so poskočile kar za 9,5%. Najbolj so se marca podražili stroški za higienske predmete; za 2,3%, izdatki za obleko in obutev pa za 1,6%.

IZREKI

Hudiča si najprej naslikamo, potem se ga pa bojimo.

Splošno razorožitev bi najteže izvedli v kameni dobi.

Socializem brez človečnosti je poljub brez ljubezni.

Postajamo prebivalci majhne vasi, ki se imenuje svet.

Henrik Zbil

Kmetijski nasveti

Rdeči listni ožig

Zadnja leta, posebno lani, so vinogradniki Dolenjske, Bizeljskega in Haloz zelo tožili nad rdečim listnim ožigom vinske trte, ki postaja velika nadloga vinogradov na lahkih, toplih tleh. Zaradi bolezni so bili zaskrbljeni tudi tisti, ki so redno škropili proti peronospori in s tem proti listnemu ožigu.

Vinogradniki so največkrat zamudili čas škropljenja, saj rdeči listni ožig nastopa prej kot peronospora. Da preprečimo listni ožig, je nujno poškrpiti poganjke že takrat, ko so dolgi komaj pol pedi in imajo prvih pet do šest lističev. Prav v tem času je okužba zelo verjetna in lahka bolezen pa ne moremo več zatreti, če se je že naselila v listih.

Rdečega listnega ožiga ni težko prepoznati. Na listih se pojavijo značilne oglete pege rumenkaste barve, ki pozneje porjavijo in pordečijo. Okužbe nastopijo že v drugi polovici maja.

Učinkoviti so vsi pripravki, ki zatirajo peronosporo. Odlično se obnesejo bakrena škropiva, vendar obstaja nevarnost, da požgejo nežne vršičke poganjkov. Zaradi tega je bolje, da uporabljamo tako imenovane organske fungicide kot so dižhan, cineb in maneb. Da obvarujemo trto še pred trino plesnijo (oldijem), dodamo škropivu še cosan, lahko pa dodamo tudi pripravke zoper pršice in druge škodljivce, ki napadajo mlado rast.

V poznejšem času se rdečega listnega ožiga ni treba več toliko bati, če redno škropimo proti peronospori. Drugi napad bolezni se pojavi ob koncu avgusta ali v začetku septembra, vendar takrat ni še zdaleč več tako nevaren kot spomladi, čeravno tudi tedaj prizadene trto in zmanjšuje pridelek. Naj ob koncu še enkrat poudarimo, da je pri varstvu pred to boleznijo vinske trte najvažnejše, da ne zamudimo trenutka, preden se bolezen lahko pojavi.

Inž. M. L.

— ... razlika se vedno bolj zmanjšuje... dohiteva ga, dohiteva!...

BZH8?
E5
1111111111
987a

stroj, ki bi rad delal za nas

* 44002

35042

* 03WHQYX

Kaj je in zakaj so kupili »CDC 3300«? – Še enkrat: računanje na roke ne gre več v korak z zahtevami 20. stoletja – Tudi stroj se lahko »razjezi« in z rdečo lučko opozori operaterja, da mu ni dal prave hrane za »elektronsko prebavo« – Bodo našle slovenske delovne organizacije same koristno in potrebno pot v Stegne?

Janez Grad, magister matematike, ki vodi računski center, je prijazen možak, ki pojasnjuje zapletene reči na preprost in vsakomur razumljiv način. Če se bo nam posrečilo zapisati prav tako preprosto, kaj snujejo in delajo v Stegnah, potem vam bomo morebitni obisk računskega centra navrgel manj presenečenj.

Kako in kdaj so uredili tega slovenskega računskega velikana? Koliko je veljal, kaj lahko naredi? To so vprašanja, ki se zastavijo slehernemu opazovalcu, ki tehnično ni pretirano podkovan.

Štiri leta je komaj tega, kar so pri Iskri, na ljubljanski univerzi in pri republiškem izvršnem svetu staknili glave skupaj in začeli snovati načrte o nakupu stroja, ki bi pomagal proizvodnji, znanosti in upravi. Seveda — razmišljali so o tem, kje naj dobijo toliko denarja, saj takšen stroj velja milijone; pa tudi o tem, kaj bodo dobili za svoje milijone? Bo stroj kos vsem nalogam? Ali pa bo morda prevelik in neizrabljen? Kmalu so ugotovili, da je za vse kar najbolje, če združijo denar in programe, kupijo velik stroj in njegove kapacitete ponudijo v uporabo tudi drugim.

Kaj je CDC 3300?

Po mnogih sestankih so se odločili za veliki stroj tvrdke Control Data Corporation iz Minneapolisa — CDC 3300, ki je prilezel tako za reševanje znanstvenih, kot poslovno-upravnih problemov. Najprej se je v preurejene prostore vselil manjši brat — CDC 2100, ki so ga poslovni Amerikanci razstavljali na razstavi elektronike v Ljubljani, potem pa posodili centru v Stegnah. Bilo je to oktobra 1968. Marca lani pa je prišel pravi CDC 3300. Vrednost centra — 10 milijonov dinarjev.

Kaj je to CDC 3300? Računalnik je zapleteno sestavljen stroj. Ima osrednjo računalniško enoto in posebne, t. im. vhodno-izhodne enote. V osrednji, centralni enoti, potekajo dejanski izračuni; tu so začasno hranjeni podatki, ukazi (programi), v sosednjih pa lahko odčitamo rezultate, dodajamo nove podatke, ali med delom stroja dopolnjujemo ukaze. Vhodne in izhodne enote imajo velike, 730-metrске magnetne trakove, ki si lahko zapomnijo blizu 20 milijonov črkovnih in številčnih znakov, magnetni diski (druga oblika) pa osem milijonov znakov. Trakovi in diski pravzaprav predstavljajo dodatni spomin elektronskega stroja. Stroj spomin pa je naravnost nepojmljiv:

podatek shrani za večne čase v milijoniki sekunde in kadarkoli jih lahko na človekov ukaz ponovi.

O teh dodatnih, vhodno-izhodnih enotah pripovedujemo precej gostobesedno predvsem zato, ker se lahko te enote postavijo v različne kraje. Denimo v novomeški IMV lahko postavijo tako postajo, imenovano terminal. Ko se jim zažene podatkov, vložijo v čitalec stroja kartice s programom. Podatki s kartic odhitijo po posebnih telefonskih zvezah do osrednje naprave v ljubljanskem centru, ki jih takoj obdela in zahtevane rezultate vrne po isti poti v novomeško tovarno.

Brez računalnikov ni sodobnega usmerjanja gospodarstva!

Seveda ravno tako preprosto pa ne gre. Treba je imeti posebno izšolane in izurjene ekipe organizatorjev — programerjev, ki najprej določijo v roke najosnovnejše podatke. Tiljudje »prevedejo« te podatke na »računalniški jezik«. Teh posebnih jezikov je več, omenimo naj, da pri CDC 3300 uporabljajo štiri: fortran, cobol, algol in compass.

Zdaj gredo prelučnjane kartice v računalnik. Če se je programator zmotil in kartice napačno pripravil, se stroj jezi in z lučko opozori operaterja, da je program nepravilno programiran. Tudi če je vse narejeno prav, stoj ni tiho. Takoj zahteva, da mu posredujejo podatke, s katerimi naj bi lahko prišel do rezultatov. Programe

lahko pripravijo le enkrat, potem do konca operacije dodajajo le potrebne podatke. Do rezultatov lahko pridejo po nekaj sekundah, lahko pa šele po nekaj urah — vse je pač odvisno od tega, koliko operacij mora računalnik opraviti.

»Ne zdi se mi potrebno, da bi na dolgo govoril o pomenu tega računalnika za Slovenijo,« pravi magister Grad. »Dejstvo je, da si v razvitih deželah sploh ne moremo več predstavljati usmerjanja gospodarstva brez uporabe računalnikov. Večina nalog v sodobnem gospodarstvu je takšnih, da si od ročnega »peša« računanja, ne moremo obetati dobrih rezultatov, enostavno ne moremo slediti dogajanjem.«

Sicer pa imamo dovolj zgovoren primer za mnenje Janeza Grada. To so naše delovne organizacije, ki šele po šestih mesecih zvedo, kakšno je bilo njihovo gospodarjenje v minulem letu. To pa je danes, z vsemi posledicami, dovolj velik vzrok za začetek stagnacije, ali pa celo propada delovne organizacije. Počasi, a vseeno, smo se začeli zavedati, kakšno vlogo igra v sodobnem življenju čas. Le pravočasna in točna odločitev je lahko učinkovita in uspešna.

Strokovnjaki tudi sodijo, da je nakup majhnega računalnika, kot so si to privoščile nekatere delovne organizacije v Sloveniji, pogosto napak naložen denar, saj se vedno pogosteje pojavijo tudi zapletene in obsežne naloge, ki jim ti računalniki niso kos. Takrat je treba prositi za uslugo drugod. Tu

di priprava programov za majhen računalnik terja več časa in dela.

Lani: 4500 »brezposelnih« ur dragega velikana

V Stegnah dela v računskem centru devet strokovnjakov. Sprva so ga namenili ustanoviteljem, ko pa so natančno ugotovili vse možnosti, ki jih nudi, se je izkazalo, da ga bo lahko uporabljal vsakdo. Polna zmogljivost velikega CDC 3300 je 6000 ur letno, lani pa je delal le 1500 ur. Ura je lani veljala 1950 dinarjev — če bi računalnik več uporabljal, bi bila cena občutno nižja.

Jožko Strukelj, član izvršnega sveta, je nedavno opozoril delovne organizacije na Slovenskem, da bi prenekateri problem lahko odpravili hitreje, ceneje in učinkoviteje, ko bi našle pot v Stegne. Strokovnjaki tudi ovržejo primerjavo, češ manjši računalniki manj stanejo. Res je, da velja ura na zahodnonemškem ZUSE-Z23 le 200 dinarjev, torej je desetkrat manjša. Toda hitrost obdelave podatkov je pri CDC tisočkrat večja, čas obdelave programa pa stokrat krajši.

Kaj zmore CDC 3300? Rešuje lahko vsakršne probleme poslovno-upravne narave (vodi kataster, register prebivalstva, izračunava osebne dohodke, poslovanje delovnih organizacij, pripravlja dokumentacijo, računa davke itd.), tehnične narave (v gradbeništvu izračuni statike, ladjedelništvu, programira delovne operacije itd.) in znanstvene narave (reaktorska fizika, elektronika, matematika, kemija, medicina, biologija, jezikoslovje) in še marsikaj.

Ker nameravajo tudi v drugih večjih jugoslovanskih mestih postaviti podobne centre z računalniki CDC 3300 ali celo z večjimi, bomo kmalu dobili v državi enotno mrežo ra-

Kaj bi pomenil sodobni človek dandanes, ko bi ne bilo vedno novih, pogosto neslutnih odkritij elektronike? Bi lahko potoval na Luno, sanjal o Marsu ali Veneri, bi lahko prepustil strojem največji del kontrole proizvodnje? Dandanes si človekovega življenja in napredka res ne moremo predstavljati brez nenehnega razvoja elektronike. To spoznanje prodira tudi v tiste dežele, med tiste ljudi, ki so doslej zatrjevali, da je jutri mogoče živeti tudi na včerajšnji način. Pred leti je bil, denimo, elektronski računalnik tudi v naši ožji domovini, kot v Jugoslaviji v celoti, nepotreben izdelek, stroj bodočnosti — dandanes jih je težko prešteti. Uporablja jih znanost, industrija, trgovina, družbene službe, upravni organi, občine.

V Stegnah, v kletnih prostorih Iskrine tovarne elektronskih naprav, v nekdanjih garderobah, so uredili prostore največjega republiškega računskega centra. Tisto o garderobah nismo zapisali zato, da bi morda opozorili na pomanjkanje razumevanja — zagotavljali so nam, da je prostor za veliki računalnik dobro in skrbno izbran, da so odločitev večkrat pretehtali.

čunalnikov, kar bo omogočilo medsebojno delitev dela, nadomeščanje v primeru okvare in podobno sodelovanje.

Izrabili smo priložnost in se z vodjem centra ter njegovimi sodelavci pogovorili tudi o pomenu sodobne znanosti, predvsem elektronike, digitalne tehnike in kibernetike za človeka, za njegovo bodočnost. Predvsem smo načeli tisto vedno vprašanje, ali bodo stroji nekoč odjedli človeku delo, kar bi lahko pomenilo tudi začetek njegovega odmiranja.

Stroji nam bodo delo samo olajšali

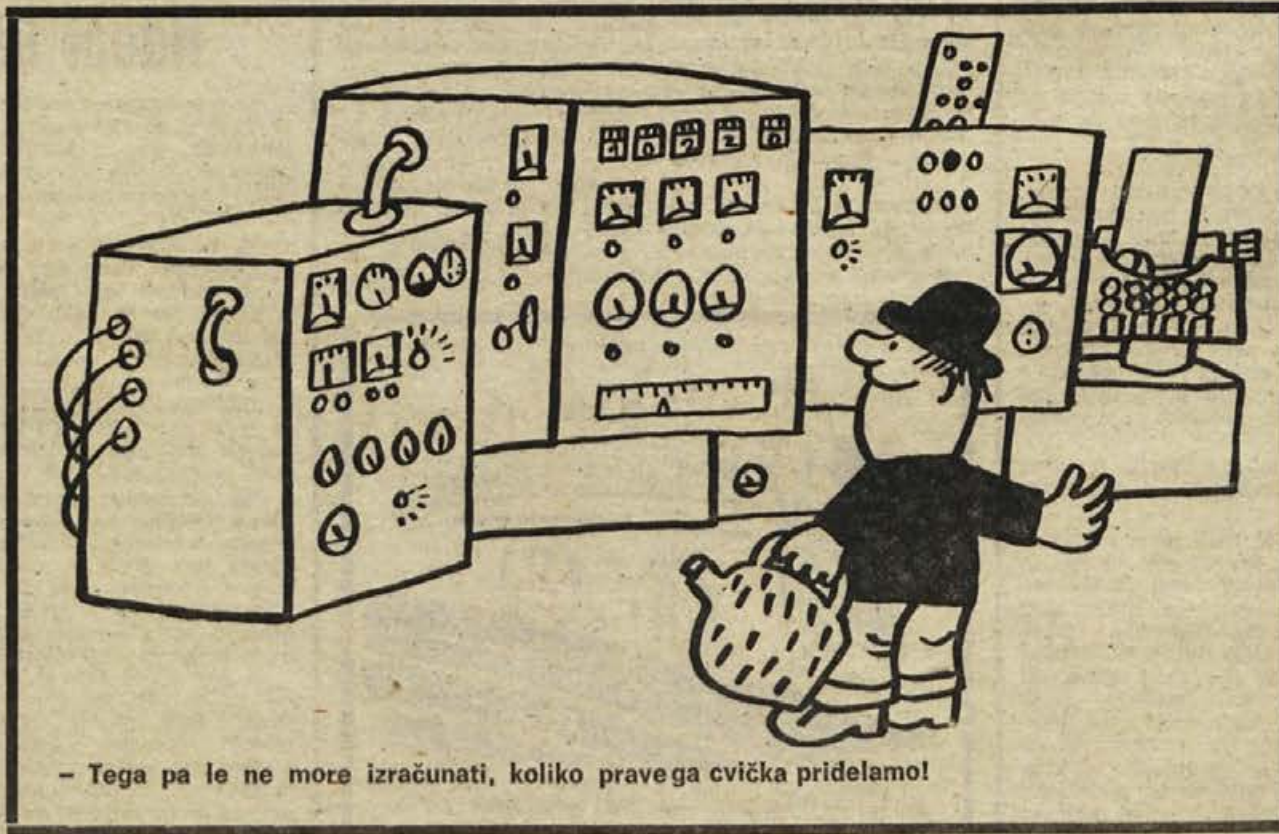
Vsi so se strinjali, da se človeku ni treba bati za bodočnost, da je povsem odveč strah, da bo kdajkoli še tako sodoben stroj

»ukradel« človeku delo. Tehnični napredek pa bo pripeljal do zahtev, ko se bo morala večina delavcev prekvalificirati, saj bodo stroji človeka nadomestili pri fizičnem in težkem delu. Zahtevalo se bo, da bo človek bolj kot kdajkoli poprej resnično miselno gibalo življenja in dela. Z večjo izbiro sodobnih pripomočkov pa bo rezultat njegovega dela boljša kakovost in večja delovna storilnost, s tem pa boljši in višji življenjski standard.

»Družba brez računalnikov je kot bitje brez živčevja.« je dejal nekdo, ki se na zadevo dobro spozna. In res nas še pogled na veliki CDC 3300 v Stegnah prepriča, da brez človeka veliki stroj ostaja le lično izdelana škatlica. Ko pa stopi človek k njemu in ga obudi k elektronskemu življenju, je to pripomoček, kakršnih si želimo še veliko več. Želimo pa si tudi, da bi bil pripomoček tudi tistim ljudem, ki danes vanj dvomijo, ali pa se mu celo posmehujejo, češ »ni boljšega kot so izkušnje človeka...«

Delo z računalniki in drugimi tehničnimi novotarijami zahteva od človeka veliko mero natančnosti, potrpežljivosti in prilagodljivosti — vse to pa bo vplivalo na njegovo miselnost.

Novice o tem ali onem tehničnem dosežku nas danes toliko ne presunejo, kot so nas pred desetimi leti. Pred desetimi leti človek ni letel po vesolju, njegova noga ni hodila po drugih nebesnih telesih. Vrtnec razvoja je postal del sodobne stvarnosti, brez katere si res ne moremo in ne želimo predstavljati kakršnokoli človekovo napredovanje v njegovih prizadevanjih, da bi živel bolje, lepše in da se svet ne bi delil med site in lačne, bogate in siromake. I. V.

— Tega pa le ne more izračunati, koliko pravega cvička pridelamo!

„Letos bomo gradili dvorano“

Direktor KOMETA iz Metlike Manek Fux: »Denar bomo sami dobili, zahtevamo moralno podporo občinske skupščine pri gradnji!«

KOMET iz Metlike prav gotovo sodi med tista dolenska obrtna podjetja, ki so že presešla svojo prvotno vlogo in se razvila v prava industrijska podjetja. Metliška konfekcija KOMETA je že tudi presešla 10-milijonsko proizvodnjo in ima načrte, da bi se še naprej razvijala. Direktorja Maneka Fuxa smo zato povprašali, kako so gospodarili v prvem letošnjem tromesečju:

»Prometa smo v treh mesecih ustvarili za 5,18 milijona din. Materialni stroški pa so dosegli 3,32 milijona din, za osebne dohodke smo dali 1,07 milijona, ostanek čistega dohodka pa je v treh mesecih narasel na 850.600 din. Razmerje med osebnimi dohodki in skladi je zdaj 55:45, naš poslovni

sklad pa je vreden 5,48 milijona dinarjev. Osnovna sredstva so vredna 2,1 milijona din imamo 3,84 milijona lastnih obratnih sredstev. Da bi podjetje res nemoteno poslovalo, bi potrebovali še 2 milijona din obratnih sredstev.«

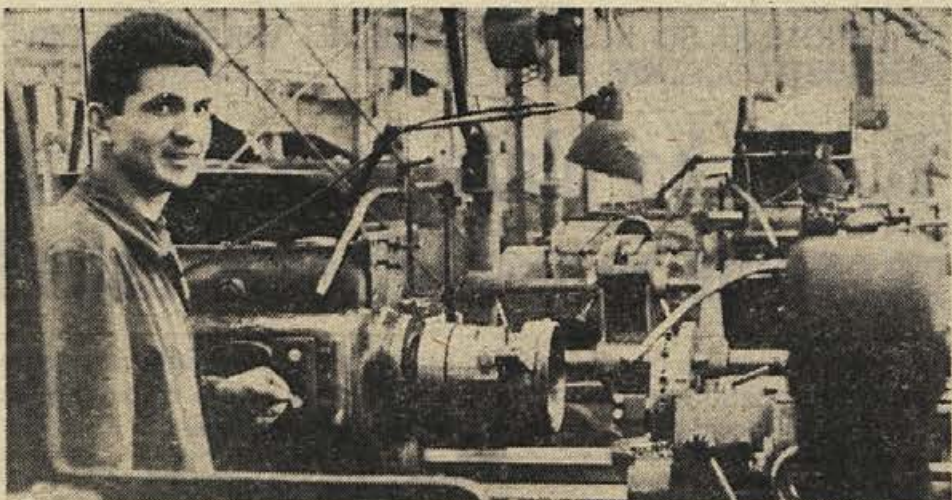
— Kako so delavci v vašem podjetju zadovoljni z osebnimi dohodki?

»Poprečna starost zaposlenih je v KOMETU 19 let in pol. Zdaj je v našem podjetju 274 zaposlenih, poprečni osebni dohodek pa je 936,80 din. Lahko rečem, da tista delavka, ki ne zasluži 1.000 din na mesec, ne dela dovolj dobro. Delavke namreč dobe po 9 par na minuto, njihovo delo pa je ocenjevano tako, da lahko naredi od 300 do 600 minut na dan. Če to preračunamo v dinarje, potem lahko najbolj spretni zaslužijo do 1.600 din na mesec. Samo z dobrimi in temeljitimi delom bomo lahko uresnili proizvodni načrt; računamo, da bomo naredili za 20 milijonov dinarjev izdelkov, del proizvodnje pa bomo izvozili.«

Dostikrat vam očitajo, da nimate pripravljenih razvojnih načrtov? Ali to drži?

»Konzorcij, katerega član je tudi trebanjska KEMOOPREMA, nam dela načrte za proizvodne prostore, zgradi pa jih bo KEMOOPREMA. V Bočki bomo postavili dvorano s 3.760 m² površine, v ta namen bomo dali 2,5 milijona din, pri gradnji pa nam bosta pomagala novomeška Dolenjska banka in hranilnica z 900.000 posojila in JUGOTEKSTIL, s katerim poslovno sodelujemo, s 500 tisočaki kredita. Zdaj imamo namreč v Metliki 12 skladišč, delamo pa v štirih različnih zgradbah. Če bo šlo po sreči, bomo do začetka decembra v novi dvorani že začeli delati. Od metliške občinske skupščine ne zahtevamo ničesar drugega kot samo moralno podporo pri gradnji.«

JOZE SPLICHAL

Belokranjska železovirna in strojna tovarna BELT se je spet znašla v težavah, ki jih povzroča pomanjkanje obratnih sredstev. V zadnjem času so se osebni dohodki delavcev povečali — kako bodo rešili tokratne težave? (Foto: R. Bačer)

ČRNOMALJSKA TOVARNA SPET NELIKVIDNA

BELT: ponavljajo se stare težave

Belokranjski železovirni in strojni tovarni manjka 6 milijonov dinarjev obratnih sredstev — Tudi investicije v oblakih

Kljub temu da je črnomaljska belokranjska železovirna in strojna tovarna BELT v letošnjih 4 mesecih dobro delala in je za slovensko avtomobilsko industrijo naredila za 54 odst. več izdelkov kot lani v enakem obdobju, se je zaradi premajhnih obratnih sredstev že spet znašla v precejšnjih težavah. Vrednost proizvodnje je do konca aprila dosegla 14,2 milijona din, izvoz pa 260.000 dolarjev. Skoraj 90 odst. izdelkov so izvozili v Vzhodno Nemčijo, kjer so s cenami rentabilni.

Ceprav v BELTU veliko delajo, je njihova 6-odstotna stopnja akumulativnosti premajhna, da bi si zagotovili dovolj lastnih obratnih sredstev. V ta namen imajo 3,8 milijona svojega denarja in 1,75 milijona kredita za stalna obratna sredstva. Pri 44-milijonem proizvodnem načrtu — plan so v štirih mesecih izpolnili z 98 odstotki — in pri proizvodnji ulitkov in strojev, kamor se je tovarna usmerila, bi morali denar obravnati trikrat ali štirikrat na leto. Preprost račun pove, da bi za obratna sredstva v tem primeru potrebovali 11 milijonov dinarjev. Manjka jim torej 6 milijonov dinarjev. Težave skušajo prebroditi z najemanjem začasnih

kreditov. Te pa tudi v enem mesecu odplačati, potem pa se bodo znašli v približno takih težavah, v kakršnih so bili lansko poletje.

»Če zdaj nisimo več likvidni,« pravi direktor Vladimir Lončar, »in tudi lastnih obratnih sredstev ne bomo nabrali dovolj. Reši nas lahko samo kredit; za najetje 6 milijonov dolgoročnega posojila za stalna obratna sredstva se pogovarjamo z ljubljansko Kreditno banko, a ne verjamem, da nam ga bodo dali.«

V podjetju je zdaj zaposlenih 640 delavcev, poprečni osebni dohodki pa so 1.099 din in so se v primerjavi z lanskimi povečali za 150 din.

Kakšne možnosti pravzaprav ima BELT, da bi se izkopal iz težav, če ne bo dobil posojila? Nadaljnji razvoj to-

varne je nujen: prenovitev li-varne in modernizacija proizvodnje bi lahko občutno povečali proizvodnjo. V ta namen pa bi potrebovali 17 milijonov investicijskih kreditov. S tako povečanim obsegom proizvodnje bi se letni promet dvignil na 70 milijonov, hkrati pa bi bilo poslovanje lažje. Ne gre pozabljati, da je BELT od 1963. leta dobil za svoj razvoj vsega 2,5 milijona din kreditov, proizvodnjo pa so od takrat povečali za štirikrat. In še ena možnost za rešitev je: zares tesnejše poslovno sodelovanje. BELT se skuša rešiti tudi v tej smeri, pri tem pa ne izključuje morebitne integracije, če bi jih ta rešila hudih finančnih težav.

J. SPLICHAL

Več kot 20 milijonov iz kooperacije

Kmetijska zadruga KRKA iz Novega mesta bo letos ustvarila v pogodbenem sodelovanju s kmeti za več kot 20 milijonov din vrednosti. To kaže, da postaja kooperacija v kmetijstvu vedno bolj pomembna. V zadrugi tudi resno razpravljajo o tem, kako povečati samoupravne pravice kooperantov in kako jih pritegniti h gospodarjenju s tistim delom presežne vrednosti, ki nastaja v zadrugi s kooperacijo.

O nekaterih obratih ni podatkov

V črnomaljski občini je več podjetij, ki imajo tu le svoje obrate, sedeže pa izven občine. V teh kolektivih je zaposlenih precej ljudi, nikoli pa se ne izve, kako poslujejo, kakšne imajo osebne dohodke, koliko ustvarjajo itd. Podatki o obratih ali poslovalnicah v Črnomlju se težko dobijo, saj jih niti na občini nimajo, zaposleni pa imajo večsili upravljene pripombe, da ne morejo uveljaviti svojih samoupravljalških pravic.

...vandrovec moj, kam bova vandrala midva nocoj?

Cenik za novo sezono

Dolenjska turistična zveza v Novem mestu je pred dnevi izdala letošnji cenik, v katerem je podrobno našto, koliko veljajo sobe z eno in dvema posteljama v sezoni in izven nje, koliko veljajo penzion in koliko postelj je v posameznih hotelih, motelih, restavracijah in gostiščih. Letošnji cenik je obsežnejši kot ceniki iz prejšnjih let saj je po že uveljavljenem medobčinskem sodelovanju zajel tudi ribniško in kočevsko občino.

V ceniku so navedene cene za gostinske obrate v 33 dolenjskih krajih. Po številu ležišč so najmočnejše Čateške Toplice, ki imajo 308 postelj. Soba z eno posteljo stane v sezoni 30 din, penzion pa 60. V hotelu Grad Otočec, kjer je 44 ležišč — v motelu jih je 128 — so cene bržkone najvišje na Dolenjskem, saj velja soba z eno posteljo 50 do 70 din, penzion pa 85 do 100 din. Vsekakor ni nobenega strahu, da bi otoške sobe ostale sredi sezone prazne. Na Dolenjskem bo letos najcenejše sobe z eno posteljo mogoče dobiti za 10 din.

Toliko bodo turisti plačali v Brestanici, v Osilnici, Prlešju, domu na Travnj gori, medtem ko bodo v nekaterih drugih krajih za dinar dražje. V letošnjem ceniku je navedenih tudi deset krajev, v katerih je mogoče dobiti zasebne sobe od druge do četrte kategorije. Po teh podatkih je največ ležišč v zasebni oskrbi v Catežu ob Savi — 166, lastniki pa so jih cenili od 6,50 do 15 dinarjev. V Črnomlju, Dolenjskih Toplicah in Kostanjevici na Krki bo najcenejše zasebne sobe mogoče dobiti za 6,00 din, najdražje pa so v Metliki, po 16 dinarjev.

Cenik zajema tudi 5 avtokampov: metliškega, mokriškega, novomeškega, otoškega in viniškega. V kampih bodo morali turisti plačati najmanj 2 in največ 4 din za osebo, zraven tega pa še po 2 din za avtomobil, po 2 do 3 din za kombi ter po 1 do 3 din za prikolico. Zanimivo je, da turistične takse niso v vseh kampih enake: v Mokričah je taksa od 80 par do 1,20 din, v Metliki 1 din, drugje pa 1,20 din.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Letošnje vreme izletniškemu turizmu ni kaj prida naklonjeno, saj se dež in sonce še zdaj, ko je sezona pred vrati, menjata kot v aprilu. Za prvomajске praznike, na primer so se lahko turisti, ki so šli v Belo krajino, na Gorjancih kepali.

Taborsko jamo so spet odprli za obiskovalce. Prav zdaj urejajo okolico, v jami pa so prenovili razsvetljavo; kajpak se jama ne more primerjati s svetovno znano Postojnsko jamo, kljub temu pa je vredna ogleda, ker je v njej nekaj čudovitih kapnikov. V Grosupljem so pred dnevi izdali tudi razglednico, ki mimo jame propagira še dve gostišči: zraven jame in pri Mehikancu. Skoda pa je, da do Taborske jame ni prav lahko priti. Zlasti z grosupeljske strani je cesta nemogoča in bi prej priporočali vožnjo s Turjaka do jame. Za obisk v jami bo prav gotovo močno koristno, če bodo res uresnili svoje načrte: pravijo namreč, da bodo še letos položili asfalt do Ponove vasi.

KAJ, ČE BI VSI TO NAREDILI?

Hop, tu je republiška meja

Protizakonita in politično zgrešena odločba občine Zagreb umetno razmejuje prevoznike

Naj se nam zdi stvar še tako neverjetna, naj napisan papir še tako obrabimo, resnica se ne spreмени: sekretariat za komunalne zadeve in promet — inšpekcija cestne, prometa Zagreb — je vsem podjetjem in občini Zagreb izdala odločbo, s katero jim prepoveduje sklepanje pogodb z zasebnimi avtoprevozniki, ki vozil nimajo registriranih na Hrvatskem.

Odločba zahteva tudi, da morajo zagrebška podjetja opovedati delo vsem avtoprevoznikom iz drugih republik, če v določenem času ne registrirajo vozil v Zagreb.

Nashe občine mejijo na sosednjo republiko in marsikak prevoznik zasluži, ko prevaža za bližnje veliko

industrijsko središče, zato nas taka odločba prizadene, da niti ne razpravljamo o njeni protizakonitosti in protiustavnosti!

Teško je verjeti, da si neki upravni organ upa izdati tako odločbo v času, ko toliko govorimo o enotnosti gospodarskega sistema, o ekonomski učinkovitosti, o sodelovanju republik in v ustavo in zakoni zagotovljeni pravici, da delovne organizacije in zasebniki, ki imajo prevozniška dovoljenja, po svoji presoji sklepajo pogodbe, ne oziraje se na republiške meje.

Kaj bi bilo, da bi tudi Slovenija prepovedala delo hrvatskim avtoprevoznikom in če bi tako zapiranje v svoje meje zajelo še druge dejavnosti? M. L.

Uspel referendum v LIK

LIK se je priključil Slovenijalesu

V LIK — Lesni industriji Kočevje so 9. maja izvedli referendum za priključitev k podjetju SLOVENIJALESE iz Ljubljane. Referendum je uspel. Od 383 članov kolektiva LIK, ki imajo volilno pravico — šteti so člani obratov LIK v Kočevju in Podpreski — jih je glasovalo za priključitev 83,55 odstotka, 3,92 odstotka jih je glasovalo proti priključitvi, 10,45 odstotka jih ni glasovalo.

Obisk dr. Ernesta Petriča v KRKI

6. maja popoldne je dr. Ernest Petrič, član izvršnega sveta SRS, obiskal predsednika OBS Novo mesto Franca Kuharja ter z njim nato odšel v tovarno zdravil KRKA. V tovarni se je dr. Petrič zanimal predvsem za sedanjost raziskovalno dejavnost tovarniškega inštituta za raziskave ter razvoj, ki mu jo je razložil magister Peter Jerman, direktor inštituta. Gosta sta si ogledala tudi sodobne prostore in naprave inštituta ter se seznanila s široko dejavnostjo, s katero skrbi inštitut za nadaljnji razvoj podjetja.

Kje so novi Juriji Vege?

Napredek se imenuje znanost. Ta resnica do tal pretresa razvoj današnjega sveta. Posebno mesto je dobila tehnika in z njo matematika in fizika — kot njeni teoretični podlagi. Ob vsem tem nas mora osupniti podatek, da ljubljanska fakulteta za naravoslovje in tehnologijo že tri leta ni dala nobenega diplomiranega matematika. In to pred dolo računskih strojev, ki omogočajo neslutene možnosti uporabe matematike! Smo mar Slovenci tako malo nadarjeni ali je krivda kje drugje? Kdo bo dal odgovor na to vprašanje?

Bencin zastoj!

Več kot 10 prvih kupcev na novi PETROLOVI črpalki, ki so jo odprli v torek, 12. maja v Straži, je dobilo zastoj po 10 litrov goriva. Nova črpalka ni samo pridobitev za Stražo, ampak bo razbremenila edino novomeško črpalko, ki že nekaj let ni več kos povečanemu motornemu prometu. PETROL ima, potem ko bo zgrajena črpalka v Ločni, namen zgraditi še črpalko v Brslinu in modernizirati sedanje v Novem mestu. Na ta način bo PETROL rešil problem preskrbe mesta z gorivom, potem ko mu po petletnem prizadevanju in pripravljenemu denarju za gradnjo, ni uspelo dobiti primerne lokacije. M. V.

Referenduma sta uspela

9. maja so imeli referendum v podjetju Klavonica in mesnica Metlika ter v kmetijski zadrugi. V obeh kolektivih so glasovali za priključitev mesarije k zadrugi. Referenduma sta lepo uspela, saj je v zadrugi od 56 volivcev 54 ljudi glasovalo za priključitev mesarije, v mesnem podjetju pa so bili za združitev z zadrugo vsi, razen enega.

Sejmišča

Novomeški sejem
Na sejmišču v Novem mestu so v ponedeljek, 11. maja, pripeljali 847 praščikov, prodali pa so jih 677. Za manjše so kupci plačevali 200 do 270 din, za večje pa 280 do 550 din. Cene so ostale neizpremenjene.

Brežice: vse prodano

Sobotni sejem v Brežicah je bil zelo dobro obiskan. Naprodaj je bilo 1168 praščikov, prodali pa so jih 952. Manjši pujski so šli v denar po 13 do 14,50 din, za večje pa so zahtevali 8 din za kilogram žive teže.

Cisto razumljivo je, da podražitev zadnje čase vzbujajo med ljudmi; precejšnje mero nezadovoljstva. Kljub temu se je občinska skupščina v Novem mestu na zadnji občinski seji odločila, da lahko Ljubljanske mlekarne prodaja mleko po 1,60 dinarja oziroma še 10 par dražje mleko v tetrapaku.

Bržkone se bodo podobno odločile tudi druge dolenske in ne samo dolenske občinske skupščine, ker mlekarne dokazujejo, da mleka po sedanjih cenah ne morejo več prodajati. Da pa bi prebivalci ne bili prikrasani, so se v Novem mestu odločili, da bodo določili tudi ceno v tetrapaku: v nasprotnem primeru bi se sicer lahko zgodilo, da bi bilo mogoče kupiti le mleko v tetrapaku, ker bi bile cene preveč oblikovane.

Kljub temu pa je mogoče reči, da bo podražitev mleka za Dolensko koristna. Potrošnja je namreč v primeru z odkupom mleka prav majhna, od podražitve 15 par pa bo 10 par namenjenih kmetom, ki mleko prodajajo. Razmerje pa je očitno v korist odkupa: samo v novomeškem koncu odkupijo vsak dan približno 8000 litrov mleka, mlekarne pa ga kupcem prodajo komaj četrtino te količine. Ukrep občinske skupščine v Novem mestu je bil torej dobro pretehtan in bo večjemu odkupu mleka gotovo v korist.

21-227

V ČRNOMLJU SO KORISTNO PRESEJALI VPRAŠANJE OBVEŠČENOSTI OBČANOV

Doklej bo plaža enakovredna resnemu in političnemu tisku?

Sredstva javnega obveščanja, ki opravljajo pomembno družbeno-politično poslanstvo, bi morala biti deležna večje družbene pomoči - Komercializacija v tisku obveščanju škodi!

6. maja je zasedala v Črnomlju občinska konferenca SZDL. Osrednja točka je bila ocena obveščanja in iskanje poti, da bi omogočili delovnemu človeku še boljše obveščeno, potrebno za opravljanje zahtevnih samoupravnih nalog.

Da obveščanje v črnomljski občini ne jemljejo zlahka, je Socialistična zveza dokazala že s tem, da je prva na Dolenskem problemom obveščanja in vlogi informacijskih sredstev v sodobni družbi posvetila občinsko konferenco.

Gradivo za konferenco je obsegalo dobro pripravljeno analizo, v kateri so nanašali celo vrsto podatkov o številu naročnikov na razne časopise in revije, o razširjenosti tiska v posameznih krajih in o številu radijskih ter televizijskih sprejemnikov.

Razveseljiva je ugotovitev, da kljub nizkim zaslužkom zaposlenih in še slabše življenjske ravni kmetovalcev razširjenost tiska in RTV narašča. Leta 1963 je prišla 1 revija ali časopis na 2,1 prebivalca, konec leta 1969 pa je vsako gospodinjstvo prejelo po 2 izvoda tiska. Razen tega je v občini še 3726 radijskih in več kot 1000 televizijskih sprejemnikov.

Največji krog stalnih bralcev ima Dolenski list, ki ga prejema 2.527 občanov sledijo TV-15 s 750 naročni-

ki, Kmečki glas s 600 izvodi, Naša žena s 422 izvodi, Komunist s 420 naročniki, Delo s 375 naročniki, TT s 369 in Tovariš z 287 stalnimi prejemniki.

Ugotovili so, da je širjenje tiska v letu 1965 močno zavrla podražitev po reformi, saj se je tedaj zmanjšalo število naročnikov pri več časopisih: Dela je 40 odst. manj, Mladine 65 odst. manj, Delavske enotnosti 60 odst. manj. Naši razgledi pa beležijo celo 70-odstotni padec. Število naročnikov se je v zadnjih 6 letih povečalo edino pri Dolenskem listu (za 11 odst.) in Kmečkem glasu (za 8 odstotkov).

Zaskrbnjuje pa je, kakor je v uvodnem poročilu omenil predsednik Lojze Sterk, da se je v zadnjem času število izvodov resnega tiska zmanjšalo tudi na račun zabavnega, dostikrat nepotrebega tiska, po katerem segajo največ mladi ljudje. Prav zato so menili, da bi moral biti politični tisk deležen veliko večje podpore družbe in ustanoviteljev. Ker je Dolenski list najbolj razširjeno sredstvo obveščanja, obenem pa

je občinska konferenca SZDL njegov solastnik, so predlagali, naj bi dolenske občine z izdatnejšim sofinanciranjem preprečile morebitno nadaljnjo podražitev domačega tiska.

Vtem ko so omenjali vlogo sredstev obveščanja, so dejali, da nastajajo občutne vrzeli zlasti v delovnih organizacijah, kjer sistemi obveščanja nikakor niso zadovoljivi. Neobveščeno in s tem dopuščeną možnost delovanja nazadnjaškim silam pa sta v zadnjih dveh letih že večkrat izstala nepotrebno izpade v nekaterih kolektivih.

Le 6 delovnih organizacij v občini ima svoje glasilo, ta pa so občasna, razen v Beti in pri Gozdnem gospodarstvu, kjer izhajata mesečno, ter Iskre, ki ima tedenski tovarniški list.

Ni zadovoljivo le informiranje preko članov samoupravnih organov in vodilnih ljudi, saj izjave takih posameznikov dostikrat niso odraz stanja v kolektivu. Večasih pa je tudi tako informiranje odbijajoče, kajti ponujanje nerazumljivih številk in tujih izrazov ter zapletenih tabel vzbujajo pri delavcu prejšnji odpor kot zanimanje.

Med glavnimi vzroki za slabo obveščanje v delovnih organizacijah je predvsem dejstvo, da ni kadrov, ki bi bili sposobni nuditi samoupravljalcu točno, poljudno napisano in hitro informacijsko. Kaščen odnos pa je do obveščanja v kolektivih, so pokazali že z udeležbo na konferenci. Od vseh vabljenih je prišel samo direktor Beita.

Na konferenci so se zavzeli še za to, da bi v prid televizijskim gledalcem Bele krajine in nadaljnjemu naraščanju te oblike javnega obveščanja vendarle že uredili pretvornik na Mirni gori. Priporočili so tudi krajevim organizacijam SZDL, naj organizirajo boljše dopisniško mrežo, medtem ko bo skrba za razširjanje javnih sredstev obveščanja, zlasti pa Dolenskega lista, postala stalna skrba Socialistične zveze.

RIA BAČER

Kot некоč...

Nadaljevanje s 1. strani)

V Črnomlju so prišli šele okrog 18. ure. Tudi tu so s harmoniko in zastavo prikorakali k spomeniku na Grič, kjer je imel govor prvoborec Franc Košir, nato pa so jim Črnomlji v prosvetnem domu pripravili lep kulturni program.

Kurirji in vezisti so v Črnomlju prenočili, v nedeljo zjutraj pa so obiskali še Stare žage in Občice ter se po drugi strani že dopoldne vrnili proti Ljubljani. Zelo lepo so jih sprejeli še tudi v Ivančni gorici, kjer so v narodnih nošah nastopili učenci osnovne šole.

Gostje so bili v Beli krajini in vzdolž vse poti povsod toplo sprejeti. Z domačinimi so obujali spomine na vojne dni, obenem pa so spoznavali današnji gospodarski utrip teh krajev.

Portret tega tedna

Ni časa za poležavanje

Ob vohodu v Novoteks sem srečala Jožeta Bratkoviča, predsednika mladinske organizacije v podjetju. Mislila sem, da je oblačen dan kriv za njegovo slabo razpoložanje, pa mi je takoj pojasnil, da je vzrok za to prehlad: »Za bolniško pa ni časa, ker je prav te dni veliko dela,« je dejal. To me ni presenetilo, saj so se Novoteksovi mladinci posebno zadnje čase že večkrat izkazali z lepimi uspehi.

— Delo vsake organizacije je odvisno tudi od njenega vodstva. Kako si se ti lotil predsedovanja?

»Ko so me izvolili za predsednika, je bilo stanje v mladinski organizaciji v kolektivu precej žalostno. Treba je bilo izdelati delovni načrt. Izvedli smo anketo, v kateri so mladinci odgovorjali na različna vprašanja o tem, kaj jih zanima in v katerih dejavnostih bi se želeli udeleževati. Upoštevali smo odgovore in potem izdelali načrt, ki smo ga pozneje uspešno izpolnjevali.«

— V Novoteksu je okrog 200 mladincev. Za kaj se največ zanimajo?

»Ker je bilo precej zanimanja za dejavnosti Ljudske tehnike, smo leto ustanovili radioamatersko in foto-kino sekcijo, ki že kažeta prve uspehe. Ze lanske anketa pa je pokazala, da se mladinci zelo zanimajo za samoupravljanje v kolektivu in so pripravljene tudi aktivno sodelovati. O tem bomo na sestankih imeli predavanja in bomo za prihodnje volit-

ve v samoupravne organe izdelali svoje predloge. Moti me, ker ni posebnega zanimanja za delo Zveze komunistov. Lani je sicer bilo v ZK sprejetih sedem mladincev, vendar se na splošno mladinci otepaajo dela. Največ zanimanja je še vedno za izlete. Zato jih povezujemo z ekscurzijami, kjer minogrede še marsikaj koristnega zveemo.»

— Kakšne akcije pripravljate sedaj?

»Pravkar sta dve ekipi sodelovali v pohodu ob žici okupirane Ljubljane, pripravljamo več izletov, v maju se bomo udeležili tudi pohoda »Po stezah Trdinovih bajk«. Ker se je letos naša mladinska organizacija povečala z novo zaposlenimi mladinci v konfekcijskem oddelku, bomo morali misliti tudi na prostor, ki ga bomo lahko uporabljali za svobodne dejavnosti.«

A. VITKOVIČ

RAZVESELJIVA NOVICA ZA ŽIVLJENJSKE ZAVAROVANCE

Zavarovalnica SAVA deli preseške

Zavarovalnica SAVA je na seji samoupravnih organov sklenila deliti življenjskim zavarovancem preseške iz leta 1968 in 1969, ki znašajo 10 milijonov novih dinarjev

Delitev presežkov v življenjskem zavarovanju izvir iz posebnega značaja za zavarovalne panoge. Življenjsko zavarovanje se namreč bistveno razlikuje od ostalih vrst zavarovanj po tem, ker je kombinacija rizika za primer smrti in varčevanja, medtem ko so vse druge zavarovalne vrste samo rizično zavarovanje. Življenjska pogodba namreč zagotavlja izplačilo zavarovalne vsote v vsakem primeru, to se pravi ob priliki smrti zavarovanca, kolikor pa le-ta ne nastopi v dogovorjeni zavarovalni dobi, ob doživetju določenega

Obiskali so italijanske prijatelje

Posebna delegacija občine Ribnica, ki so jo sestavljali Jož Tomšič, predsednik občinskega odbora ZKB NOV, sekretar občinske konference ZK Danilo Mohar, podpredsednik občinske skupščine inž. Lojze Marolt in član sekretariata občinskega odbora ZKB NOV ter nekdanji borec v italijanskih partizanskih enotah Stane Nosan, so se sredi prvomajskih praznikov mudili na obisku v pobratnem mestu Arcevia v Italiji. Ribniško delegacijo, ki je prinesla prijateljem v Arcevia pozdrave iz Ribnice, so zelo lepo sprejeli.

Tako obiski utrjujejo prijateljstvo dveh krajev in dveh narodnosti. To se je pokazalo ponovno tudi med zadnjim obiskom v Arcevi. —r

roka. Izplačilo zavarovalne vsote je torej zagotovljeno, vprašanje je le, kdaj pride do izplačila.

Zaradi te lastnosti življenjskega zavarovanja je zakon o zavarovanju in zavarovalnih organizacijah določa, da se tehnična premija in rezerva življenjskega zavarovanja ne smeta mešati s tehnično premijo in rezervo ostalih zavarovalnih vrst, ki jih goji zavarovalnica. Naložbe vseh življenjskih zavarovanj so združene v tako imenovani matematični rezervi in so naložene v področnih bankah, kjer se tudi obrestujejo. Iz ugodnejših naložb teh sredstev, manjše umrljivosti zavarovancev od predvidene ter zaradi zniževanja stroškov so v zadnjih letih nastali presežki, ki jih bo zavarovalnica delila med svoje zavarovance.

Presežki se bodo delili na vsa življenjska zavarovanja z začetkom od 1. I. 1965 dalje, ki so plačevana najmanj tri leta in so bila dne 31. XII. 1969 v veljavi. Izplačevali se bodo obenem z izplačilom glavnice za doživetje, smrt ali odkup.

Želimo povedati še, kolikšni bodo ti presežki na posamezno zavarovanje. Vsako bo prejel tolikšen del presežkov, kolikor je k njim prispeval. Čim dalj časa je zavarovanje plačano in čim večja je premija, tem večji bo delež na presežkih. Zavarovanci, ki imajo sklenjeno

življenjsko zavarovanje na dobo pet let in bodo imeli letos potek zavarovanja, bodo prejeli presežek v višini 6 odst. od zavarovalne vsote. Zavarovanci s 7, 10 in 12-letnim trajanjem bodo ob poteku svojih zavarovanj prejeli mnogo večje deleže, ker bodo k njim več prispevali.

Naj pojasnimo še, zakaj niso presežkov deležni zavarovanci, ki so sklenili življenjska zavarovanja pred 1. I. 1965. Ta zavarovanja so sklenjena po cenikih iz leta 1955, ki so v dobi 10 let zelo zastareli, ker se je v tem času pri nas v gospodarstvu marsikaj spremenilo. Navedena zavarovanja ne izkazujejo nikakih presežkov, temveč imajo celo mnogo preniko v kalkulirane stroške. Šele z novimi ceniki, oziroma ko je prevladala premija novih zavarovanj, sklenjenih po 1. I. 1965, je življenjsko zavarovanje začelo ustvarjati presežke. Tako so se pokazali presežki prvič po zaključku leta 1968, ko so premije novih zavarovanj zavzele 70 odst. celotnega življenjskega inkasa, ter v letu 1969, ker so le-ta zavarovanja zavzela že 80 odst. premije.

Zavarovalnica Sava bo skušala z dobrim gospodarjenjem še naprej ustvarjati čim več presežkov, da bo s tem pri svojih zavarovancih dosegla še več zaupanja, kakor ga ima danes.

Najprej povečati štipendije

O štipendiranju v Beli krajini so se pomenili na posvetu predstavnikov obeh občin ter študentov iz kluba in dijakov gimnazije

V klubu belokranjskih študentov ugotavljajo, da je štipendij premalo. Iz podatkov nedavno izvedene ankete med 62 člani kluba so spoznali, da prejema štipendijo 24 študentov, od teh jim nudi pomoč pri šolanju 13 študentov domačih občin, ostali dobivajo štipendijo republiških ustanov. Povprečen znesek štipendij je 298 din, republiške štipendije pa so za 26 odstotkov višje.

Podpora Zveze borcev dobiiva 7 anketiranih, študentsko posojilo ima 6 članov, 6 pa jih je honorarno zaposlenih. Kar 56 odst. anketiranih belokranjskih študentov dobiva vso pomoč za šolanje od doma. Materialna stiska slabo vpliva na študijski uspeh, zato je tudi osip med belokranjskimi študenti precejšen. Zaradi takih razmer obstaja možnost, da bodo študentje iz Bele krajine iskali štipendije v drugih občinah, s tem pa bodo tudi veliko

manjše možnosti za izboljšanje kadrovske strukture doma.

Klub študentov ugotavlja, da povprečen študent v Ljubljani potrebuje za življenje najmanj 420 din oziroma več, če ne stanuje v študentskem domu. Zaradi vsega tega klub belokranjskih študentov predlaga: 1. da bi v obeh občinah izdelali študijo o kadrovskih potrebah, 2. da bi tudi v črnomljski občini ustanovili komisijo za pravilno podeljevanje štipendij (v njej naj bi sodeloval tudi predstavnik kluba) in 3. štipendije naj bi povečali vsaj na 355 din, kolikor znaša povprečna republiška štipendija.

— Ladka Petric

FOTOGRAFIJA TEDNA

Ker bomo pred počitni sezono izdali privednioma samo še dve številki našega lista v velikem obsegu, imajo naši fotografi tedna, le dvakrat še možnost prisluziti nagrado. Pri zmanjšanem obsegu lista, bo seveda tudi »potrošnja« fotografij manjša. Pohitite, rok je 18. maj! UREDNISTVO

Še o prekinitvi dela v sevniškem STILLESU

29. aprila so na sestanku družbeno-političnih organizacij v podjetju STILLES v Sevnici razpravljali o nedavnih prekinitvi dela.

Očitno je, da so se v kolektivnih pogovorih o osnutku pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, že preden je bil le-ta izobežen na oglasni deski. 23. aprila, dan pred prekinitvijo dela, je bil namreč osnutek na običajen način razobežen, ob

tem postopku bi delavski svet o pravilniku odločil šele maja.

Sobotni dogodki so ta način, ki je bil v skladu s sprejemanjem samoupravnih aktov, kot to določa statut podjetja, prekinili. Na sestanku političnih organizacij so zato tak način reševanja problemov — s prekinitvijo dela — ostro obsodili. Osnutek pravilnika so umakni-

li iz javne obravnave, ker vsebuje nekatere nepravilnosti, predvsem pri vrednotenju delovnih mest administrativnega osebja, pa tudi nekaterih delovnih mest v proizvodnji. Sklenili so, da bodo izdelali nov osnutek pravilnika, potem ko bodo izvedli sistematizacijo delovnih mest.

Poročanje o povečanih osebnih dohodkih v zadnji številki Dolenjskega lista, kjer je rečeno, da bi po novem osnutku pravilnika delavci prejeli 20 do 50 din več, vodilni delavci in delavci v administraciji pa tudi do 700 din več, zahteva pojasnilo. Pisec ni iskal podatkov v tovarni, zato naj navedemo, da je doslej na primer inženir tehnolog prejemal 1.500 din na mesec, večina vodilnih delavcev pa okoli 2.000 din, to pa je zaslužek, ki strokovnjaka ne bo zadržal v podjetju. Res je, da tudi visoko kvalificirano delo v proizvodnji ni bilo dovolj ovrednoteno. Vodstvo podjetja in kolektiv sta se znašla pred vprašanjem, ali ustreznje vrednotiti strokovno delo ali po uravnilovki razdeliti vsem enako. Se nedavno je podjetje izdelovalo pohištvo in opremo na podlagi neposrednih naročil državnih organov in raznih petičnežev, ki so zahtevali predvsem visoko kakovost, niso pa se toliko ozirali na stroške. Danes so stvari precej drugačne: na natečajih se je treba boriti za naročila, tam pa ni odločilno le skrbno delo in poznano ime, marveč tudi stroški proizvodnje, ki

jih obrtniški način in zastarela strojna oprema prav gotovo zelo povečujeta.

Kot v vseh manjših krajih so tudi v Sevnici težave pri iskanju strokovnih in vodilnih delavcev. »Za 700 din večji osebni dohodek torej še ne pomenijo bistvene prednosti. Razponi v zaslužkih so v kolektivih, kjer se zavedajo, da brez dobrih strokovnih in vodilnih delavcev ne bo sodobne proizvodnje, še mnogo večji.

Nadalje je bilo v omenjenem sestavku navedeno, da delavci v upravi ob sobotah ne delajo. Samoupravni organi so sprejeli odločitev, da v proizvodnji delajo tudi ob sobotah zaradi tega, ker je bilo veliko naročil. Ob tem so sobotno delo priznali za nadurno delo. Delavskemu svetu je bila hkrati postavljena zahteva, naj nadurno delo v režiji (upravi) omeji, kolikor je mogoče, in da mora biti režijsko delo opravljeno v rednem delovnem času.

Izdelava sprejemljivih meril za nagrajevanje ni lahka

zadeva. Prav gotovo bi se dalo nasprotujoča si mnenja o spornem pravilniku uskladiti v javni razpravi brez prekinitve dela. Urejanje nekaterih nesporazumov je naloga družbeno-političnih organizacij in vodstva podjetja, ki mora vztrajno in strpno iskati za kolektiv najboljše rešitve. ALFRED ZELEDNIK

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki ki so objavljeni na tej strani — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, priložite svoj celoten naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače) vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Zakaj ni pravica za vse enaka?

Četrta stoletja je minilo od osvoboditve in težko je verjeti, da se še delajo tako očitne krivice nekaterim posameznikom. Navedem naj primer vojne vdove Frančiške Košmrj.

Za več let pred vojno sem poznal mirno in delavno družino Janeza Košmrja, ki je prišel v naše kraje kot tesač od Loškega potoka. Družino je preživljal s tesaštvom v gozdovih nekdanjega doštanskega graščaka in gozdnega veleposestnika Jakila, stanovanje pa je družina imela v nekdanji Pustovi hiši, kjer sedaj stoji nova hiša na mestu, kjer se odcepi od ceste Radeče—Krško cesta proti Bučki.

Ob prihodu okupatorja je Košmrjevo družino doletela enaka usoda kot mnogo drugih slovenskih družin. Košmrjevi so bili izseljeni na Hrvaško, kjer je bil oče Janez zaradi sodelovanja s partizani oktobra 1941 ustreljen v Pitomači. Tudi sin Anton je odšel v partizane, doma pa je ostala le žena Frančiška z najmlajšim sinom.

Na Impoljco se je vrnila kmalu po osvoboditvi in se vselila v pritično hišico na Artu 15, ki stoji v bližini doma počitka. Imela je sobo, veliko 30 kvadratnih metrov, brez kuhinje in jedilne shrambe. Ceranno je sprejemala dočaja skromno in valjano, se vsa leta po vojni ni nikoli pritoževala zaradi skromnega življenja.

Nedolgo tega je hišico, v kateri je stanovala, kupil uslužbenec doma počitka, ki je nameraval hišo obnoviti in je zato vložil pri občinskem sodišču v Sevnici tožbo za izselitev. S tožbo je uspel in Košmrjevi so ponudili, da bi se preselili v nekdanjo gozdarsko hišo na Artu v pritično sobo, ki meri le 20 kvadratnih metrov. Ponudbo je Košmrjeva odklonila, ker je stanovanje manjše kot prejšnje in ker je

razen tega še grajeno iz kamna in vlažno. Vdova Košmrjeva si je že med vojno nakopala revmo in še nekatera obolenja.

Da bi ugotovili, kako je s stanovanjem, so zaslitali nekdanja stanovalca v tej hiši. Eden je trdil, da je stanovanje zelo vlažno in da pozimi teče voda po zidu, drugi pa, da se iz njega ni izselil zaradi vlažnosti, temveč zaradi tega, ker ima v sedanjem stanovanju v Sevnici bilže do delovnega mesta. Občinsko sodišče je upoštevalo slednjo izjavo, ne da bi si stanovanje ogledala posebna komisija, še preden je sodišče izdalo odločbo o prisilni izselitvi, ki jo je potrdilo tudi okrožno sodišče v Novem mestu.

Tako so 6. aprila Košmrjevo nasilno preselili v drugo stanovanje, kamor je lahko spravila le del pohištva, preostanek pa mora hraniti pri sosedu.

Ko sem obiskal Košmrjevo, sem se lahko prepričal, da je res tako. Košmrjeva se je sicer pritožila komisiji za prošnje in pritožbe pri IS SRS, toda vprašanje je, kdaj bo kdo posredoval, da bi ji krivico popravili. Težko je tudi razumeti, zakaj ne bi mogli z nasilno preselitvijo vsaj še malo počakati, zlasti ker ima menda objubiljeno stanovanje v novem bloku, ki ga gradi društvo upokojencev iz Sevnice. Dodam naj še, da novega lastnika hiše na zadene nobena krivda, saj je bil toliko dober, da je plačal stroške preselitve, čeprav je bilo določeno, da jih mora plačati prizadeta Košmrjeva sama.

Morda bi bilo prav, da bi se pri njej zglasili predstavniki krajevne ali občinske organizacije ZZB NOV in se prepričali, kaj se je navedilo, ter pomagali.

Karel Zorko,
Zavratac 32

Dvojčka Peter in Pavel Črček, doma iz Mokronoga, ki služita vojaški rok v Bihaču, lepo pozdravljata domači kraj, znance in prijatelje.

Mrčes ni samo nadležen..

.. prenaša tudi bolezni.

PIPS uničuje muhe, molje, komarje, brenclje in ostali mrčes.

PRI VARČEVANJU DEVIZ VEČJE UGODNOSTI!

- Vaši prihranki deviz doma niso na varnem. Na deviznem računu pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI pa se jim ne more kaj zgoditi. Se več! Dobili boste obresti!
- Pred potovanjem ali pred odhodom na delo v inozemstvo ne pozabite odpreti devizni račun, na katerega boste vlagali svoje prihranke.
- Devizni račun lahko odprete tudi s pismom iz inozemstva.
- Prihranke na deviznem računu lahko namensko varčujete za novo hišo, stanovanje in drugo.
- Za denar na deviznih računih in njegovo pristojo uporabo jamči država.
- Dvigi in pologi ter nakazila deviz so mogoči v vsakem času v neomejenem znesku.
- S prihranki na vašem deviznem računu lahko razpolagajo tudi vaši najbližji sorodniki, če jih pooblastite.

UGODNE OBRETI: brez odpovednega roka 5% v devizah in 1% v dinarjih; z odpovednim rokom nad 12 mesecev 7% v devizah; z odpovednim rokom nad 24 mesecev 7% v devizah in 0,5% v dinarjih.

TAJNOST DEVIZNIH RAČUNOV JE ZAJAMČENA PO ZAKONU.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspoziturama v Metliki in Trebnjem

Vsak „da“ je nova kaplja vode!

V nedeljo referendum v dobrepoljski dolini: glasujte že dopoldne, obkrožite »da« za napredek! Pet let samoprispevka za vodovod!

Na Dolenjskem je prav malo krajev, kjer se niso za hitrejši napredek odločili na referendumih za samoprispevek. V nedeljo, 17. maja, bodo šli na volišča tudi prebivalci krajevnih skupnosti Ponikve in Videm-Dobrepolje in Videm-Hočevje. Na referendumu se bodo odločali o tem, ali bodo od 1. julija letos pa do zadnjega junija 1975 plačevali samoprispevek za vodovod. Vsak »da« na glasovnih lističih bo pomenil novo kapljo vode v tej suhi kraški dolini, kjer je kar 10 naselij s skoraj 3000 prebivalci brez zdrave pitne vode.

gla zaposlovati mladine; še vedno se veliko ljudi zaposluje drugje. Napredek prodira v dolino: pralni stroj ima že vsaka hiša, prebivalci gradijo kopalnice — a vse to nič ne pomaga, če ne bo dovolj vode. Krajevni organizaciji SZDL in krajevna skupnost na območju Videm-Dobrepolje in Ponikve sta sprejeli sklep, da je gradnja vodovoda nujna. V marcu in aprilu so prebivalci doline na zborih volivcev soglasno predlagali svetu krajevnih skupnosti, naj razpiše referendum. Tudi grosupeljska občina meni, da je referendum potreben, ker je to edini način, da bo dobrepoljska dolina prišla do zdrave pitne vode. Če bo samoprispevek izglasovan, bodo kmetje plačevali po 5 odst. od katastrskega dohodka, delavci, upokojenci in obrtniki pa po 2 odstotka od osebnih dohodkov, pokojnin oziroma čistega dohodka. Občani bodo samoprispevek plačevali pet let, ker bodo razen glavnega vodovoda položili tudi stranske odcepe do vseh naselij, razen do Hočevja in Vodic.

1,7 milijona za komunalna dela

Preteklo leto je komunalni sklad občine Grosuplje uporabil skoraj 1,8 milijona dinarjev, predlog letošnjih dohodkov in izdatkov sklada pa je nekaj nad 1,7 milijona dinarjev.

Dohodki sklada se oblikujejo iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča na območju naselij Grosuplje in Ivančna gorica ter iz prispevka investitorjev in delovnih organizacij za urejanje gradbenih zemljišč. Vzdrževanje in razširitev komunalnih naprav bo sklad financiral v celoti le v naselju Grosuplje, denar z območja Ivančne gorice pa sklad odstopa krajevni skupnosti Ivančna gorica.

Nedeljske volitve so torej možnost, da se prebivalci te doline odločijo za boljše in lepšo prihodnost sebe in svojih otrok. Hkrati lahko popra-

Prvi načrt je bil zaradi nazadnjaških misli obsojen na neuspeh pred šestimi desetletji. Plodna dolina je vse do danes ostala suha in žejna, prebivalci si gasijo žejo z nezdravo vodo iz hišnih karnic. Vsa nesnaga se s streh steka v vodnjake; nič čudnega ni, da se pojavijo epidemična obolenja tifusa in da so vsebolj pogoste bolezni srca, tuberkuloza in rakasta bojenja.

V sušnih mesecih morajo prebivalci voziti vodo tudi po 10 in več kilometrov daleč. Gorje, če se takrat pojavi na strelah rdeči petelin. Takrat ne pomaga moderna oprema, ogenj se bliskovito širi, kot se je to zgodilo pred časom v vasi Podgora.

Razvoj kmetijstva je odvisen predvsem od vode: Dobrepolje so znani kot dobri živinorejci. Tudi industrija se je tako razvila, da brez zadostnih količin vode ne bo več mogla napredovati. Zaradi tega tudi ne bo več mo-

Suša je v dobrepoljski dolini največja ovira napredka. Ni je večje nadloge, kot kadar poleti zmanjka vode. Prebivalci bodo šli v nedeljo na volišča, da si izboljšajo življenjsko raven, in bodo z glasovanjem za samoprispevek poskrbeli, da bo odslej tudi ta suha kraška dolina imela dovolj vode.

Posojilo za kanalizacijo

Komunalni sklad občine Grosuplje je najel pri Kreditni banki in hranilnici Ljubljana posojilo v znesku 315.000 din na 10-letno doplačilno dobo z 2-ods. obrestno mero. Posojilo bodo porabili za izgradnjo spodnjega voda kanalizacije v Grosupljem ob Partizanski cesti.

Cigansko vprašanje

Tudi v grosupeljski občini je vedno bolj pereče cigansko vprašanje. O tem so spregovorili odborniki tudi na zadnji seji občinske skupščine. Nekateri so opozorili, da postajajo Cigani včasih kar predrzni v svojih zahtevah, ne kažejo pa nobene volje po ustalitvi oziroma vključitvi v redno delo. Njihove nasilnosti se ljudje ponekod celo bojijo. Na skupščinski seji so sklenili, da bodo morale pristojne občinske službe o teh stvareh temeljito razmisliti in ustrezno ukrepati.

Frutella

KAJ DELAJO SOSEDEJE?

Cesta od Rašice do Dobrepolja, dolga kakih sedem kilometrov, je na nekaterih mestih hudo razdejana. Najbolj jo je poplava Rašice prizadela tik pred Ponikvami, nedaleč od Rašice, koder skoraj ni bila več prevozna. Delavci cestnega podjetja so jo nedavno zasilno popravili. Na najbolj ogroženem delu cestišča so morali nasuti veliko materiala in cestišče precej dvigniti. Dobrepoljci že vrsto let želijo, da bi asfaltirali cesto do njihove doline, in bi bili pripravljeni tudi sami prispevati. Zal nekaj naslednjih let ne bo nič, ker bodo vse sile in denar usmerili v gradnjo vodovoda. (Foto: Grivec)

Naša knjižnica ne more zaživeti

Knjižnica je v Velikih Laščah edino kulturno žarišče izven šole, a še to životari — Po več letih so jo lani odprli, zdaj pa je spet zaprta

Pred leti je bila ljudska knjižnica v Velikih Laščah po številu izposojenih in branih knjig med najboljšimi. Leta so minevala, knjižničarka — učiteljica se je utrudila. Ker ji ni nihče pomagal, je knjižnico zaprla.

Lani je na pobudo občinske Zveze kulturno-prosvetnih društev in osrednje občinske knjižnice velikolaška knjižnica spet začela: pod strokovnim vodstvom knjižničarske iz Ljubljane in s sodelovanjem štirih solarjev jo je nova knjižničarka Fanči Sever uredila.

Knjižnica je dobila nov, urejen prostor med mesnico. Zaprte omare so predelili v police, da imajo bralec prost pristop h knjigam, ki jih je preko 800 in so razdeljene po vsebini v nekaj skupin.

Zaradi nekajletnega zastoja v knjižnici ni novih, sodobnih knjig. Vendar so na polici tudi knjige starejših izdaj, ki jih je težko dobiti. V glavnem so vse knjige namenjene odraslim.

Obisk knjižnice je slab. Solarjev ni, ker je šolska knjižnica bolj založena z mladinskimi knjigami, pa tudi izposojnina je nizka.

Marsikdo očita knjižnici neustrezen čas izposojanja. Pri tem ne pomislimo, da ne moremo prisiliti enega same-

ga človeka, da bo ob vsakem času na razpolago in da bo za zastojnikarsko delo moral žrtvovati še ves prosti čas. Ljudska knjižnica ni stvar enega samega človeka, pač pa vseh občanov v kraju, zato naj z njo sodelujejo, se

ob njej izobražujejo in ji po svojih močeh pomagajo.

Kljub precejšnemu prizadevanju v vsem kraju ni mogoče dobiti človeka, ki bi bil knjižničarki v pomoč. Prav zdaj je knjižničarka na porodniškem dopustu, zato je knjižnica začasno zaprta. Za pomoč smo pridobili le eno vaščanko, ki pa zaradi smrti v družini ne more sodelovati. L. S.

Mladi in stari z roko v roki

Ob določenih dneh naj bi se zbirali vsi, ki imajo veselje za isto zabavo ali delo

V mesecu maju, ki je namenjen mladim, posvečamo več pozornosti prav njim, ker vemo, da nas bodo čez nekaj let pri delu zamenjali. Oglejmo si, kako delajo in kako so pripravljivi za te naloge v Velikih Laščah.

Na sestankih pogosto ugotavljamo, da mladina v Velikih Laščah ni dejavna, da je neresna. Pogosto ob takih naštevanih kažemo s prstom na grehes, ki so jih zakrivilili še prejšnji rodovi. Pri tem pa ne vidimo, da si želi mladina novih oblik dela. Tako se mladi Laščani zelo zanimajo za planine in ho-

dijo ob praznikih na izlete, nekaj mladincev se ukvarja s fotografiranjem, nekateri ob prostem času igrajo na šolskem igrišču košarko in podobno.

Se bi lahko našteval vrsto dejavnosti, v katere bi lahko pritegnili mladino, ki bi ob pravilnem vodenju in delu premostila večno vrzel med svojo in starejšo generacijo.

Ne bi bilo napak, če bi znova oživel klub, kjer bi se zbirali stari in mladi, ki imajo veselje za iste ali podobne dejavnosti. Tako bi se lahko enkrat na teden zbrali šahisti, ki jih ni malo, drugič pevci pa športniki ali pa bi obnovili fotografski krožek.

Delo in sodelovanje bi se prepletalo. Tako bi preprečili dosedanjo prakso, da je vse delo vodilo le nekaj posameznikov, ko so ti popustili, pa je vse propadlo.

Nujno potrebno je vsepovsod vključevati v delo več mladih — za vzgled so lahko gasilci — in celo solarje, ki končujejo osemletko, saj je v zadnjem času spot več možnosti, da si bodo služili kruh v domačem kraju. L. S.

Počitek prežive v naravi

Vedno več Ljubljančanov preživi soboto in nedeljo v naravi ob kočevski cesti

Komaj je izginil sneg, že spet ob sobotah, posebno pa ob nedeljah, prihaja na območje Pijave gorice, Turjaka in Velikih Lašč množica izletnikov.

Utaborje se v bližini glavne ceste ali nekaj sto metrov stran in vsak po svoje na najboljši poceni način preživlja tedenski oddih. S se-

Izletniki prihajajo

Zadnja lepa nedelja je spet izvalila Ljubljančane na izlete proti Turjaku, Velikim Laščam in naprej proti Ortneku, Grmadi, Ribnici, Travnici gori in Kočevju. Kot je že običajno, ob lepših nedeljah, tako so tudi preteklo nedeljo izletniki preživeli večji del dneva v naravi vse od Pijave gorice pa naprej ob cesti proti Kočevju. Največ se jih je spet ustavilo na območju do Velikih Lašč.

boj prinesejo hrano za ves dan. Nekateri so jo pripravili že doma, drugi pa kuhajo in pečejo kar v naravi.

Seveda imajo s seboj tudi različne igre, da jim čas hitreje mine in da je rekreacija kar najbolj popolna.

Popoldne in proti večeru je zato na glavni cesti proti Skofljici velik promet. Na priključku na glavno cesto Novo mesto—Ljubljana v Skofljici čaka običajno vrsta avtomobilov, da se bodo lahko vključili v kolono vozil, ki prihaja iz novomeške smeri.

Priključek v Skofljici bo treba preurediti tako, da bo tu nadvoz ali podvoz in da bodo vozila s kočevske ceste prihajala na glavno cesto z desne strani. Sedanj priključek je tudi nevaren, saj se je tu zgodilo že več težkih nesreč.

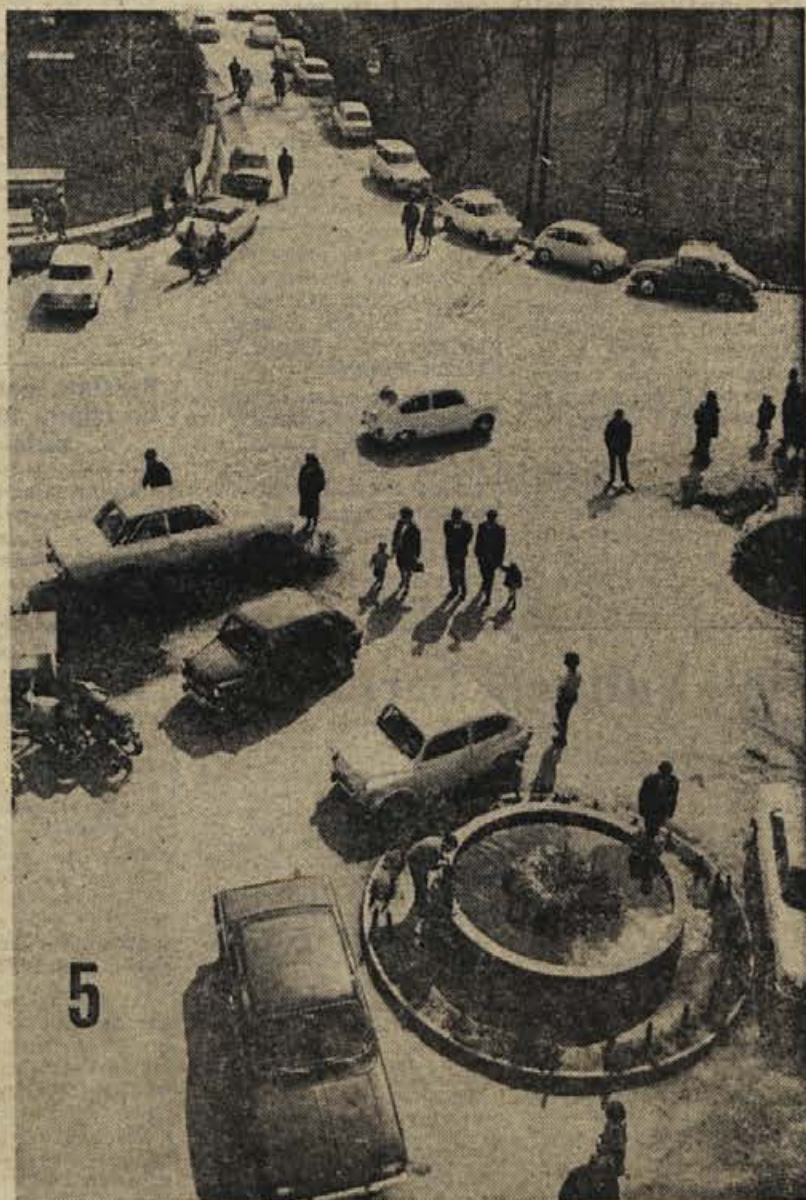
FOTO - OBZORNIK

1. Začela so se dela na sodobni štiripasovni avtomobilski cesti med Zagrebom in Karlovcem, ki bo kasneje 'povezala' Zagreb tudi z Reko in s Splitom. Svečanosti ob otvoritvi, posvečeni 25-letnici osvoboditve Zagreba, je prisostvoval tudi predsednik izvršnega sveta Hrvatske Dragutin Haramija. Na sliki: pogled na gradbišče med zagrebškimi južnimi vpadnicami med svečanim začetkom del (Foto: TANJUG) 2. V Soboto je pripeljal SONČNI VLAK iz Avstrije preko Jesenic v Ljubljano, kjer so se jim pridružili še naši udeleženci. Na sliki: Ivan Selak iz Šmarje in France Perovšek iz Sodražice (Foto: France Modic) 3. Pogled na udeležence slavlja ob zaključku XI. pohoda po poteh partizanske Ljubljane v nedeljo na Trgu revolucije (Foto: France Modic) 4. Na dan zmage so kočevski pionirji pri spomeniku NOB svečano sprejeli kurirsko pošto. Pionir Samo Brudar je torbo s pozdravi za tovariša Tita predal predsedniku občinske konference SZDL Nacetu Karničniku, ki je pionirjem spregovoril o pomenu zmage nad fašizmom (Foto: France Brus) 5. Parkirišče pred bolnišnico v Novem mestu postaja zlasti ob nedeljah, ko se ustavi tu tudi več kot 100 avtomobilov, že zdavnaj premajhno. Naš sodelavec Polde Grahek je ujel pogled na križišče pred bolnišnicami.

Podražitev mesa in odlok občinske skupščine Kočevje o deratizaciji nista prizadela naših muck. Odlok je namreč ostal le na papirju, v mestu pa je dovolj miši in podgan ... (Foto: France Brus)

kultura in izobra- ževanje

Dve razstavi o Leninu

8. maja zvečer, ob obletnici osvoboditve Novega mesta, so v Dolenjski galeriji odprli razstavo, posvečeno stoletnici Leninevega rojstva. O pomenu in zgodovinski vlogi Lenineve misli je spregovoril sekretar občinskega komiteja ZKS Boris Gabrič. Kulturni del so izpopolnili šentjernejški oktet in recitatorji, ki sta prebrali nekaj odlomkov iz del Maksima Gorkoga in revolucionarnega pesnika Majakovskega. Na otvoritvi se je zbrala samo pešica družbeno-političnih delavcev.

Razstava bo odprta do konca maja in obsega: vrsto propagandnih sovjetskih revolucionarnih lepakov iz let 1918—1927, fotografske posnetke dokumentov, dogodkov in osebnosti iz sovjetske revolucije, državljanske vojne ter gospodarske izgradnje (1917—1936), liste iz albuma »Življenje in delo V. I. Lenina«, Lenina zbrana dela v izvirniku in slovenske prevode posameznih razprav.

Od prvomajskih praznikov je tudi v Posavskem muzeju v Brezicah odprta razstava v počastitev stoletnice Leninevega rojstva. Z okoli 200 eksponatov pokaže Leninevo vsestransko osebnost kot teoretika, stratega revolucije, pobornika miru in sožitja itd., odmev Leninevih revolucionarnih idej pri jugoslovanskih narodih in še posebej pri Slovencih.

Razstave Grete Pečnik, Antona Plemija in Antona Repnika

Trije naši znanci z vsakoletnega trebanjskega tabora slovenskih likovnih samorastnikov imajo te dni samostojne razstave: Grete Pečnik, ki živi stalno v Piranu, jo je 9. maja odprla na Jesenicah na Gor., v Piranu pa razstavlja Anton Plemelj iz Ljubljane. Obe razstavi sta vzbudili živahno zanimanje obiskovalcev. Anton Repnik naš znani slikar iz Mute, pa razstavlja svoje risbe v galeriji Bunkarhof v Zürichu; njegova razstava bo odprta do 8. junija. — Grete Pečnik in Anton Plemelj bosta sodelovala z novimi zanimivimi deli tudi na veliki razstavi »Slovenski likovni samorastniki 1970«, ki bo odprta od 27. junija do 20. julija v Trebnjem. Tg.

Mali kulturni barometer

■ **GOSTOVANJE V NOVEM MESTU** — V počastitev dneva znanosti je minulo soboto gostoval v Domu kulture akademski pevski zbor »Tone Tomičič« iz Ljubljane. Pod vodstvom dirigenta Marka Munihja je izvedel bogat spored, ki ga je bil pripravil za proslavlanje 50-letnice slovenske univerze v Ljubljani.

■ **NEPOKOPANI MRTVECI V KOSTANJEVICI** — 9. maja zvečer je v kostanjeviškem kulturnem domu gostoval Slovensko ljudsko gledališče iz Celja z dramo »Nepokopani mrtvci« francoskega dramatika in filozofa Jeana Paula Sartra. Občinstvo je napolnilo dvorano, prireditev pa je bila v čast 25-letnice osvoboditve.

■ **KNJIŽNA RAZSTAVA** — Pred kratkim so v novomeški študijski knjižnici Mirana Jarca odprli razstavo memoarske in zgodovinske literature o narodnoosvobodilnem boju na Slovenskem. Obsega tiskane in rokopisne dokumente, ki so nastali med leti 1945—1949. Prireditev je posvečena 25-letni osvoboditvi.

Daleč od brezimmnosti

Številne kulturne prireditve ponesle v svet ime in sloves Kostanjevice — najmanjšega slovenskega mesta — žarišče ljudske kulture

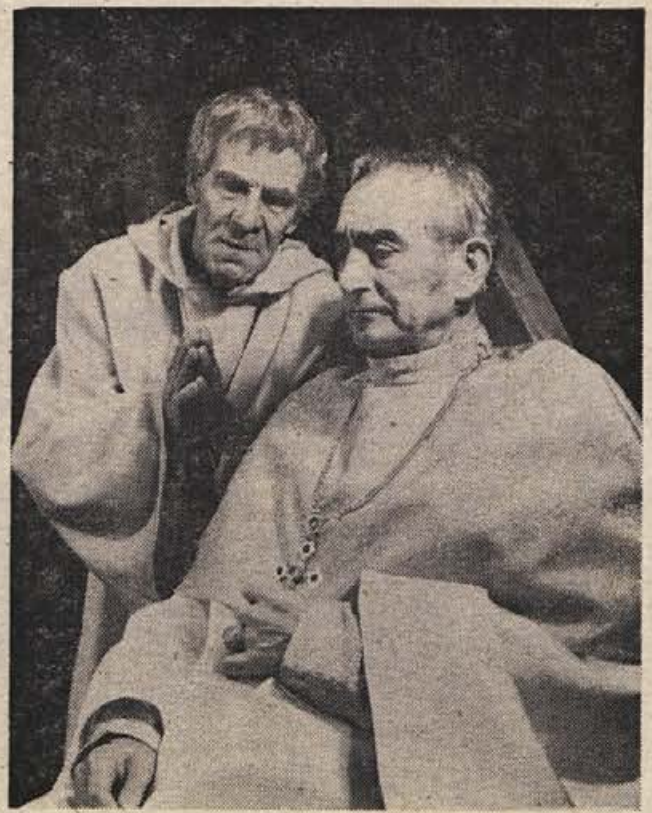
Dolenjski kulturni festival v Kostanjevici je pripravil letos v jubilejnem 15. letu obstoja obširen spored gledaliških, likovnih, koncertnih in literarnih prireditev. Ko to pišemo, je nekaj teh prireditev že bilo, druge pa se bodo izvršile v naslednjih mesecih tja v september. Ob koncu avgusta bodo v okviru prireditev Dolenjskega kulturnega festivala slovesno izročili namenu obnovljeno samostansko cerkev — enega najlepših dosežkov naše spomeniško-varstvene službe.

Iz majskega in junijskega sporeda Dolenjskega kulturnega festivala le nekaj naslovov pomembnejših prireditev: gledališče: »Dogodek v mestu Gogijev Slavka Gruma v uprizoritvi Drame iz Ljubljane, »Znamke, nakar se Emilija...« Dušana Jovanovića (Mala drama, Ljubljana), »Gorenjski slavček« J. Foersterja (Opera SNG iz Ljubljane); likovne prireditve: partizanska grafika, koroški likovni ustvarjalci, razstava del akademskega slikarja Eda Murtiča; dnevi za koncerte

in recitale še niso določeni. Očitno je, da je Dolenjski kulturni festival ustanova, ki se je s svojo dejavnostjo povzpela iz brezimmnosti v slovenskih in jugoslovanskih mejah. Forma viva — kot ena pomembnih dejavnosti v okviru festivalnih prireditev — si je ta čas pridobila mednarodni ugled in sloves. Zato tudi njeno presenečenje, da se je letos (v desetem jubilejnem letu) prijavilo na mednarodni simpozij kiparjev največ udeležencev. Festival je z vsemi dosedanjimi prireditvami po-

nesel glas o kraju širom po dežel; in državi ter s tem znatno pomagal utrditi tudi temelje turističnega razvoja. Festival je ustanova pokrajinskega pomena in nikakor ne občinska domena. Na Slovenskem prav gotovo ni podobne sorodne ustanove.

Prireditve Dolenjskega kulturnega festivala so v minulih letih obiskale nekatere pomembne osebnosti slovenskega kulturnega življenja. »Dolenjski kulturni festival dostojno prispeva svoj delež k veselju resnici, da postaja Kostanjevica novo žarišče ljudske kulture,« je zapisal slovenski pisatelj France Kosmač. Svoje vtise pa je pred leti umrl slovenski pesnik dr. Alojz Gradnik strnil v tele vrstice: »Festival je manifestacija, ki mora vzbuditi presenečenje in začudenje. Uspeh dokazuje, kaj lahko ustvari ideja in pobuda ene same osebe, prežete z željo in voljo na odkazanem in skromnem prostoru utešiti željo tudi podeželskega občinstva s pridobitvami naše podeželske kulture.«

TRZACANI V KOSTANJEVICI — 20. maja ob 20. uri bodo v kostanjeviškem domu kulture gostovali igralci Slovenskega gledališča iz Trsta s Silonejevo dramo »Prigoda ubogega kristjana«. Delo, ki ga prvič izvajajo v slovenščini, je v našo odsko besedo pretil Mirko Mahnič, režiral ga je Andrej Hieng, sceno pa je pripravil Sveta Jovanovića. Na sliki: Jože Zupan in Rado Nakrst imata v Silonejevem delu pomembni vlogi. (Foto: Magajna)

Srečanje mladih pevcev v Metliki

V nedeljo, 17. maja ob 16. uri, bo v Metliki revija mladinskih pevskih zborov. V gornji avli osnovne šole se bodo dopoldne od desetih naprej izvršili mladinski pevski zbori osnovnih šol iz Črnomlja, Vnice, Starega trga, Semiča, Suhorja in Metlike. Nastop bosta poživila tudi nastopa pevskega zbora učenek poklicne šole tovarne BETI in tamburaški zbor metliške osnovne šole.

Prireditve, ki je v Beli krajini vsako drugo leto, naj

Šola za življenje

Med sedmim in 21. majem je delavska univerza Kočevje pripravila v okviru šole za življenje vrsto zanimivih predavanj za mladino in za starše.

V šoli za mlade bodo štiri predavanja, in sicer o spolnem in telesnem dozorevanju, o odnosih med spoloma ter o tem, kako naj se mlad človek uči. Približno iste teme, seveda malce prilagojene, bodo tudi za starše, razen tega pa še o zdravniški prehrani otrok.

Jutri v Kostanjevici: razstava z recitalom

Jutri ob 18. uri bodo v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici odprli prvo likovno razstavo v okviru XV. dolenjskega kulturnega festivala. To bo retrospektivna razstava del znanega akademskega slikarja Franceta Godca iz Ljubljane. O umetniku bo spregovoril likovni kritik Mirko Juteršek.

Hkrati bo v Lamutovem salonu tudi literarni večer, na katerem bodo nastopili naslednji pisci iz Dolenjske: Ivanka Hergold, prof. Janez Kolenc, Irena Bašelj, Vladimir Bajc, Janja Kastelic, Ivan Perhaj in Ivan Zoran. Uvodno besedo bo imel prof. Jože Skufca.

bi bila predvsem srečanje mladih pevcev, hkrati pa tudi prikaz poštvalnega dela učiteljev, ki na naših šolah poučujejo petje. Na žalost premorejo vse belokranjske šole le enega kvalificiranega pevovodjo, zato je trud tistih, ki pevsko vzgajajo našo mladino in ji vzbujajo ljubezen do petja, toliko več vreden.

Za republiško revijo, ki bo letos v Zagorju ob Savi, so prijavljeni trije zbori: mladinska zbora osnovnih šol iz Črnomlja in Metlike ter deklinski zbor poklicne šole tovarne BETI.

Na nedeljsko srečanje katerega pokrovitelj je predsednik metliške občinske skupščine Ivan Zele, vabimo vse prijatelje lepe pesmi.

Komunisti se bodo zavzemali za to, da bodo brežiška, krška in sevniška občina dajale za kulturo vsaj po 0,20 odst. narodnega dohodka

»Spodbuda, da medobčinski svet Zveze komunistov danes razpravlja o kulturi, se mi ne zdi le posrečena, ampak tudi pravočasna. Smo namreč tik pred sprejemom zakona o kulturnih skupnostih, zato je še kako prav, da povedo svoje o tem tudi komunisti,« je dejal Miloš Poljanšek, predsednik republiškega prosvetno-kulturnega zbora, 6. maja na razširjeni seji posavskega medobčinskega sveta Zveze komunistov v Krškem. Kot gostje so sodelovali še: Boris Lipužič, direktor republiškega Zavoda za šolstvo in zvezni poslanec, republiški poslanci, predstavniki republiške konference Socialistične zveze in Zveze delavskih univerz Slovenije, kulturni delavci in drugi.

Komunisti spodnjesavskih občin so na tej seji poudarili, da se bodo zavzemali za to, da kulturna dejavnost ne bo ograjena z občinskimi plotovi, ampak je potrebno

na tem področju razviti kar najširše medobčinsko in tudi medobmočno sodelovanje. Seveda je nujno izdelati razvojne načrte za posamezne občine in območje, ker bo je

tako možno dobro razviti sodelovanje. Načrti pa morajo zajeti poklicne in amaterske kulturne organizacije, ne da bi pri tem druge zastopali na račun prvih. Menili so, da v amaterizmu še tega ne bi imeli, ko ne bi bilo posameznikov, ki so res z dušo in telesom izgorevali v delu, čeprav niso dobili kdove kakšnih družbenih priznanj in podpore širše skupnosti. Pomnjenju Miloša Poljanška, ki je nekajkrat posegel v razpravo, so bili prav zavoljo takih posameznikov uspehi; na kulturnem področju v Spodnji Posavju znatno večji, kot bi smeli pričakovati ob sredstvih v ta namen.

Komunisti so se zlasti opozorili na podatke, po katerih dajejo spodnjesavske občine za kulturo na prebivalca precej manj kot povprečno v Sloveniji, komaj 0,10 do 0,15 odstotka narodnega dohodka. Zato je eden od sklepov te seje, da je treba v vseh občinah doseči, da se bo delež za kulturo v letu ali dveh povečal vsaj na 0,20 odstotka narodnega dohodka. Predvsem pa bodo vplivali na občinske skupščine, da bodo kulturno problematiko česče obravnavale, ne je tedaj, ko določajo razporeditev proračunskega denarja. Gotovo pa je, so poudarili, da občine za zdaj še niso tolikanj premožne, da bi mogle povsem ustreči potrebam in željam v kulturi. Zato se bodo še nadalje potegovali za republiška sredstva, to pa naj bi bila tudi ena od oblik republiške pomoči za odpravljanje razlik med razvitimi in nerazvitimi območji.

Glede delavskih univerz so člani medobčinskega sveta menili, da je treba problematiko temeljito proučiti, preden bi zavzeli kakršnokoli stališče — ali do predvidene združitve v eno ustanovo ali do nadaljnje samostojnosti posamezne univerze. Poudarili so, da se ne kaže prenapliti tudi spricho dejstva, da v spodnjesavskih občinah ni pravega čuta in razumevanja za izobraževanje odraslih. I. Z.

MEDOBČINSKI SVET ZKS POSAVJE RAZPRAVLJAL O KULTURI

Poti za sodelovanje niso zaprte

PO SEMIH LETIH SPET RAZSTAVA V ČRNOMLJU

Vrh samoukega slikarstva

Razstava pastelov in akvarelov Franca Čadeža v avli prosvetnega doma bo odprta teden dni — Po otvoritvi je bil večer glasbe in umetniške besede — Črnomlju se pozna, da primanjkuje tovrstnih prireditev

Prostorna avla črnomljskega prosvetnega doma 7. maja zvečer ni mogla sprejeti vseh obiskovalcev, ki so prišli na otvoritev slikarske razstave samouka Franca Čadeža, 69-letnega upokojenega kurjača iz Poljan nad Šokfjo Loko, ki zdaj živi v Mariboru. To je za Črnomelj izredno razveseljav pojav, hkrati pa tudi povsem razumljiv, saj v domačem kraju že sedem let niso imeli nobene likovne razstave. Ta likovni dogodek jim je omogočila sekcija za kulturno dejavnost pri občinski konferenci Socialistične zveze, še posebej trud pa sta v prireditvi vložila njena člana Janez Dragoš in Silvester Mihelčič.

O samoukem slikarju, čigar 44 pastelov in 8 akvarelov bo teden dni razstavljenih, je spregovoril ravnatelj škofjeloškega muzeja umetnosti zgodovinar Andrej Pavlovec. Predvsem je poudaril, da Čadeževo slikarstvo s patino realističnega akade-

mizma kaže vrh, do katerega se lanko povzpne samouk. Zato je razstava slej ko prej na nadpovprečni ravni, visoko nad likovnimi prireditvami, ki jih obiskovalcem ponujajo razstavišča v krajih, kakršen je Črnomelj.

Motivno je Čadež pokrajinar, s čopičem pa je ustvaril bogat dnevnik popotnih vtisov iz rodne Poljanske doline, okolice Rovt, Maribora, z morja in iz alpskega sveta. Njegova slikarska govornica je umirjena, ubrana na tenkočutno doživljanje narave, hrično razpoložljiva. Čadeževi pasteli in akvareli gledalca umirjajo, in njih se oko spočije. To je gotovo odlika, ki je pri samouku presenetljiva.

Po otvoritvi razstave je bil v dvorani prosvetnega doma večer glasbe in umetniške besede, na katerem so sodelovali: vokalni kvartet »Zvončica« iz Kranja, solist Silvester Mihelčič z električno harmo-

niko in dramski igralec Jože Logar iz Skofje Loke. I. Z.

Za konec sezone: »Vdova Rošinka«

Igralska skupina Novomeškega amaterskega gledališča bo 20. maja ob 20. uri uprizorila v Domu kulture Svetka Golarja ljudsko veseligrro »Vdova Rošinka«. Nastopili bodo: Zvonka Falkner (Rošinka), Jože Bračička (Balantac), Jože Falkner (Rošmanov Janez), Ana Vitkovič, Darja Ličen, Marjetka Žagar, Vinko Zabkar, Niko Bratož in Polde Cigler — člani DPD Svoboda Dušan Jerčič in Odra mladih. To bo po daljšem zastoju prvi nastop novomeških igralcev, ki se v okviru gledaliških prizadevanj Zavoda za kulturno dejavnost pripravljajo za naslednjo sezono. Delo je odsko pripravil režiser Marjan Kovčič, scena pa je delo Nika Padevskega. I. Z.

„Spet bi bila otroška sestra!“

Mlada dekleta, ki se bodo odločila za otroške sestre, morajo imeti, tako pravi Brigita Angleitner, rada otroke in biti potrpežljiva

V jeseni bodo na novomeški šoli za zdravstvene delavce vpisovali gojenke tudi v oddelku otroške sester. Te odločitvi je potrovalo občutno pomanjkanje otroških sester v vrtcih, zdravstvenih domovih in bolnišnicah na Dolenjskem. Mlada dekleta premalo vedo

o tem poklicu. Brigita Angleitner, otroška sestra iz novomeške bolnišnice, je svoj poklic predstavila takole:

»Ko sem se odločala, da postanem otroška sestra, so mi domači pogosto rekli, da mi bo žal, ker bom vsa najlep-

ša leta prebila ob malih bolnikih. Res je, da je delo naporno. Polne roke dela imam, ker je otroških sester malo in moramo tiste, ki smo, veliko več delati, kot je predpisano. Kljub vsemu bi se spet odločila za otroško sestro, če bi izbirala življenjski poklic. Rada imam otroke in vse bi storila zanje. To pa je za naše delo najpomembnejše. Mislim, da bi zdaj, ko sem se navadila na male bolnike, težko delala med starejšimi.«

— Kaj bi svetovali mladim dekletom, ki se nameravajo odločiti za ta poklic?

»Odlučijo naj se, če imajo rade otroke. To jim bo veliko pomagalo. Otroci, ki jih pri nas sprejememo v bolnišnico, so močno navezani na dom. Ure in ure, dneve in dneve stojim ob posteljah najtežjih malih bolnikov, jih negujem in jim pomagam, kakor najbolje vem in znam. Neopisno srečna pa sem, kadar se malemu bolniku obrne na bolje, ko iztegne ročice in se nasmeje in tako pokaže, da me pozna.«

Srečanje mladih literatov

23. maja zvečer bo na grajskem dvorišču v Metliki I. srečanje mladih literatov Dolenjske in Bele krajine pod naslovom »Ogrlica beseda«. Prireditelj pripravljata mladinska konferenca ZMS Metlika in mladinska igralska skupina »Osip Sesta«. V strokovni komisiji, ki bo ocenjevala literarne prispevke, bodo pisateljica Mimi Malenšek, pisatelj prof. Jože Dular, tretji član pa bo najbrž predstavnik RTV Ljubljana.

Člani mladinske igralske skupine »Osip Sesta« bodo prebrali literarne prispevke Irene Žefran in Zanke Slana iz Novega mesta, Tomaza Skrbinška iz Črnomlja, Andreja Vebra iz Mrzle luže, Martine Nemanič, Bogdana Končarja in Zorana Hočevarja iz Metlike, Martine Fura iz Sentjerneja ter Mirka Barblja iz Vinice. Nastopil bo tudi Silvester Mihečič s harmoniko, Toni Gašperič pa bo prebral nekaj svojih humoresk. —ni

Po dveh tednih spet kupon

Poslali ste nam 90 kuponov in odločili tako:

1. »Moj dom je zaprt« — Slaki, 45 glasov,
2. »Pridi, dala ti bom cvet« — Eva Sršen, 13 gl.,
3. »Zvestoba« — Beneški fantje, 10 glasov,
4. »Trla baba lan« — Kornij grupa, 8 glasov,
5. »Čemu da živim« — Mišo Kovač, 2 glasova

Vmes so bili prvomajski prazniki, Dolenjski list pa je bil tanjši in je v njem zmanjkalo prostora za mladinski kotiček. V štirinajstih dneh se je nabralo v našem uredništvu le 90 pravilno izpolnjenih kuponov, čeprav smo jih pričakovali mnogo več.

Zreb je določil takole:

1. Breda Podržaj, Karlovska 5, NOVO MESTO, dobi ploščo »Daleko si ti« — Tereza Kesovija,
2. Rozika Repovž, Sentjanž 59, SENTJANŽ, dobi ploščo »Da ti znaš« — Krno Slabinac,
3. Ljuba Oberstar, Dobrnič 5, DOBRNIČ, dobi ploščo »Ich denk an dich« — Roy Black.

Plošče so darilo blagovnice MERCATOR Novo mesto, kjer imajo bogato izbiro domačih in tujih plošč.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 18. maj 1970

Kupon št. **17**

Novomeški šolarji so prejšnji teden izdali tretjo številko glasila »Utrinki«, v katerem so objavljeni zanimivi in dobri prispevki o srečanju z mladinskima pisateljema Francetom Bevkom in Antonom Ingoličem na Muljavi ob podelitvi bralnih značk, nekaj pesmi in topli prozni sestavki. Učenci so pred izdajo še enkrat pregledali ciklostirane liste skupaj s predmetno učiteljico Ivanko Mestnik. (Foto: Marija Padovan)

ANKETA O VAJENCIH OPOZARJA:

Namesto tožb odkrita beseda

Vajenci prepogosto tožijo nad odnosi v delovnih organizacijah, kjer delajo, premalo pa naredijo, da bi odkrito govorili o svojih težavah v okviru mladinske organizacije, katere člani so

Bliža se konec šolskega leta, na Zavodu za zaposlovanje v Novem mestu pa se v teh dneh spet pogosto oglašajo matere s svojimi šolarji in iščejo zanje zaposlitve ali prosta učna mesta. Mladi ljudje se, tako kažejo podatki, še vedno raje odločajo za takojšnjo zaposlitev po končanem šolanju, manj pa je tistih, ki bi se navduševali nad priučitvijo ali celo nad ukom. Nedvomno je treba iskati vzroke tudi v bolj ali manj napetih odnosih med mojstri in vajenci. Da je to res, kažejo tudi podatki ankete, ki so jo izdelali med vajenci v Novem mestu. Na vprašanje, kaj je vajece najbolj motilo na obvezni učni praksi, polovica spraševanih ni odgovorila, drugi pa menijo, da jih moti predolg delovni čas, nepravilni odnos šefa do učencev, delo ob sobotah in nedeljah, delo v montaži, premeščanje z dela na delo.

Predolg delovni čas najbolj moti gostince, oceno, da so se naučili premalo, pa so izrekli kovinarji in go-

Novomeški taborniki na pohodu ob žici

Odred gorjanskih tabornikov iz Novega mesta je poslal 20 članov na pohod »Po poteh tovarštva in spominov«, ki je bil v nedeljo, 10. maja, v Ljubljani. Vse tri ekipe iz čete Zelenih otokov in čete porečanov Vodomec so se solidno uvrstile.

Četa porečanov se je 3. maja udeležila tudi sprejema zvezne štafete mladosti v Žužemberku, kjer so navezali prijateljske stike z vojaki novomeške garnizije, na predvečer dneva zmage pa so njeni člani pripravili program in zakurili kres nad stadionom v Novem mestu.

J. MALI

Sprejem v podmladek RK

9. maja so na osnovni šoli v Bircni vasi sprejeli v podmladek RK učence 1. razreda. 23 novim podmladkarjem so podelili izkaznico, učenci iz višjih razredov pa so jim pripravili zanimiv kulturni program. Podmladkarje je v imenu krajevne organizacije RK pozdravil predsednik Franci Bartolj.

stinci. Zanimivo je tudi, da se učenci gostinske šole, ki so na obvezni praksi v restavraciji na Bregu, pritožujejo, da se predstojniki vlikajo v njihove osebne zadeve. Poleg vsega je ta restavracija obrat gostinske šole, kjer se ti učenci tudi redno šolajo.

Vrnili so jim obisk

Gojence dijaških domov v Smihelu pri Novem mestu in v Krškem so te dni obiskali dijaki dijaškega doma iz Ruš. Ob tej priložnosti so se dijaki in dijakinje srečali v športnih panogah. Tokrat so boljše smihelski in krški dijaki, ki so premagali vrstnike iz Ruš. Srečanje je bilo v glavnem namenjeno izmenjavi izkušenj in gojbiti tehničnih stikov, ki jih med seboj imajo dijaki slovenskih dijaških domov.

Razstavlja Zoran Hočevar

V prostorih bivšega otroškega vrtca v metliškem gradu razstavlja slike in risbe Zoran Hočevar. Razstava bo odprta do konca maja. Že prve dni si je nad sto risb in dvajset olj ogledalo približno dvesto ljudi. Razstava je prispevek k praznovanju meseca mladosti, slike pa vzbujajo pozornost predvsem zaradi izvirnosti, mladostnega zanosa, svežine barv, z idejo zoper neokvirjenost našega vrtičarskega življenja. Sestindvajsetletni Zoran Hočevar, ki je Metličanom dobro znan, saj je to njegova četrta samostojna razstava, preseneča obiskovalce z novim načinom slikanja. Z raznobarnimi črtami ustvarja podobe malega mesta, zimski metež, čapjo, ciganke in podobno.

Večer glasbe in umetniške besede

V črnomaljskem prosvetnem domu je bil v četrtek, 7. maja, po otvoritvi razstave večer glasbe in umetniške besede. Recital je dramski igralec Jože Logar iz Škofje Loke. Poslušalci so bili razočarani, saj je igralec govoril v narečju, ki ga marsikdo ni razumej dobro. Črnomaljšci menijo, da je treba že tako redke kulturne prireditve pozorneje izbrati. A. L.

**OGLE*
DALO
MLA
*DIH**

Drugi beat ansambli

Na reviji beat ansamblov, ki bo v soboto v Sevnici, bodo od novomeških ansamblov nastopili samo »Volvoški«, čeprav so bili prijavljeni tudi »Diadem« in »Brezposelni nori vragi«. Bobnar »Vragov« je šel k vojakom, vodja »Diademov« pa je pobral bistvene dele opreme. Zato pa bodo nastopili »Safirja« iz Laškega, naknadno pa so se prijavili tudi »Lordi« iz Hrastnika. Ni še dokončno znano, kdo bo privedel vodil: potem ko niso mogli dobiti Marjana Kralja, bo bržkone napovedovala Božena Češnovar, sicer napovedovalka brežiškega radia.

Priznanje šolama

Ob zaključku tedna Rdečega križa je predsednik občinskega odbora RK Kočevje dr. Miha Petrovič sprejel najboljše mlade člane RK iz vseh osnovnih šol v občini. Sprejema se je udeležilo nad 40 šolarjev, katerim je razen dr. Petroviča spregovoril še sekretar občinske konference SZDL Nace Karničnik. Ob tej priložnosti je dr. Petrovič podelil tudi pismena priznanja najbolj prizadevnima organizacijama RK na šolah. Prejel sta jih organizaciji osnovne šole v Kočevju in Vasi-Fari. Mladim članom RK so ob tej priložnosti prikazali tudi nekaj filmov in jih pogostili.

O kmetijstvu že v osnovni šoli

Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov je predlagalo, naj bi pri pouku na osnovnih šolah nekaj ur tehnične pouka posvetili kmetijstvu. Po njihovem mnenju so kmečki otroci prikrajšani za prepotrebno znanje, ki bi si ga morali pridobiti že na osnovni šoli. Vse kaže, da bo predlog uresničen. Na nekaterih šolah ne bodo imeli težav, če bodo morali uvesti v učni program kmetijstvo, ker imajo potrebne strokovnjake. Na novomeški osnovni šoli že letos učijo otroke, kako je treba obdelovati vrt in skrbeti za lončnice. Otroci skrbijo tudi za ribezov nasad. Šolski vrt je vzorno urejen.

Le neosnovane govornice

Nobenih dokazov ni, da so uživali mamila

V začetku se je šušljalo med mlajšimi, potem pa so tudi starejši Novomeščani začeli širiti govornice, da nekateri mladinci uživajo mamila. Nobenih imen ni bilo in nobenih dokazov. Vesti so se kljub temu širile.

Pristojni organi doslej niso dobili nobene prijave, vesti, ki so se širile po mestu pa niso dokazane. Videti je, da so mladostniki začeli govoriti o uživanju mamil potem, ko so v nekaterih naših časopisih obširno pisali o pojavu narkomanije in o škodljivosti. Rezultat je nepričakovan: namesto da bi zanimanje mladih za drogo padlo, se je povečalo. Mladi ljudje se borijo proti lastni radovednosti, to pa

je — vse kaže tako — najhuje.

Pristojni organi bodo poslej še bolj pazili, da ne bi prišlo do takih neosnovanih govornic. Širjenje narkomanije v naši državi žal ni preteklost. Vprašanje je, če se vedno lahko pred spanjem brezbrizno preberemo v časopisu članek, da je carinikom uspelo odkriti tihotapce mamil, ali naj se zaradi tega upravičeno bojimo. Se lahko spimo, ko so v nekaterih naših časopisih obširno pisali o pojavu narkomanije in o škodljivosti. Rezultat je nepričakovan: namesto da bi zanimanje mladih za drogo padlo, se je povečalo. Mladi ljudje se borijo proti lastni radovednosti, to pa

Gumijasta peta ga je izdala

Vlomilec je bil pravi razsipnež: prirejal je veseljačenja, kupoval dragocena darila in se s taksijem vozil nakupovat v Ljubljano - Znanecem je pojasnjeval, da ima bogato mater v Kanadi ali da je dobil masten honorar - Ko so zvedeli, kdo je, jim je zaprlo sapo

Skoraj pet mesecev so Novomeščani lani trepetali pred vlomilcem, ki je v večernem mraku vlamiljal v njihova stanovanja in jim kradel prihranke. Vse do 6. decembra je bil skrivnostni vlomilec uganka tudi za varnostne organe. Nobena akcija, da bi dobili storilca, ni rodila uspeha. Toda z vztrajnim zbiranjem podatkov, budnostjo in strokovnostjo je naposled njihov sum le zadel v živo.

... in končeval se je še en delovni dan: sredo, 30. julija 1969. Nebo nad Kačjimi rindami je bilo še zardelo, sicer pa je v Novo mesto od vsepovsod, tiho kot po prstih, stopal poletni mrak. Na Krki so se lenobno pozibavali odsevi prvih prižganih luči.

Kmalu se je tolikanj zmradijo, da je bilo težko prepoznati človeka, če je bil dlje, kot nese lučaj. Iz Kettejevoga drevoreda se je utrgala senca sloke moške postave in planila k Fujsovi hiši. Za hip je postala, ko pa se je prepričala, da res ni nikogar doma, je skočila na balkon in izginila skozi odprta vrata v notranjost.

Ko so se Fujsovi vrnili, so kaj hitro ugotovili, da so imeli med odsotnostjo obisk. Ojoj! Kuberje s 3.600 din, ki je bila spravljena med perilom v zidni omari, ni bilo več. Kdo, vraga, se je tako grdo spozabil? Vlomilec, tat! Sledov ni bilo in v preiskavi niso mogli prav nič storiti.

Čez štiriindvajset dni, ko raziskava vroma pri Fujsu ni napredovala niti za ped, je prišlo na upravo javne varnosti v Novem mestu sporočilo da je vlomilec odnesel šoferju Francu Krhinu iz Kosove ulice 15.000. Delavce javne varnosti je spet čakalo trdo delo, toda več kot to, da je dejanje na las podobno tistemu v Kettejevem drevoredu, spet niso mogli ugotoviti in tudi ne upati, da bi jim zlikovec padel v roke. Pač: tat je pustil

nostnega storilca so se ball tembolj, ker od uprave javne varnosti niso dobili razveseljivih odgovorov na vprašanja, kako poteka raziskava, ali je morda zmikavt že prijet itd.

Praden je uprava javne varnosti lahko sporočila, da je trud rodil sadove in da so naposled le prijeli hudodelca, je moralo preteči še veliko dni in tednov, tja do zime...

Kdo naj bi bil vlamiljal?

Stanovanja, kjer je vlomilec opravil svoje, so varnostni organi skrbno pregledali. Sprva so lahko sledili le prstnim odtisom in odtisom dlani, ob zadnjih vlomih pa je storilec pustil tudi dobro vidne odtise gumijaste pete. Le-ti so bili dobro vidni zlasti na položčenih tleh. Sled celega stopala je storilec pustil le ob vromu na Mestnih njivah.

Po teh podatkih so sklepali, da je bil vlomilec obut v delavske čevlje z gumijasto peto.

Pred raziskovalce se je zdaj zastavilo vprašanje, kdo naj bi bil vlamiljal v delavskih čevljih. Glede na to, da je iz stanovanj odnašal le denar, v glavnem samo dinarje, so sklepali, da mora biti ta oseba iz urejene družine, lahko pa tudi delavec. Toda ko so zvedeli, da je novomeška industrija obutve prodala na Dolenjskem okoli 1.000 parov takih čevljev, karšne naj bi bil nosil sedanji sklepi močno razmajali. Kazalo je že, da po sedanjih poti skoraj ne bo mogoče odkriti storilca.

Ob tem tudi ni bilo jasno, ali je vlomilec pri tem poslu novinec ali povratnik, torej človek, ki ve, kako se taki stvari streže. Domnevali so le, da ni starejši od 30 let in da dobro pozna razmere v Novem mestu. Nepojasnjeno je bilo tudi, ali »delav« sam ali ga »zunaj« kdo čaka.

Ze od vsega začetka so povabili k raziskavam spretno izvedene in miličnike novomeške postaje. Opazovalno službo so okrepili in jo razširili na večje območje. Tako so bili ob koncu oktobra kriminalisti in v »navadne državljane« preoblečeni miličniki pet dni nenehno na preži. Legitimiral in izprašali so več kot 350 ljudi, med drugim tudi vse tiste, ki so bili zaradi vlomov že na zatožni klopi. Čeprav so za sodelovanje naprosili tudi soselne uprave javne varnosti, storilca še vedno niso mogli odkriti.

Za storilca usoden 6. december

Naposled je bilo 6. decembra spet vlamljeno. Tokrat v novem naselju nad Ulico

Jovan Adžić — do 6. decembra 1969 skrivnost za Novomeščane in delavce javne varnosti

sled gumijaste pete, to pa je že bila iskrica, na katero je veljalo biti pozoren.

Bo skrivnostni vlomilec zdaj odnehal ali se bo preselil v drug kraj? Če bo na daljeval, koga je vzel na piklo? Bodo imeli pri raziskovanju naslednjega (morebitnega) vroma kaj srednejšo roko? Na naslednje neznančvo dejanje so se na upravi javnosti pripravljali s podvojenno budnostjo. Kazalo je, da so tolikanj pripravljani, da se jim tokrat storilec gotovo ne bo mogel izmuzniti. Ko bi le še vedeli, kdaj in v katerem stanovanju... Mesec dni ni bilo nič, in ko je že vse kazalo, da bo morda zdaj mir, je spet udarilo: vlomilec je bil v Kettejevem drevoredu...

In v naslednjih mesecih je bilo v Novem mestu še deset vlomov. Varnostni organi so marljivo zbirali podatke in proučevali sledove, ki jih je storilec pustil nevede v stajenju ali pred njimi. Raziskave, ki so sledile vsakemu dejanju posebej, so jih napotile k sklepu, da je vse vrome opravil isti storilec. Spričo ugotovitve, da so si vromi podobni kot las lasu, je bil tak sklep tudi pravičen. To je pomenilo, da ne bo potrebno loviti skupine, ampak posameznika.

Ponavljajoči se vromi so zasejali med Novomeščani preplah in negotovost. Od doma so šli le tedaj, kadar je bilo nujno, pa še takrat so naročili sosedom, naj malo popazijo na njihovo stanovanje. Marsikje so se zavarovali tako, da so čez noč pustili prižgane luči. Skriv

Med iskanjem denarja je vse razmetal. (Foto: UJV)

Na včerajšnji dan pred šestimi bila pri nas ustanovljena vsevarnostna organizacija. Včeraj vsi tisti tovariši, ki jim je zaupalo vseh nas, ki že četrt stoletja žive skupnosti.

Biti v službi javne varnosti častno in humano delo, pomeni ti se številnim nevarnostim, ki poznajo. Od miličnika na prtljamo stoji ob strani, da varuje pred zlikovci, da se žrtvuje za ujaljeni, če ne bo hitro zgrabil v obraz zabrusil žalitev! Roko! In pri tem nam je dostikrat htevalo miličnikovo pomoč! Povezimo ali poleti. Da, zahtevam

V službi javne varnosti še na praznik

da skoči v vodo po utapljalno po ženico itd. In kako često da je tudi miličnik samo človek. Pa vse to in še marsikaj drličnik tudi opravi.

Nemalokrat zahteva delo v veka z dvojno, trojno močjo in neoporečno je že domala zmorejo mnogi tovariši. Kakšno krivice, če se kateremu ka vse kot po maslu, če ne prime nam je zagodel v stanovanju.

In kljub vsemu včerajšnji vi, ki sodijo k letošnjemu tednu delavce naših varnostnih orga bodo dnevi oddiha. Kajti častlajo, jim tega ne omogoča.

Majde šile. Očitno je bilo, da je tat zelo potreboval denar. saj je vromil kar pri belem dnevu — med 11. in 13. uro. Gospodinja je našla stanovanje razmetano.

Ob ogledu so delavci uprave javne varnosti našli že znano stopalo na zasneženi poti k hiši. Tudi drugi sledovi so se ujeli s tistimi, ki so jih odkrili pri prejšnjih vromih. Zdaj ni bilo več nobenega dvoma, da je vse vrome v Novem mestu zagrešil isti človek. Zdaj se je tudi ponudila priložnost, da storilca razkrijejo.

Novi podatki, ki so jih dobili po tem vromu, so raziskovalce napotili v neko dramsko skupino, v skupino ljudi, ki je v decembru pripravljala proslavo. Z dakti-loskopom so preizkusili vse člane te skupine, saj so vsi podatki govorili o tem, da je storilec med njimi. To delo ni bilo brez uspeha. Sum je padel na visokega moškega črnih las. Njegovi prstni odtisi so se ujeli s storilčevimi, čevlji z gumijasto peto pa so natanko pokrili odtisnjene sledove iz stanovanj...

Adžić: »Moja težka mladost...«

Ko so tega moškega aretirali, se ni upiral. Odvedli so ga v preiskovalni pripor, kjer je povedal, kdo je, kaj je in zakaj je med slučajnim bivanjem v Novem mestu zagrešil toliko stranpoti. To je bil Jovan Adžić, rojen leta 1948 v Beogradu, povratnik in... S cer pa je med zaslišanjem podrobno pripovedoval o svojem življenju in vromih v stanovanja nekaterih Novomeščanov takole:

»Sem iz delavske družine. Ko sem odrasčal, sta se oče in mati ločila. Mati je odšla čez mejo in se v Kanadi znova poročila. Z očetom sva ostala sama, toda doma ni bilo več. Od časa do časa me je oče oddajal sorodnikom, a pri njih nisem imel obstan-ka, ker me niso razumeli. Začel sem krasiti, da sem se lahko preživljal. Sprva sem jemal samo toliko, da sem se nasitil, kasneje sem potreboval vedno več in poskusil z večjimi tatvinami in vromi. 3. februarja 1965 me je beograjsko sodišče obsodilo na tri leta mladoletniškega zapora. Kazen sem prestal v VPD Kruševac, a ne do konca, ker so me predčasno odpustili. Spet sem začel kra-stiti, tokrat pa sem se lotil avtomobilov. Orožno sodišče v Beogradu mi je za ta

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

5. maja so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Alojz Avbar, uslužbenec iz Brllina; Jože Brule, Anton Miklavčič, Andrej Prime, Ivan Božič, Ivan Kastelic, Marica Drab, Marija Marjan in Dominik Bratož, člani DMV Novo mesto; Anton Vidic, Dušan Zunč, Anton Makovec, Anton Jančar, Jože Preseren, Ivan Gorenc, Jože Slak, Anton Gal, Alojz Kraševc, Anton Kapler, Janez Pavlič, Bogdan Stanešič, Ivan Mešan, Franc Jeraj, Franc Kraševc, Marija Zura, Franc Brajer, Jože Mejač in Vinko Dolenc, člani Elektro Novo mesto; Ljubo Rabič, počar iz Novega mesta; Marjan Marinčič, dijak novomeške gimnazije; Jože Razpotnik, Slavko Judež, Tone Gabrijel in Dušan Siana, člani PTT Novo mesto; Jože Hočevar, član Novolesa, Straža; Lado Janež in Jože Berkopec, člana Novotelesa, Novo mesto; Franciška Kastelic, članica Beti, Mirna peč; Lidija Čelič in Franciška Golob, članici Industrije obutve, Novo mesto; Milka Zupančič, gospodinja iz Gabrja; Franc Pavlič, član osnovne šole Otočec.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko nivo

Čez progo pod vlakom

5. maja ob 11.25 se je zgodila huda nesreča na železniškem prehodu v Stari vasi pri Krškem. Jože Nedoh iz Krškega se je tedaj vračal v družbi svoje žene z dela na nji-vi. Pri železniškem prehodu so bile zapornice spuščene, na tiru pa je stal vlak, da bo odpeljal proti Krškemu. Nekaj časa sta čakala, nato pa sta se kljub prigovarjanju dru-

gih, ki so tam čakali, odločila, da bosta šla na drugo stran kar pod vagoni. Najprej je po vseh štirih zlezla pod vagoni čez progo žena, nato pa je začel tvegati prehod tudi Nedoh. Žena je srečno prišla skozi, ko pa je bil pod vagonom mož, se je vlak premaknil nazaj in ga hudo poškodoval. Vsega v krvi so nemudoma odpeljali v brežiško bolnišnico, toda še isti dan je Nedoh zaradi prehudih poškodb umrl.

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Nov brusniški kaplan

■ (FARA BRUSNICE) — podeljena je gosp. Martinu Nemanicu, sedaj kaplanu na Čatežu ob Savi.

■ (GOSP. IVAN KNAVS), — župnijski upravitelj v Krškem, umrl je po kratki bolezn velikonočni ponedeljek, star 71 let. Pokojni je bil rojen na Gori pri Ribnici, služboval je kot kaplan na Kočevskem, v Vipavi, v Podzemlji in Veliki Dolini. V Krško je prišel za vikarja pred 32 leti. — Prebivalci so vedeli ceniti njegovo delatnost, kar so tudi ob njegovem pogrebu pokazali. Spremljalo je rajnega gospoda vse prebivalstvo, uradništvo, mnogo duhovščine, ondotna društva, z jedno besedo, bil je velikanski pogreb. N. v. m.

■ (FRANČISKANSKA PROVINCIJA) — je sedaj po določili rimske kurije na novo obkrožena. K provinciji sv. Križa pripadajo samostani: Ljubljana, Gorica, Maribor, Pazin, Novo mesto, Kamnik, Brežice, Nazaret, ter hospica Sv. Trojica v Slov. Goricah in Brezje. Vsi hrvaški samostani, Jasna, Karlovac, Klanjec, Samobor se sklenejo s provincijo sv. Cirila in Metoda v Zagrebu in Trstai.

■ (UVOZ HRVASKIH SVINJ) — iz okrajev Koprivnica, Ludbreg, Glina, Virgin most in Petrinja v zagrebškem okraju je prepovedan v tostransko državno polovico.

■ (DRUGA ŽELEZNICA DO TRSTA.) — Dunajski uradni list poroča, da v železniškem ministerstvu kar najhitreje izdelujejo načrte za nameravane nove železnice. Ako državni zbor takoj odobri vladno predlogo, prično dela takoj. Za progo Go-

nato bi se vršili ogledi za progo Jesenice-trst bil bi že v maju razpisan ogled. — Gorica, Celovec — Jesenice in za železnico čez Ture.

■ (SCHWARZOVHO HISO V NOVEM MESTU) — Na Velikem trgu je kupil g. Ludovik Ferič, kateri je že sedaj jo v namenu imel.

■ (HUDA SLANA) — nastala je prošti petek dne 27. aprila po celi novomeški okolici. Vse je bilo belo, kakor v kakem prav mrzlem zimskem dnevu. Pred solničnim vzhodom nastala je sicer kaj gosta megla, o kateri se je bilo nadjeti, da bo de slano, kakor se kmet izrazuje — pojedla, Zal, pa se je to le prav v nižavah res zgodilo, ne pa tudi v višjih legah. Vinogradi na Trški gori so zlo do polovice visokosti tako posebili, da je pričakovali, da bode komaj polovica očes ali pa še manj zagnala. Veliko večja škoda je pa v še nižjih vinogradskih legah, kakor v Cerovcih (Smolenjivasi), Blatnikih itd. Povsod tam je težava še kako zdravo oko najti. Največja škoda zapazili je na cepljenih trtah, katere kakor znano, prej zaženejo, kakor pa na lastnih koreninah rastoče evropske trte. Kako da bode s sadjem, se zdaj še ne da presoditi, gotovo pa ne dobro, ker je ravno — razun jabolk — vse v najlepšem cvetju.

■ (RIMSKI ROMARJI) — iz Ljubljanske škofije so odpotovali v ponedeljek 23. aprila zjutraj, in sicer nad 600; tudi iz Novega mesta se je nekaj oseb udeležilo. 25. aprila so došli v Rim. Danes se že proti domu vračajo. Prem. gosp. knežškof, se ti domu vračajo. Prem. gosp. knežškof se

(IZ DOLENJSKIH NOVIC 1. maja 1900)

dvajsetimi leti je državna in enotna so torej praznovali na skrb za varnost pimo v socialistični pomeni opravljati pa tudi izpostavljajo jih drugi poklici ne ner zahtevamo, da naše premoženje nas. In kako smo tistega, ki nam je na srce: taki smo. sto vseeno, ali za odnevi ali ponoči, od njega celo to, varnosti i oddiha se otroka, v ogenj tem pozabljam, tega in težjega mlavnosti člo hitrostjo; v takih letno, strokovno etnost. Pa tudi to pogosto jim dela zatakne, če ne gre storilca takoj, ko in še drugi dne javne varnosti, za niso bili in ne delo, ki ga oprav

Dolenjski fantje (na sliki) so sodelovali v sestavi 214 Slovencev in Slovenk na paradi ob dnevu zmage v Beogradu. V slovenskem podešalonu je bilo tudi 21 članov teritorialnih enot iz Dolenjske. Pred parado na skupinskih pripravah so naši teritorialci dobili pohvalo od komandanta parade, enako priznanje so poželi po končanem nastopu (Foto: S. Dokl)

LEPA MOŽNOST ZA MAJSKI IZLET-MLADINE

Gorenjska vabi na dan letalstva

Na Brniku bodo v mesecu maju pripravili zanimivo razstavo jugoslovanskega letalstva in protiletalske zaščite - Za mladino so posebno privlačni poleti s štirimotornikom DC-6 B nad Jadransko morje

V okviru praznovanja meseca mladosti organizirajo na mednarodnem letališču Brnik pri Kranju od 21. do 26. maja prvo povojno letalsko razstavo v čast dneva letalstva, ki ga pri nas slavimo vsako leto 21. maja. Operativni odbor za proslavo dneva letalstva na Brniku si je organizacijo proslave zamislil takole: razstavljali bodo letala in sredstva letalske zaščite. Razn tega bodo demonstrirali najrazličnejša letala in priredili letalske pulete za mladino z letalom DC-6 B do Kvarnerja in nazaj.

Cilj razstave, ki jo bodo lahko obiskali učenci in prosvetni delavci, je, da bi se slovenska mladina vključila v aktivni sestav vojnega letalstva JLA, oziroma seznanila s potrebami vseljudske obrambe. Vse šole na našem območju so dobile vabilo, zato smo prepričani, da se bodo tudi odzvale.

Organizatorji so za mladino pripravili polet v dnevih od 23. do 25. maja z modernim štirimotornim letalom DC-6 B na ogled Jadranskega morja. Cena prevoza je 60 din, vsak bo imel možnost prejeti še lepo nagrado KB Ljubljana, ki bo dvema potnikoma podarila hranilno knjižico z vlogo 50 din.

Poleti so lahko lepa nagrada za učence, ki so se med letom najbolj odlikovali. Vse podrobne informacije o poletih že imajo vodstva osnovnih šol.

Obisk razstave in ogled je brezplačen, pri razstavljenih predmetih pa bo zagotovo strokovno tolmačenje.

Program je naslednji: 21. maja - od 14.00 do 19. ure: ogled razstave; 22. maja: od 9.00 do 19.00; ogled razstave, od 16.00 do 16.15 bo desant športnih padalcev; 23. maja - od 9.00 do 14.00: ogled razstave, od 10.00 do 11.00 nastop akrobatske skupine domačih reaktivnih letal »GALEB« in »JASTREB«, od 16.30 do 16.45 bo desant športnih padalcev; 24. maja - od 9.00 do 19.00: ogled razstave, od 11.20 do 11.30 desant športnih padalcev, od 15.00 do 15.15 nastop akrobatske skupine domačih reaktivnih letal »GALEB«, od 15.15 do 15.30 nastop letal »JASTREB«, od 15.45 do 16.00 desant športnih padalcev; 25. maja - od 9.00 do 19.00 ogled razstave, namenjen šolski mladini, ob 10.30 in ob 15.00 desant športnih padalcev.

Ceprav je rok prijave za polet mladine z letalom nad Jadransko morje že potekel, bodo pridelitelji še nekoliko

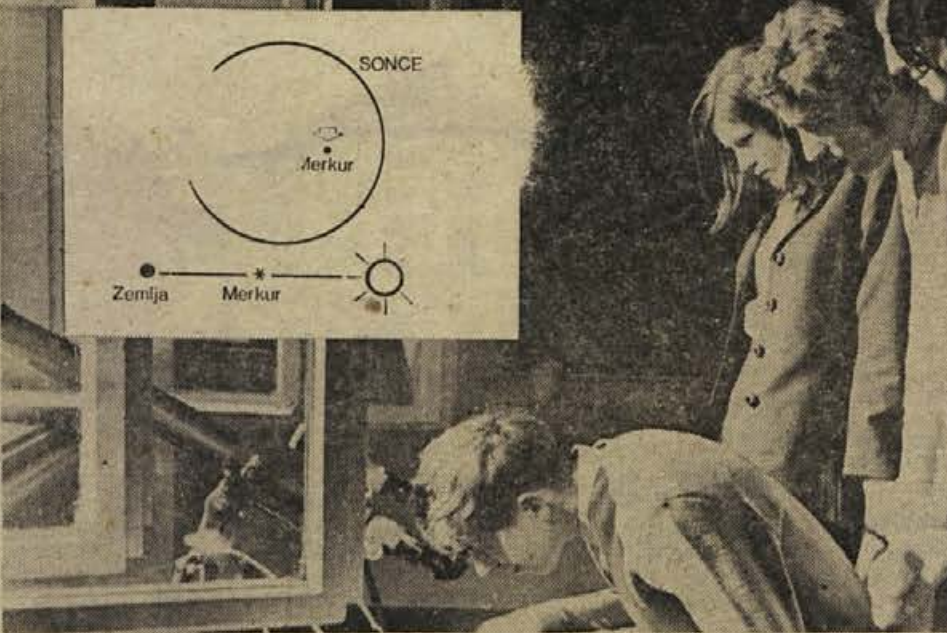
dni počakali na prijave z Dolenjske. Vabimo vodstva šol, naj ne zamudijo te enkratne prilike!

Nagradni polet z letalom

Vodstvo osnovne šole »Katarine Rupene« iz Novega mesta je nagradilo najbolj prizadevne učence v svobodnih dejavnostih s poletom nad Kvarner. Učenci bodo v okviru proslave dneva letalstva, ki bo od 21. do 26. maja na Brniku, z velikim štirimotornikom DC-6 B poleteli na ogled severnega dela Jadranske obale iz zraka. Nagrajeni so: Lavra Čermelič, Borut Dobnikar, Samo Kralj, Jožica Blažič, Slavko Seničar, Tamar Čefarin, Ingrid Kalinovič, Vojko Dragaš in Zlatka Spahič.

ARBONITI VARUJEJO VAŠ LES

arbo LJUBLJANA PODGRAD

V Soboto, 9. maja, so dijaki novomeške gimnazije pod strokovnim vodstvom prof. Dušana Modica z astronomskim daljnogledom opazovali navidezni prehod planeta Merkurja čez Sončevo ploskev. Jasno vreme je omogočilo, da so od 5.20 zjutraj do 13.21 opazovali pojav, ki so ga nazadnje zaznamovali 1924. leta. To je razmerna redek dogodek: v 217 letih se zvrsti 29 takšnih prehodov in to 19 blizu dviznega vozla (nastopajo novembra) in 10 prehodov pri padnem vozlu (maja). Na sliki: v levem zgornjem kotu risana ponazoritev prehoda Merkurja čez Sončevo ploskev in približna lega vseh treh nebesnih teles 9. maja dopoldne. Ob daljnogledu dijaki novomeške gimnazije. (Foto: Slavko Dokl)

10. oktobra 1966 iz leti in pol zapora, ga odsedel v Požar. Med prestajanjem sem končal tri razrede šole in se izučil za varilca. Nato pa me zanesla v Novo me-

Sin bogatih, scenarist ...?

Pa sem se bal, da bi obredel; še vedno so pred očmi postopki, ki pridejo. Toda sčam na vse pozabil... sem dobil znanje, s katerimi sem njal, to pa je tudi ne. Potreboval sem čeno denarja. Nisem si ave, kje ga naj dočrt sem naredil že prvim vlomom. Znanovarisem sem rekel, je mati v Kanadi boočila in da posledje nez denarja.

ko sem naredil 6. denankam in znanje že več dni pripravavo v gostilni Pri v B. vasi. Denarja e nisem imel dovolj, ga hitro potreboim sklenil, da bom vlomno tatvino poosrečila se je, toda me ljudje najbrž tuoznali...

pa je že prej obrnil ase z razsipavanjem. Prav tedaj, ko je inu vzeto 15.000 din, nekajkrat denarno izvov Novem mestu in am. Znanam je kuaragocena darila, plaigrizke, sam pa se s taksijem v ljuboutique nakupovat perilo in kravate, ki so bili začudeni liksnem zapravljanju. Je odgovarjal, da dno dobiča od beoza gledališča mesečno 00 din honorarja, s se ga »spominjajo pesnega režiserja, igin scenarista«.

mer Adžića bo ostal v lah novomeške uprave varnosti zapisan kot ene najtežjih sto. Toda čeprav je bil že naga začetka od sile za ga je varnostnim oruspelo razrešiti. Se to lahko dosegli le večji strokovni uspostosti in prijemi ter leko volje in truda. S ga so Adžiću presekali stranpota, pa so ravnali premoženje še kateremu Novomešča-

IVAN ZORAN

Osmrtnica

V podjetju »Dlakimport« so davno pred reformo gospodarili tako, kakor da so tam zaposleni sami ekonomisti s starimi izkušnjami. Res so imeli monopol nad produkcijo, toda očitki, ki so jim jih pripisovali zaradi konkurenčnega podjetja »Ščetinaprom«, so bili povsem neupravičeni.

V samoupravljanju so sodelovali vsi, razen psa čuvaja, in prav to se jim je maščevalo. Nekega dne je brez predhodne bolniške poginil. Na sestanku kolegija je direktor v rokah mečkal umazan listič, ga tiho prebral in kot navadno začel:

»Tovarišija!« Glas se mu je tresel in videti je bil žalosten in potr. »Zašli smo v zos in ne vem, kako se bomo izmazali. Prosim...« Porinil je listič pred računovodkinjo, ta ga je sunila naprej pred sekretarja, ne da bi ga pogledala. Sekretar je mislil, da je to nov način razpravljanja po kratkem postopku in ga frcnil pod nos pravnemu referentu. Pravni je listič z dlanjo previdno poravnal in ga poslal kadrovniku. Direktorjeva tajnica je že odmaknila komolec, da bi potujočemu lističu naredila prostor, in si brez potrebe začela brisati nos. Kadrovnik je začel glasno brati:

»Račun za prevoz, obdukcijo in pokop čuvaja Nerona, psa bernardinske pasme...« Sledilo je nekaj števk, nato pa: »... poginil vsled podhranjenosti z znaki okužbe...«

»Ali vam je zdaj jasno?« In že so vsi hkrati prikimali: »Seveda. Kaj moremo, če ga je tako hitro pobralo?« Direktor je povzdignil glas:

»Vprašanje je le, iz katerega fonda bomo poravnali račun! Mislim sem, da bi šlo iz fonda za reprezentanco, pa še zame ne bo zadostovalo. Kje je še konec leta in obiski so tako pogosti, pa še tujina...«

»Ali ne bi vzeli iz fonda za nepredvidene izdatke?« je dahnila tajnica kar tako, da bi videli, kako se za stvar zanima.

»Nemogoče!« je zakrjčala računovodkinja in dodala: »V ta fond nismo do danes vložili niti pare.«

Kakor vselej, kadar so bili v zagati, so tudi zdaj čakali na pravnega. Razumel je proseče poglede, se odkaljal in začel:

»Vsi vemo, da je bil pokojni Neron zaslužen član našega kolektiva. Da je poginil tako rekoč od gladi, je sramota za ves kolektiv.«

Po dvorani je završalo: »Saj mu ni bilo slabo, dokler si ni glavna kuharica v menzi nabavila prašiča, pa tudi šef kuhinje bi lahko malo bolj poskrbel zanj, ne samo za tistega svojega Fifija.«

Direktor je s prsti pobobnal po mizi, da bi pomiril duhove, ki jih je razdražil pravni, in nadaljeval: »Mislim, da bi stroške moral nositi kolektiv!«

»Sem proti nabiralni akciji!« je kakor iz topa ustrelila računovodkinja in podprla svojo izjavo. »Pokojnika bi žalili, če bi po njegovi smrti zanj beračili.«

Tedaj je pravni slovesno vstal kakor zagovornik nedolžnega obtoženca v sodni dvorani in deklamiral:

»Neron je delno tudi sam kriv, da ga je pobralo, saj ni nikoli kazal nezadovoljstva, ni cvilil, ni hlastal za muhami, skratka ni bil proti. Res je tudi, da je takrat, ko je bil v polenti svinčnik, dobil poln krožnik zabeljene polente, kar bi po vitaminih zadostovalo za tri dni. In ko so makaroni smrdeli po plesni, je imel polno kozico. Iz tega sledi, da ni bil racionalen. Predlagam, da stroške poravnamo v breme potrošnega materiala.«

»Živio!« so zatulili vsi kot na povelje. Direktor je naslonil glavo tajnici na ramo in narekoval:

»Pravni referent bo s pomočjo kadrovnika sestavil besedilo za osmrtnico. Za nagrado bosta dobila dva dni izrednega dopusta, če bo osmrtnica res taka, kot jo pokojnik zasluži.« (Honorar 100 din)

LIPČE

CIGANOVE KOLINE

Po prvi svetovni vojni so v Velikem Bukovju sekali drva. Delavci, ki so bili iz vseh krajev, so dobro zaslužili. Med njimi je bilo tudi nekaj Ciganov. Najbolj delaven je bil Cigan Martin, ki si je z vztrajnostjo in trudom veliko prihranil. S prihranki si je v Tribučah kupil staro hišico. Ker je bil najbogatejši, so ga Cigani izvolili za svojega župana.

Moj oče ga je nekega dne vprašal: »Martin, kako, da si kar naenkrat postal ciganski župan?«

»Nič čudnega,« je odgovoril Martin, »imam svojo hišo in Cigani iz vse okolice prezimujejo pri meni.«

Martin je v svoji skromni hišici veselo živel, koval motike, srpice in drugo orodje in ga prodajal po vaseh. Nekega dne je prišel tudi k nam in oče ga je vprašal:

»Martin, ti si gospodar in sedaj je čas kolin. Ali si tudi ti zaklal kakšnega prašiča?«

»O, klali smo tudi pri nas, samo ne prašiča, ker ga nisem imel. Zaklal pa sem tisto konjsko kljuje, ker nimam ničesar, s čimer bi ga preživel čez zimo. Tako pa imamo vsaj dovolj mesa za vso zimo. In maščo je tudi dovolj. Samo nekaj me moti: preden sem ga del sušiti v dim, sem ga pozabil razkovati. Sedaj pa me vedno, kadar ga pogledam, podkve spominjajo na nekdanjega konjička, tako da mi meso ne gre preveč v slast. Še dobro, da imam veliko sorodnikov, ki mi bodo čez zimo pomagali pojesti meso, in se ne bo pokvarilo.«

V stari hišici je nekaj let zapovrstjo prezimovalo vse Martinovo cigansko sorodstvo. Spomnili so se Cigani razšli in hišica je ostala prazna. Tudi Martin je izginil neznan kam. Veter je vztrajno razkopaval njeno slamnato streho in kmalu je kazala gola rebra. Les je začel gniti in hiša je počasi razpadala. Na tramovih so se ohranila le še konjska kopita. (Honorar 100 din)

ANICA JANKOVIČ

Občni zbor turističnega društva

21. maja ob 19. uri bo v **HOTELU PUGLED** občini zbor Turističnega društva Kočevje. Na njem bodo pregledali svoje delo v zadnjih dveh letih in sprejeli delovni program za bodoče delo. Društvo bo podelilo tudi priznanja 12 drugim društvom, organizacijam in delovnim organizacijam, ki so posebno pripomogle k turističnemu napredku v občini. Izvolili bodo še novo vodstvo društva. Novi upravni odbor naj bi po sedanjem predlogu štel 15 do 21 članov, medtem ko je po dosedanjih pravilih društva štel lahko 15 članov.

Obisk iz Čabra

Pred kratkim, ko so praznovali svoj šolski dan, je nad 250 učencev in učiteljev osnovne šole iz Čabra obiskalo osnovno šolo na Travi v kočevski občini. Na hričeku so izvedli za domače solarje in ostale tudi kulturni program. Pohod, ki so ga izvedli čabranski pionirji, je bil posvečen tudi počastitvi spomina na boj na Pargu.

Koledar Kočevske

Izdajo koledarja Kočevske za leto 1971 pripravlja **KOČEVSKI TISK**. Obsegal bo 12 strani, na vsaki pa bo sta dve sliki, na katerih bodo domači motivi. To bo prvi tak koledar tega območja **KOČEVSKI TISK** že zbira naročila za koledar pri domačih delovnih in drugih organizacijah.

Jamarji ustanovili klub

26. aprila so v Kočevju ustanovili jamarjski klub. Za predsednika so izvolili Jožeta Goloba, dosedanjega predsednika jamarjske sekcije. Na ustanovnem občnem zboru, ki se ga je udeležil tudi predsednik društva za raziskavo jam v Sloveniji, dr. France Habe, so jamarji sprejeli delovni program za letos in klubska pravila. Več o klubu in njegovem programu bomo pisali v eni izmed naslednjih števil.

Volitve in imenovanja

Občinska konferenca SZDL Kočevje je na zadnji seji imenovala v komisijo za podelitev priznanj OFE: Marjo Bremec, Franca Cimpric, Nežko Gorše, Toneta Hecovarja, Lojzeta Komeričkaja, Tilkovačeviča, Tineta Mesojedca, Toneta Skvarca in Jožeta Zagarja; komisijo za program razvoja kmetijstva: inž. Sava Vovka, inž. Zdravka Šaubaha, inž. Franca Kračca. V to komisijo bosta imenovali svoja predstavnika še krajevni organizaciji SZDL Struge in Osilnica.

Na nedavnem ustanovnem občnem zboru Jamarjskega kluba Kočevje so izvolili za predsednika in delegata Jožeta Goloba, za tajnika Dušana Tošaja, za člana odbora pa še Staneta Vidovec, Iztoka Pertineca, Janeza Semlerja, Ignaca Dominika in Franceta Kramžarja.

DROBNE IZ KOČEVJA

KOMISIJA ZA DRUŽBENO-EKONOMSKI RAZVOJ občine Kočevje ter slična komisija občinske konference ZKS bosta pri svojem delu potrebovali tudi razne podatke o osebnih dohodkih za obdobje zadnjih petih let. Potrebujemo povprečja čistih izplačanih osebnih dohodkov, najvišje in najnižje osebnih dohodke po kvalifikacijah itd. Vse te podatke želimo imeti do 20. maja. Čemu jim bomo, okrožnica, naložena na vse delovne organizacije, ne pove.

LE REDKO KDO razmišlja o potrošnji alkoholnih pijač v našem mestu, predvsem pa, kje vse imajo občani priložnost zapravljati denar za alkohol. Tako po osvoboditvi je bilo v mestu 8 gostinskih obratov in menz, danes pa jih imamo 18 v mestu, brez Rudnika. Razen tega je mogoče kupiti pijače v vseh specializiranih trgovinah in v treh vinotocih. Ob tako močno razpredeni mreži obratov protialkoholne akcije ne bodo dosegli posebnega uspeha. Žal je med potrošniki teh pijač veliko mladostnih, ki brez

Nace Vidrih, Rezka Berlan, Karel Rigler, Jože Luzar in Sandi Podlogar iz Kočevja. (Foto: Primc)

ANKETA O CESTI IN SAMOPRISPEVKU

Vsi so pripravljani prispevati za cesto

Od nove ceste pričakujejo vsi koristi, zato so vsi za uvedbo samoprispevka - Z novo cesto bo prišlo v občino tudi več denarja - Kočevski občani naj bi prispevali za posodobitve ceste Livold-Brod na Kolpi okoli 10 odstotkov, ostalo pa bo dodal republiški cestni sklad

V kratkem se bodo volivci kočevske občine na zbirnih volivcev ali morda v začetku junija na referendumu odločili o uvedbi samoprispevka za posodobitve ceste Kočevje-Brod na Kolpi. Med občani Kočevja smo pred dnevi izvedli hitro anketo o tem, kaj menijo o posodobitvi te ceste in uvedbi samoprispevka. Od govori so bili taki:

Ernest Deržek, TEKSTILANA, Kočevje: Čeprav je samoprispevek žrtev za vsakega občana, ga je nujno potrebno uvesti. Tudi jaz sem pripravljen prispevati za to cesto, čeprav jo uporabljam le enkrat na leto. Vendar ne smemo gledati samo osebne koristi, ampak koristi vseh občinov, vseh delovnih organizacij, posebno pa potrebe prebivalcev krajev ob Kolpi. Sicer pa bo naš prispevek malenkosten, le simboličen, če upoštevamo, da bo večina denarja za to investicijo dal republiški cestni sklad. Vem tudi, da je sofinanciranje gradnje cest v obliki samoprispevka običajno tudi v drugih občinah, zato mi ne moremo biti izjem!

Sandi Podlogar, šofer SAP: Cesta je nujno potrebna. Samoprispevek, ki bo znašal 1,5 odstotka od osebnega dohodka, zaposlenih ne bo preveč prizadel. Menim pa, da bi podjetja, ki bodo imela največ koristi od te ceste, lahko prispevala še posebej. Ta podjetja so AVTO, NAMA, MERCATOR in še katero. Vendar se je treba dogovoriti s Hrvati, da bodo tudi oni posodobili nadaljevanje te ceste na hrvaški strani, se pravi tistih 12 ali po drugi inačici samo 8 km.

Nace Vidrih, HOTEL PUGLED: Nova cesta bi pripomogla, da bi vsaj Slovenci spoznali Kočevje in lepe kraje ob Kolpi, ki zdaj skoraj niso dostopni. Tudi gostinci si obetamo večji promet. Nova cesta pa bo koristila vsemu gospodarstvu, vsem

zaposlenim in vsem občanom. Kar pogledamo, kako hitro je napredovalo Novo mesto, odkar je bila zgrajena cesta Ljubljana-Zagreb! Na tej osnovi lahko predvidimo, kaj bo nova cesta pomenila za Kočevje, našo občino in vse občine ob njej. Cesta pa bo pridobitev tudi za ostalo Slovenijo in celo inozemstvo. Samoprispevek bo do po moje občani radi plačali, le treba jim je prav prikazati, kaj vse in za vsakega posameznika cesta pomeni.

Karel Rigler, upokojenec in predsednik Turističnega društva Kočevje: Če hočemo, da bo naše gospodarstvo napredovalo, moramo Slovenijo povezati z morjem. Seveda pa bo cesta hkrati tudi izredno pomembna za turizem. Če Avstro-Ogrska in stara Jugoslavija sta nameravali z železnico povezati Slovenijo preko Kočevja z morjem. Samoprispevek moramo uvesti! Naša moralna dolžnost je, da prispevamo nekaj zraven. Kočevje je zdaj slepi tir, »žep« ali »vrečica«, ki je odprta le na eno stran, proti Ljubljani, to pa nam zelo škoduje.

Jože Luzar, rudar Rudnik Kočevje: Naj mi odrgajo tistega 1,5 odstotka pri plačih, samo da bomo imeli cesto! Cimprej bi jo morali začeti graditi in jo dopolniti. Če sem plačeval za novo šolo, bom tudi za cesto.

Rezka Berlan, gospodinja in upokojenka: Cimprej je treba zgraditi cesto. Je nujno potrebna. Pa še to zapišite, da mora Kočevje potem, ko bo dograjena cesta, dobiti še plavalni bazen, saj ga imajo celo tiste občine, ki so dotirane.

Marica Jelenovič, obrtnica-fotografinja: Vse nas živi industrija, ker ona ustvarja in zaposleni potem lahko kupujejo v trgovini in drugod. Kočevska industrija pa zaradi slabih prometnih zvez že nazaduje, umira. Cesta bi jo oživila in z njo bi prišel turizem. Turisti, ki so prišli k nam, bodo prej za služili doma, pri svoji industriji, zapravljali, kupovali pa bodo tudi pri nas. Tako bo denar iz drugih krajev, ki ga je ustvarila industrija drugod, pritekla tudi k nam.

Gibanje prebivalstva

Aprila letos sta bili rojeni dve deklici, poročilo se je 9 parov. Umrli so: Malči Kastelic, delavka iz Kočevja, Mestni lov 18, stara 22 let; Franciška Lipovec, upokojenka iz Kočevja, Črnomaljska 9, stara 63 let; Jernej Nose iz Tisovca, star 2 leti in pol; Ignac Jezdič, upokojenec iz Kočevja, Roška cesta 13, star 87 let; Neža Vidovič, družinska upokojenka iz Šalke vasi, stara 82 let; in Blaž Sešek, upokojenec iz Slovenske vasi 24, star 91 let.

Načrt dela ne bo izpolnjen

Na zadnji seji sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine Kočevje, ki je bila 11. maja, so razpravljali in sklepali o programu dela sveta za letos, o popravilu mostu na Roški cesti, ustanovitvi komunalnega sklada, o osnutku odloka o hišnem redu, o osnutku odloka o komunalnih delovnih organizacijah in drugem. Med ostalimi so ugotovili, da bo nepredvideno, a nujno popravilo mostu na Roški cesti v Kočevju veljalo precej, zaradi česar bo ostalo premalo denarja, da bi uresničili že sprejeti letošnji načrt komunalnih ureditev v mestu.

Kurirčkova pošta

Na Travi so sprejeli kurirčkovo pošto že 7. maja. Kot običajno, se je tudi na letošnjem sprejemu zbralo veliko ljudi. Posebno je pohvalno, ker so se je razen mladine in odraslih udeležili skoraj vsi upokojeanci.

boljši standard. Zato je cesta nujno potrebna. Cimprej bi jo morali zgraditi. Tistih 15 din od 1000 din za služka bo vsak občan rad prispeval, saj bo kasneje dobil ta denar vsak, v taki ali drugačni obliki, mnogokrat povrnjen.

JOŽE PRIMC

Rešitev so samo dobre ceste

V kratkem se bodo začele razprave o uvedbi samoprispevka za cesto Livold-Brod na Kolpi - To bo le delni prispevek za posodobitve te ceste

Na zadnji seji občinske konference SZDL Kočevje, ki je bila 24. aprila, so podrobneje razpravljali o družbenih, političnih in gospodarskih izhodiščih za razvoj kmetijstva v občini, posebno zasebnega, in o nalogah SZDL pri izvedbi referenduma za uvedbo samoprispevka za gradnjo ceste Livold-Brod na Kolpi.

Med razpravo o kmetijstvu so ugotovili, da je zasebno kmetijstvo v občini v zelo težkem položaju. Na deželi naglo upada število mladih, hitro pa narašča število starih nad 60 let. Rešitev pričakujejo od programa razvoja kmetijstva, ki mora jasno in odkrito pokazati, kje so pogoji za obstoj zasebnih kmetij. Seveda pa bo tak program potrebno ne le izdelati in sprejeti, ampak tudi uresničevati.

Ko so razpravljali o pripravah za razpis referenduma glede uvedbe samoprispevka za gradnjo ceste Livold-Brod na Kolpi, so bili vsi udeleženci razprave mnenja, da je posodobitve te ceste (kasneje še nekaterih drugih) življenjskega pomena za občino. Posebno po ukinitvi Rudnika in z njim železniške proge bi ostala občina prometno skoraj popolnoma odrezana od sveta, zaradi česar bi gospodarsko prav gotovo nazadovale.

Za kočevsko občino, ki je druga največja v Sloveniji in ima asfaltiranih je okoli 13

Most je močno poškodovan

Zaradi obsežnosti del se bo popravilo zavleklo

Most na Roški cesti v Kočevju, ki je že mesec dni zaprt za ves promet, je poškodovan huje, kot je kazalo v začetku.

Posebna strokovna komisija, ki si je ogledala ljakasti, okoli 50 cm široki vdor cestišča na mostu, je nato pregledala ves most in ugotovila, da je močno razrahljan, na več mestih razpokan in zato onesposobljen za ves promet.

Ta most preko reke Rinže je bil zgrajen že v prejšnjem stoletju leta 1843 in sicer za lahek promet, se pravi vozove. Zdaj pa je šel preko njega ves težki promet, saj je čezan vodila obvozna cesta, po kateri so morali obvezno tudi vsi tovornjaki.

Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij iz Ljubljane je že podal svoje strokovno mnenje o stanju mostu ter izdelal predlog za obnovo in

predračun stroškov. Občinska skupščina je tudi že začela zbirati ponudbe izvajalcev del, ki se zanimajo za obnovo mostu. Pri odgovornih predstavnikih občinske skupščine smo zvedeli, da se bo obnova zaradi obsežnosti del precej zavlekla.

Kdaj bo most popravljen odprt za promet, še nihče ne ve. Iz razgovora pa se je dalo razbrati, da prav gotovo ne bo odprt v mesecu dni, lahko pa se zavleče celo za več mesecev. Samo betonska plošča, ki jo bodo predvidoma položili po cestišču, se bo morala sušiti tri tedne. Opraviti pa bo treba mnogo drugih nujnih del, da bo most spet varen za promet.

J. P.

Most na Roški cesti v Kočevju, ki je bil zgrajen leta 1843, je dotrajal in je potreben temeljitega popravila, ki se bo zavleklo še nekaj mesecev. Zaradi svoje starosti in posebnih obokov ga je Zavod za spomeniško varstvo zaščitil, kar pomeni, da tudi po obnovi svojega videza ne bo bistveno spremenil. (Foto: Primc)

Delo združuje vaščane

V Dolenji vasi vse organizacije tesno sodelujejo - Izboljšali zdravstveno varstvo kmetov

Občnega zbora krajevne organizacije Zveze borcev NOV v Dolenji vasi so se raren članov udeležili še predstavniki SZDL, gasilcev in domačega pevskega zbora. To je dokaz, da ZB tesno sodeluje z ostalimi krajevnimi organizacijami in društvi. Podobno sodelovanje marsikje drugje pogrešamo.

Na občnem zboru, ki se ga je udeležilo 46 ljudi, kar je precejšnja večina vsega članstva, so razpravljali o svojih najbolj žgočih zadevah. Vse zdravstvene pomoči kmetom, ki so bili med vojno v internaciji, kjer so mnogi izgubili zdravje. Na starost prihaja bolezen vse pogostejše. Če kmet nima poravnanih obveznosti do socialnega zavarovanja, nima pravice do zdravstvenega varstva. Udeleženci zbora so tudi izrazili željo, da bi se zdravstvena kontrola članov Zveze borcev začela čimprej izvajati.

Pogovorili so se še o ostalem delu, ki so ga opravili lani.

Izvolili so nov upravni in nadzorni odbor, člana za ob-

činski odbor ZZB NOV ter sprejeli delovni program za letos.

Vse manj vlog

Komisija za priznavanje posebne dobe pri občinskem odboru ZZB NOV Ribnica je imela pred kratkim prvo sejo, odkar je bila izvoljena. Obravnavala je 18 vlog. Za večino je dala mnenje, naj se jim ugodi. Stevilo prošilcev za priznanje posebne dobe za delo za NOV je čedalje manjše. Verjetno pa komisija letos še ne bo ostala brez dela.

Polepšajmo Ribnico!

Plakati, ki so razobešeni na vseh vidnejših krajih v Ribnici, opozarjajo prebivalce na mesec čistoče, ki se je začel 1. maja, končal pa se bo 31. maja. Posebna komisija, ki jo sestavljajo predstavniki krajevne skupnosti, Turističnega društva, Komunalne in občinske skupščine, bo pregledala, kako bodo Ribničanje upoštevali mesec čistoče.

Mesec maj - mesec čistoče

Zaradi slabega vremena prestavili mesec čistoče

Ker je bilo v aprilu slabo vreme, so Ribničani mesec čistoče preložili na maj. V tem mesecu naj bi se Ribnica li čuvala, ki bo skrbel, da se bodo izvajali odloki o redu in čistoči v Ribnici ter njeni okolici. Na seji krajevne skupnosti so predlagali, naj se kaznuje lastnik avtomobilske priklovice, ki še leto dni straši ob cesti pri Bistrici v Ribnici, priklovice pa bodo odpeljali na lastnikov dom. Zateval so, naj bodo kaznovani lastniki stanovanjskih hiš in podjetja, ki so v lanskem letu dobili odločbe o odstranitvi nepravilnosti, pa niso nič naredili. Izjema naj bodo samo tisti, ki niso mogli zadostiti odločbam iz opravičljivih vzrokov.

Sedaj jih posamezniki in podjetja odlagajo, kjer se komu ljubi. Čimprej bodo zaposlili čuvalca, ki bo skrbel, da se bodo izvajali odloki o redu in čistoči v Ribnici ter njeni okolici. Na seji krajevne skupnosti so predlagali, naj se kaznuje lastnik avtomobilske priklovice, ki še leto dni straši ob cesti pri Bistrici v Ribnici, priklovice pa bodo odpeljali na lastnikov dom. Zateval so, naj bodo kaznovani lastniki stanovanjskih hiš in podjetja, ki so v lanskem letu dobili odločbe o odstranitvi nepravilnosti, pa niso nič naredili. Izjema naj bodo samo tisti, ki niso mogli zadostiti odločbam iz opravičljivih vzrokov.

Pogovarjali so se tudi o urejanju cest v Ribnici. Med drugim bo potrebno urediti oziroma popraviti glavno cesto, ki gre skozi trg. Zelja je tudi, da bi čimprej zgradili cesto skozi »Pungert«, ki se bo pred Bregom priključila cesti Ribnica-Ljubljana.

Še mnogo jabolk

V Jurjevici, eni najlepših vasi Ribniške doline, kjer so lepi sadovnjaki, so imeli jeseni bogato sadno letino. Čeprav imajo veliko dobrih vrst jabolk, niso mogli prodati vsega prideika. V kletih imajo še dovolj lepega in dobrega sadja, največ bobovcev, ki so primerni za kompot. Blizu imamo umne in uspešne sadjarje, a še vedno kupujemo jabolka izven naše doline. Letos pa vsi po sadje v Jurjevico!

Prva skrb: preprečiti požar

V Ribnici je bil v nedeljo, 12. aprila, letni občni zbor občinske gasilske zveze. Udeležili so se ga tudi predstavniki republiške gasilske zveze ter občinskih gasilskih zvez iz Grosupljega in Kočevja.

Večina gasilskih društev je, lani dobro delala. Lepo je uspeli teden požarne varnosti. Zaščitni ukrepi so preprečili

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

Kočevoje Ribnica (cene v din za kg)	
krompir	0,90
svetle zelje	0,90
kislo zelje	3,40
cvetača	4,35
fižol v zrnju	5,20
čebula	5,00
česen	12,15
solata	4,40
korenje	4,90
petersilj	6,00
zelenca	3,40
por	3,80
kumare	9,40
paradižnik	13,70
jabolka	1,70
grodje	—
limono	4,40
pomaranče	4,50
banane	5,60
ananas	6,65
jajca (cena za kos)	0,58

marsikateri požar. Tudi v bodoče bo veljala velika skrb gasilskih društev zaščitni pred požari, posebno v delovnih organizacijah.

Gasilska društva v ribniški občini so sodelovala tudi pri raznih akcijah, ki jih je organizirala občinska gasilska zveza. Njihova enotnost in izurjenost se je pokazala jeseni pri gašenju velikega požara v opekarni.

Ne smemo pozabiti tudi sodelovanja gasilcev s pripadniki JLA, ki ga bodo utrjevali še naprej, in dobrih odnosov z gasilsko zvezo v Kočevju. Lani so gasilska društva vzgojila 22 častnikov in 23 strojnikov. V gasilske vrste bodo morali vključiti več žensk in mladine, kot je že uspelo društvoma v Malem Logu in Retjah. Tesneje bodo sodelovali tudi pri organizaciji odborov vseljudske obrambe, delali v teh odborih, vzgajali prebivalstvo itd.

Ribniški odlikovanci pred stavbo občinske skupščine. (Foto: Mohar)

ODGOVOR NA VPRAŠANJA OBČANOV:

„Zdravnikov ne moremo dobiti“

Razpisi, prošnje in osebne zveze niso pomagale - Lahko se zgodi, da ostane še kakšen kraj brez stalnega zdravnika in zobozdravnika

Prebivalci Loškega potoka v ribniški občini, ki so izgubili zdravnika in zobozdravnika, na raznih sestankih vedno znova vprašujejo, kdaj bo Loški potok spet dobil oba zdravnika. Pred kratkim smo obiskali direktorja zdravstvenega doma Kočevje-Ribnica dr. Mirana Cilenska, ki nam je na naše vprašanje odgovoril:

»Loški potok je res ostal brez stalnega zdravnika in zobozdravnika, ni pa ostal zato brez zdravstvenega varstva. Trikrat na teden prihaja sem splošni zdravnik iz Sodražice, ki opravlja za to območje tudi dežurno službo, kar je zanj velik napor. Tudi zobozdravnik prihaja v Loški potok iz Sodražice, in sicer dvakrat na teden.

Vodstvo našega Zdravstvenega doma je storilo vse, da bi Loški potok spet dobil stalnega zdravnika in zobozdravnika. Delovni mestj smo razpisali, a tudi na ponovne razpise nismo dobili prijavi. Pisali smo sekciji stažistov pri slovenskem Zdravniškem društvu, prosili pri kadroviski službi republiškega sekretariata za zdravstvo v Ljubljani, pri Zdravstvenem do-

mu v Ljubljani, zdravnika in zobozdravnika smo iskali celo po osebnih zvezah še drugod in tudi v sosednji Hrvaški. Vsa naša prizadevanja pa so bila doslej brez uspeha.

— In zakaj ni zdravnikov?

»Zaradi slabih osebnih dohodkov. Družba je zdravstveno službo postavila na tako nizko stopnjo, da tako nizko še nikoli ni bila. Prav zato se bojimo, da lahko ostanejo v bližnji prihodnosti na našem območju še kakšni drugi kraji brez stalnega zdravnika. Vendar se bomo še naprej trudili, da bomo dobili zdravstveno osebo za Loški potok, pri tem pa nam bo morala pomagati tudi občinska skupščina.

— Zakaj pa zdravstveni

dom ne štipendira zdravnikov?

»Za ta namen ne dobimo posebnega denarja. Lahko bi dajali štipendije le iz svojega sklada skupne porabe. Vendar pa je zdravstvo družbena služba kot na primer šolstvo, ki tudi samo ne štipendira bodočih vzgojiteljev.

J. P.

Popraviti most

Uporabniki mostu čez potok Bistrico pri Lipovščici v ribniški občini se jeze, ker je most že dalj časa neuporaben. Most je slab in je potreben popravila. Denar za popravilo je v občinskem proračunu baje zagotovljen.

J. P.

ČREPINJE IZ LONČARIJE

— Pevci — Na nedavnem občnem zboru so člani pevskega društva Lončarje ugotovili, da so v preteklem obdobju uspešno delovali. Večkrat so javno nastopali in se odzvali vsakemu vabilu. V pripravi je snemanje na RTV Ljubljana. Med sklepi občnega zbora je vreden predvsem ta, da nameravajo še naprej vztrajati, vaditi in nastopati, se naučiti še veliko pesmi, predvsem pa pomladiti in razširiti svoje vrste. Lončarje že od nekdaj slovi po dobrih pevcih in tako jim pri iskanju novih moči ne bo težko.

— Gasilski muzej — Vedno pogosteje je slišati glasove, da bodo v Ribnici organizirali gasilski muzej, pač v okviru etnografskega muzeja. To bi bilo vse prav in lepo, ko bi ne bila cena oskrbnega dne v obeh domovih ugodna, je zaprosila sindikalne organizacije in podjetja v občini, da bi nekaj prispevali za kritje stroškov upravljanja obeh domov. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je sklenilo, da bo Počitniški skupnosti pri teh prizadevanjih pomagalo.

vec

Za cenejše letovanje gre

Počitniška skupnost je porabila denar za ureditev dveh domov ob morju

Na seji predsedstva občinskega sveta Ribnica so se pogovorili glede poteka razprav o osnutku zakona o zdravstvenem zavarovanju. Nadalje so razpravljali o političnih ciljih in nalogah slovenskih sindikatov, o položaju v obratu ZICNICE v Ribnici in o delu Počitniške skupnosti Ribnica.

Počitniška skupnost Ribnica ima dva počitniška doma: prvi je v Novem gradu in ima devet sob, drugi pa v Malinski. Slednji bo kmalu dograjen in bo imel predvidoma 12 sob. Počitniška skupnost je z ureditvijo doma v Novem gradu in gradnjo novega doma v Malinski

porabila ves denar. Ker želi, da bi bila cena oskrbnega dne v obeh domovih ugodna, je zaprosila sindikalne organizacije in podjetja v občini, da bi nekaj prispevali za kritje stroškov upravljanja obeh domov. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je sklenilo, da bo Počitniški skupnosti pri teh prizadevanjih pomagalo.

Nastopi v maju

Glasbena šola Ribnica bo imela v tem mesecu več javnih nastopov. Prvi bo danes, 14. maja, v glasbeni šoli v Ribnici, drugi 18. maja v osnovni šoli v Sodražici, 30. maja pa bodo vrnil obisk Ljubljancem, ki so pred kratkim gostovali v Ribnici. V maju bodo še snemali na RTV Ljubljana.

Grmada v prospektu

Ljubljanski barvni turistični prospekt je lep in zanimiv. Tako lepega in bogatega s slikami še nismo imeli. V njem sta tudi ribniška Grmada in Ortnek. Ortnek in Grmada sta oddaljena okoli 40 km od Ljubljane. Do Ortneka je asfalt, naprej do Grmade je še 4 km ne preveč zahtevne makadamske ceste. Z nje je lep razgled na vse strani.

V. P.

Odlikovani zaslužni občani

8. maja popoldne je bila v prostorih občinske skupščine Ribnica slovesnost, na kateri je predsednik občinske skupščine Bogo Abrahamberg podelil v imenu predsednika Tita odlikovanja za služnim delavcem.

Odlikovanja so prejeli naslednji ribniški občani: red dela z zlatim vencem Janez Picek, red zasluge za narod s srebrno zvezdo Franjo Matoh, red dela s srebrnim vencem Anton Andoljšek, Nada Blatnik, Karel Čar, Dušan Caval, Ivan Hočevar, Janez Koščak, Stane Košir, Alojz Lovšin, Janez Šmalc, Franc Trdan, Anton Zbačnik in Janez Zobec. Medalje dela so prejeli: Pavel Primžar, Jože Tanko in Anton Zobec.

Nagrajence je nato predsednik občinske skupščine povabil še na kosilo, zvečer pa se jih je večina udeležila še proslave v počastitev dneva zmage.

J. P.

Bo obljava izpolnjena?

Predvidena obnova ceste Zlebič-Dolenja vas se počasi uresničuje. Res je bilo temu vrok delno tudi slabo vreme. Vendar pa po našem mnenju to ni glavna ovira. Manjše poškodbe so popravili, večjih pa ne. Več kot nujna je obnova predvsem odsekov ceste na Gorenjski cesti v Ribnici in med Zlebičem in bencinsko črpalko v Zlebiču. Na teh dveh odsekih skoraj ni več asfalta. Cesta je tako slaba, da slabša še ni bila, odkar je bila zgrajena. Na taki cesti se avtomobili močno poškodujejo. Uporabniki ceste čakamo izpolnitve obljube, da bo cesta Zlebič-Dolenja vas v maju v celoti obnovljena.

J. P.

IZ LOŠKEGA POTOKA

TEČAJ ZA PLETILSTVO v Loškem potoku obiskujejo žene in dekleta. Organizirala ga je delavska univerza iz Kočevja. Tečajnice se vztrajno pripravljajo na novi poklic. Zelijo, da bi s pomočjo družbe ustanovili pletilski obrat, ki bi jim omogočil zaslužek. Ne smemo pozabiti, da je v Loškem potoku bresposelnih najmanj 80 žensk.

PRED DRUGO SVETOVNO VOJNO je živel v Loškem potoku okoli 3500 prebivalcev, sedaj pa le še blizu 1800. Vendar se za te ni dovolj kruha doma in si ga morajo iskati v drugih krajih občine ali drugje v Sloveniji, pa tudi v tujini. Pred vojno si je precej odraslih moških služilo kruh v hrvaških gozdovih, kamor je odšlo vsako jesen na delo do 400 mož in fantov. Spomnili so se vračali s težko zasluženim do-

narjem domov. Ni točnega podatka, koliko potoških deklet si je zaslužilo kruh v Ribniški dolini in drugod kot služkinje. Gotovo pa je, da je znašalo to številno voščilo. Dekleta so se udinjala pri kmetih za nizko plačo, da so se le preživele in oblekle. Toda druge izbire ni bilo. 280 UCENCEV IN UCENK obiskuje letos osnovno šolo v Loškem potoku. Osemletko bo zaključilo 34 otrok. Od tega jih bo nadaljevalo šolanje oziroma učenje (ostali vajenci) največ 15 otrok. Ostali si bodo morali poiskati kruh, kjer bodo vedeli in znali. PEKARNE NIMAJO še več let v Loškem potoku. Zato morajo voziti kruh od drugod. Kakor smo zvedeli, bo na hribu kmalu odprta pekarna, ki bo zalagala s kruhom Loški pri jo bo zasebnik.

Danes seja skupščine

V dvorani gasilskega doma v Sevnici se bo danes sestala občinska skupščina, ki ima na dnevnem redu vrsto pomembnih zadev: sklepne račune gospodarskih organizacij in njihovo lansko gospodarjenje, program razvoja osnovnega šolstva, poročilo o izdelovanju programa koncepta za dolgoročni razvoj Spodnjega Posavja in Kozjanskega, nov delovni čas v šolah, najetje posojila Kovinskega podjetja Sevnica ter nekatere druge zadeve.

Prostor prazen, klub pa brez prostorov

Na posebnem sestanku Kluba mladih v Sevnici so v prisotnosti predstavnikov občinske uprave in družbeno-političnih organizacij sklenili, da dobi klub nove prostore v severovzhodnem stolpu sevnškega gradu. Toda v dveh prostorih, ki so jih namenili klubu, stanuje družina, ki bi se rada preselila v Sevnico, v prazno stanovanje starega občinskega poslopja. V to stanovanje se je pred leti vselil dimnikar, ki sedaj živi v Velenju in stanovanja ne uporablja. Referent za premožniskopravne zadeve pri občinski skupščini v Sevnici mu pošilja odločbe za izselitev, on pa jih ne sprejema. Stanovanje je prazno, klub mladih pa brez novih prostorov. A. Z.

DOPOLNILO

K prispevku »Zgorelo je sto panjev«, objavljenem 30. aprila, dodajamo, da je bil požar omejen po zaslugi sentjanških gasilcev, ki so bili na pogorišču do polnoči. B. D.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 17. MAJA: 12.00 Napoved programa — Lokalna poročila, občinske novice in kronika — Reklame in oglasi — I. del oddaje: Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — Nadaljevanje predavanja o raku — Kmetijski napotki — Zabavno-glasbena uganja — Veterinarski napotki — II. del oddaje: Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — Novosti likovne galerije na sevnškem gradu — Dogodki po svetu.

SREDA, 29. MAJA: 17.00 Napoved programa — Reklame in obvestila — Planinci in njihovi vtisi iz potovanja — Valčki Johanna Strausa — Znanost in tehnika — Sprehod po zgodovini občine Sevnica.

OD LISCE DO MALKOVCA

TRZISCE: ZBIRAJU POMOČ. Trziški gasilci so začeli zbirati denar za postavitev gasilskega stolpa v Trzišču. Za pomoč so zaprosili vse organizacije in društva ter pričakujejo, da bodo akcijo podprli vsi občani. (L. U.)

MALKOVEC: MLADINSKA SOBA. Nedolgo tega ustanovljen mladinski aktiv na Malkovcu je začel zbirati pomoč za ureditev mladinske sobe v sušilnici. Člani aktivna hodijo na delo v vinograde podjetja HMEJLNİK iz Novega mesta in tudi na ta način zbirajo denar za mladinsko blagajno. (L. U.)

LOKA: KJE SO DRUGI RECI? Tudi na levem bregu Save so začeli zbirati mleko za celjsko mlekarico. Medtem ko se v drugih krajih kmetje za rejo krav še močno zanimajo, je na območju Loke malo interesov. Prav bi bilo, da bi tudi drugi posnemali Rudolfa Kajtnerja iz Zirovnice, ki vozi mleko s traktorjem do Loke, kjer ga odda na zbiralni avtomobil. (S. Sk.)

LOKA: NERED ZA POKOPALISCEM. Za pokopališčem v Loku so nagrmadili kamenje in cementne kose z namenom, da bodo uredili zid in ograjo. Gradivo še dalj časa leži na tem mestu in moti promet po tankaljnjaki poti. Krajevna skupnost naj bi to stvari enkrat je uredila. (S. Sk.)

BOSTANJ JESENI BODO RIPRAVILI IGRO. Bostanjski mladinci so se odločili, da bodo jeseni pripravili igro v ta namen bodo izbrali eno izmed starejših domačih del, ker so proučili, da bodo s njim dosegli večji obisk na predstavah. (A. Z.)

RACICA TUJI LOKI. V tem

S podelitve priznanj OF: Francu Radišku (na desni) čestitajo za priznanje tudi učenci osnovne šole. (Foto: M. Legan)

OB SLOVESNOSTI, KI JE BILA 6. MAJA V GASILSKEM DOMU

Slavnostna podelitev priznanj OF

Iz obrazložitve žirije, ki je izbrala prvih šest dobitnikov priznanj

Prvih šest aktivistov Osvobodilne fronte in zaščitnih družbenopolitičnih delavcev iz sevnške občine je minuli teden dobilo diplome in srebrne značke v znak priznanja in zahvale za prispevek v povojni graditvi novega družbenega reda. Slovesnosti, ki je bila pred delovnim delom druge seje občinske konference SZDL, so se razen nagrajencev in članov konference udeležili tudi nekateri gostje, učenci osnovne šole pa so pod vodstvom Viktorja Krenčiča izvedli kulturni del sporeda.

Predsednik žirije Jože Knez je obrazložil delo žirije, ki je na podlagi posebnega pravilnika odbrala 6 nagrajencev izmed 12 kandidatov. Zatem pa je predsednik občinske konference SZDL Jelko Stojšič izročil priznanja naslednjim občanom:

ALOJZ FLAS iz Sentjanja je dobil priznanje za prispevek v najtežjih dneh po vojni, ko je po prihodu iz tujine, kamor je bil nasilno preseljen, kot aktiven in vpliven odbornik, predsednik krajevnega ljudskega odbora, predsednik občine Krmelj—Sentjanž, odbornik Obs Sevnica in nosilec funkcij v SZDL in še nekaterih organizacijah žrtvoval veliko svojih moči.

MARJAN HORVATIC, prosvetni delavec s Primoža, je

celo vrsto let tako rekoč ves svoj prosti čas posvetil delu družbeno-političnih organizacij, predvsem pa mnogim akcijam, ki so rodile nove pridobitve, pri čemer je še posebej treba omeniti njegov prispevek pri gradnji nove šole, h kateri je znal pritegniti vse tamkajšnje prebivalce.

FRANC JERALA, upokojenec iz Sevnice, ki je v zadnji vojni izgubil tri sinove v partizanih, je dobil priznanje OF za sodelovanje z narodnoosvobodilno vojsko in za povojni prispevek in delo v različnih organizacijah.

PEPCA MALESIC je kot nekdanja borka in aktivistka tudi v povojnem času aktivno delovala v organizacijah AFZ, sedaj dela v komisiji za družbeno aktivnost žensk, bila je odbornica OLO Krško, odbornica Obs Sevnica ter članica mnogih komisij svetov, aktivno pa deluje tudi v ZK.

VINKO OKOREN kmetovalec iz Trzišča, je že veskozi prizadeven družbeno-politični delavec odbornik, poslanec, eden od pobudnikov

za ustanovitev gasilskega društva v Trzišču in dalj časa njegov predsednik. S svojim delom je vedno dajal zgled drugim.

FRANC RADISEK, napreden kmetovalec iz Orehovega, ima posebne zasluge za razvoj zadrugištva. Bil je predsednik zadrugiškega sveta, odbornik, predsednik krajevne organizacije SZDL. S svojim delom si je pridobil veliko zaupanja med ljudmi, zato je žirija sklenila, da zasluži priznanje OF.

Sevnica: proslava obletnice zmage

V počastitev 25-letnice osvoboditve je osnovna šola »Savo Kladnik« organizirala v soboto proslavo, katere so se udeležili tudi drugi občani. Dopoldne so imeli nižji razredi šole samostojno proslavo, popoldne pa še višji razredi. Prireditelj je bila v slogu tekmovanja v poznavanju zgodovine in sedanosti.

Lovci vabijo na Brezovico

Članj ivojske družine Boštanj so uvedli stalno dežurstvo pri lovski koči na Brezovici, ki bo odprta ob sobotah in nedeljah. Koča je dobro oskrbovana, na voljo je dobra kapljica, čevapčiči itd. Dostop z avtomobilom je mogoč iz Boštanja in Krmelja.

A. Z.

ZEMLJEMERCI SO ZAČELI NA RADNI

Slovo avstrijskih meritev

Katastrski urad Sevnica seznanja lastnike zemljišč, kako morajo označiti svoje parcele

Stare avstrijske meritve zemljišč v merilu 1:2880 predvsem v zazidalnih območjih ne zadovoljuje več načrtovalcev. Ti potrebujejo nove katastrske topografske načrte v merilu 1:1000, in čeravno bodo ti načrti veliko stali (za okoli 350 ha zazidalnega območja Sevnice blizu milijon novih dinarjev) je zadnji čas, da jih začno izdelovati.

Minuli teden so zemljemerci Geodetskega zavoda iz Ljubljane na Radni, med Savo in Mirno, prvič zasadili trasirke in postavili merilne naprave. Za začetek bodo še v letošnjem poletju naredili načrte za zemljišče med obema rekama in gozdom, kjer so predvidene nekatere gradnje za turistične in industrijske potrebe. Drugi predel Sevnice

ce bodo prišli na vrsto v naslednjih letih.

Ob meritvi pa ne bodo imeli dela samo geometri in njih pomočniki, figuranti, ampak tudi lastniki zemljišč. Na Radni morajo po razglasu katastrskega urada že do 15. maja lastniki zemlje vidno zamejčiti svoje parcele (če nimajo mejnikov), na parcele pa morajo postaviti tudi tablice s podatki vseh lastnikov zemlje. Mejniki in tablice morajo biti označeni po predpisih, na katere so bili ljudje že opozorjeni.

Gre zares: razglas obeta, da bo katastrski urad vsakogar, ki ne bo izpolnil navodil, prijavil sodniku za prekrške; sicer pa od ljudi pričakuje, da bodo izpolnili svojo dolžnost.

M. L.

CILJ JE SODOBNO ŠOLSTVO

SZDL podpira program

Člani konference SZDL so pozdravili načrt razvoja šolstva, ki ga bo treba kmalu uresničiti

O načrtu razvoja šolstva v sevnški občini v naslednjih letih, o čemer smo bralce obsežneje seznanili v eni prejšnjih številkih lista, je 6. maja razpravljala tudi občinska konferenca SZDL. Zasedanja so se udeležili med drugimi: Bogo Gorjan, član RK SZDL, republiški poslanec Ciril Plut, Vinko Božič in Marjan Gabrič ter zvezni poslanec Boris Lipužič, ki je zbranim obširneje razložil zamisli za razvoj šolstva celotne Slovenije.

O obsežnem, posamično po šolah obdelanem gradivu so poročali člani skupine, ki je gradivo pripravila: Jože Petančič, Jože Bogovič in Jože Bavec. Poudarjali so uspehe zadnjih let, hkrati pa navedli vrsto težav in pomanjkljivosti, ki preprečujejo, da bi šolstvo občine hitreje napredovalo, pri čemer gre še vedno predvsem za pomanjkanje investicijskega denarja. Če bi hoteli uresničiti program, bi potrebovali čez 20 milijonov novih dinarjev, danes pa nihče ne more odgovoriti na vprašanje, kako bi ta denar tudi zbrali.

V razpravi, v kateri so sodelovali Boris Debelak, Marjan Gabrič, Jelko Stojšič, Jože Jeke, Boris Stariha, Alfred Zeleznik in še nekateri, se je pokazalo, da člani konference podpirajo program in

se zavzemajo za čim hitrejšo uresničitev. Prispevali so tudi več oprjemljivih predlogov o dodatnem študiju prosvetnih delavcev, o povezavi starši-šola, o stanovanjih za učitelje, o dodatnih dejavnostih šol itd.

M. L.

Samo tri spremembe glede šol

Načrt razvoja šolstva v sevnški občini predvideva, da se v prihodnjih letih šolska mreža ne bo spremenila, spremembe bodo le pri treh šolah. Predvideno je, da bodočasoma ukinili šolo na Velikem Cirkniku in od tam otroke vozili v Sentjanž. Z Razbora bodo vozili v Sevnico otroke že od tretjega razreda naprej, prav tako pa tudi s podružnične šole na Kalu. Za te spremembe bo treba najprej usposobiti ceste, da bo mogoč nemoten prevoz.

Kdaj bolj paziti na žepe?

V sevnški osnovni šoli so ugotovili, da je število otroških tatvin precej odvisno od obiskov različnih komedijantskih skupin, ki z igralnimi avtomati in na druge načine izvabljajo od mladine denar. Kraje in obiski so med seboj tako povezani, da bi iz tega lahko ugotovili matematično zakonitost. Starši predlagajo prepoved naseljevanja potujočih kramarj, občina pa nima zakonite osnove, da bi zatrla njihov pohod. Po sklepu občinske konference SZDL bodo preučili, kaj je mogoče narediti, nič manj kot to pa bi bilo pomembno preučiti možnosti, kako nuditi mladini drug, bolj kulturn način uporabe prostega časa.

Franc Repovž

V petek so v Sentjanžu spremeli na zadnji poti Franc Repovža, upokojenega elektromonterja, ki se je z marljivim delom še posebno izkazal pri obnovi elektrifikacije v prvih letih po osvoboditvi. Kot človek, ki je vedno rad pomagal ljudem v nesreči, je bil cenjen in spoštovan. Ob grobu so se od njega poslovili predstavniki Elektro Krško in DU Sentjanž.

B. D.

KVINTET BERGER

bo imel nastope:

- v soboto, 16. maja, ob 18. uri v MOKRO-NOGU, zvečer pa v gostišču v BELI CERKVI;
- v nedeljo, 17. maja, ob 11. uri na TREBELNEM, ob 14. uri v SENTJANŽU, ob 17. uri v MIRNI PEČI in ob 20. uri v TREBNJEM

Pela bosta MELITA AVSENAK in STEFAN JUG.

Enkrat Šentrupert, enkrat Mokronog

V drugem kolu prometnega tekmovanja »Kaj veš o prometu« sta med ekipami zmagali zastopstvi osnovnih šol iz Šentruperta in Mokronoga

V organizaciji občinske komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu in ob pomoči članov AMD Trebnje je bilo v petek, 8. maja, drugo kolo šolskega prometnega tekmovanja »Kaj veš o prometu«. Tekmovanja so se udeležili učenci štirih osemletk, manjkali so le šolarji z Mirne.

Med posamezniki je v tretji skupini, v kateri so tekmovali učenci petih in šestih razredov, zmagal Janko Rugelj iz Šentruperta, ki je osvojil 19 točk. Drugi je bil Stanko Leban iz Šentruperta — 10 točk, 3. do 4. Branko Rokavc iz Šentruperta in Janez Prosenik iz Trebnje — 5 točk, 5. Franci Lavrinšek iz Mokronoga — 4 točke itd.

V četrti skupini, v kateri so tekmovali učenci sedmih in osmih razredov, je zmagal Zdravko Jan iz Trebnje, ki je osvojil 21 točk, drugi je bil Lojze Gregorčič iz Šentruperta (16 točk), 3. Marija Stancar iz Mokronoga (8), 4. in 5. mesto sta si delila Goran Pivk iz Mokronoga in Gabrijel Tišina iz Šentruperta itd.

Med ekipami je prvo mesto dosegla osnovna šola Šentrupert (Rogelj, Rokavc, Leban), 2. je bila osnovna šola Trebnje, 3. osnovna šola Mokronog in 4. osnovna šola Veliki Gaber.

V četrti skupini si je prvo mesto priborila ekipa šole iz Mokronoga (Stancar, Pivk, Rman), 2. je bila šola iz Šentruperta, 3. osnovna šola Trebnje in 4. osnovna šola Veliki Gaber.

Pri posameznikih so prvi trije v obeh skupinah dobili medalje (zlato, srebrno in bronasto), oba prva tekmovalca pa še nalivni peresi, darilo tovarne EMI z Mirne, ki je bila pokrovitelj tekmovanja. Najboljši ekipi sta dobili tudi prehodne pokale.

To vzgojno tekmovanje je bilo dobro organizirano in je tudi pri drugih prebivalcih Trebnje vzbudilo dokajšnje zanimanje.

Tekmovalci čakajo na start. (Foto: M. L.)

Jutri praznik Trebnjega

V spomin na znano partizansko akcijo praznuje Trebnje vsako leto 15. maja krajevni praznik. Krajevna organizacija ZB je v sodelovanju z drugimi tudi letos pripravila program prireditev: popoldne bo najprej občinsko strelsko tekmovanje ter prijateljsko odbojgarsko srečanje med moštvom KEMOOPREME in Novega mesta, proti večeru bo žalna slovesnost pri spomeniku NOB, zatem pa v prosvetnem domu proslava in gostovanje KUD »Ivan Cankar« iz Velike Loke, ki se bo Trebanjem-letos predstavilo z igro Mateja Borš »Raztrgancija«.

Zahvala RK po uspešni akciji

Nedavna krvodajalska akcija v trebanjski občini je imela presenetljivo dober odziv. Na Mirni je prišlo kri darovat 164 ljudi, v Trebnjem 146 in v Mokronogu 89. Posebno prijetno je presenetil kolektiv mirenške »Danec«, v katerem je dala kri polovica vseh zaposlenih v akciji so se dobro odrezali še mokronoška Iskra, Modna oblačila iz Trebnje in nekatere druge delovne organizacije, kjer je bilo vodstvo naklonjeno prizadevanjem Rdečega križa. Občinski odbor RK se vsem darovalcem, krajevnim organizacijam RK in tistim, ki so kakorkoli pomagali pri akciji, najtopjeje zahvaljuje.

Sklep: poseben sestanek

Kot je znano, je občinska skupščina na eni prejšnjih sej sprejela petletni načrt razvoja, gasilstva in občine, v katerem je predvideno, kakšne bodo naložbe v gasilstvo in katere stvari bodo najprej na vrsti. Prostovoljno gasilsko društvo Mokronog, ki je v precejšnjih težavah, je poslalo na občino zapisnik z občno zboru, iz katerega je videti, da se tamkajšnji gasilci ne strinjajo povsem s tem načrtom. Skupščina je na zadnji seji sklenila, naj se predstavniki občinskega gasilskega sklada, občinske gasilske zveze in oddelka za družbene službe na posebnem sestanku pogovorijo, kaj je mogoče narediti.

Lojze Krhin - 60 letnik

Lojze Krhin, direktor »DANE« na Mirni, je 9. maja praznoval 60-letnico življenja. To samo sebi ne bi bilo nič tako pomembnega, če mož v svojih najbolj plodnih letih ne bi s svojim delom vtisnil pečata življenja na Mirni in v trebanjski občini.

Na delo in boj za življenjski uspeh se je navedel že v družini svojega očeta, malega kmeta v Kostanjevici. Pozneje se je preživljal v finančni službi, med narodnoosvobodilnim bojem je tesno sodeloval z Osvobodilno fronto. Po osvoboditvi je vodil poverjenišvo za finance na okraju Trebnje, pred 16 leti pa je prišel na Mirno, v nekdanjo žgajarno, neznatno podjetje obrtniškega značaja, ki je zaposlovalo le pet ljudi. Kmalu je zaslužil velike možnosti razvoja. Vedel je, kaj hoče in se z vso žilavostjo zagrizel v delo. Čutil je, da brez osebnih žrtvi in skrajnih naporov ne more biti uspehov, prav to spoznanje pa je znal prenesti na kolektiv. Čeravno pri vseh okrajnih forumih ni našel zadostnega razumevanja, je s pomočjo naporov celotnega kolektiva vendarle uspel. In še kako! Danes ima v tovarni DANA kruh 200 zaposlenih in z njimi njihove družine. Tovarna je postala eno najpomembnejših podjetij v občini. Razvila se je iz nobogljeno, prerasla pa je v

važno industrijsko podjetje republiškega in državnega pomena.

Našega jubilanta njegovi sodelavci, pa tudi drugi občani zelo cenimo. Predvsem spoštujemo njegove osebne vrline: poštenje, odkritost, doslednost, natančnost in vestnost, njegov delovni polet in njegovo napredno usmerjenost. Pohvalno je zlasti njegovo tesno sodelovanje z ljudstvom, katerega poslanec in odbornik je bil mnogokrat. Njegova zasluga je predvsem, da se »DANA« ob svojih uspehih ni zaprla vase, ker je on znal kolektiv vselej prepričati, da je tovarna del kraja in da je dolžna sodelovati pri njegovem razvoju. Sadev takega razumevanja pa danes ne občutimo samo Mirenčani, marveč vsi občani.

Dragi naš Lojze! Morda ti ne bo prav, da danes pišemo o tebi, toda beseda nam sama sili v pero. Zelimo ti trdnega zdravja in veliko lepih uspehov!

VLADIMIR BERCE

POMEMBNO ZA LASTNIKE ZEMLJIŠČ

Nova razvrstitev občin

Po pregledu posebne komisije so na novo razporedili katastrske občine v posamezne skupine

Na pripombe, da razvrstitev katastrskih občin v posamezne skupine, ki vplivajo na obdavčitev, ni povsem pravična, je občinska skupščina še lani imenovala posebno komisijo, ki si je ogledala zemljišča in predlagala novo razporeditev. Spremembe so po sklepu skupščine že vnesene v občinski odlok o prispevkih in davkih občanov.

Po novem so katastrske občine v naslednjih skupinah:

Tretja A skupina: Bistrica, Čelnjevek, Dobrnič, Ostrožnik, Ponikve, Paproče, Sevnica, Skovec, Stefan, Tržišče (del), Vel. Loka, Vel. Gaber, Zagorica, Trebnje, Mokronog, Medvedje selo. Tretja B skupina: Brezovica, Ča-

tež, Dolga njiva, Korita, Knežja vas, Lokovek, Mali Videm, Roje, Šentrupert, Vrhtrbnje, Mirna in Straža. Četrta A skupina: Jelševc, Laknice (del), Selo Mirna, Staro Zabukovje, Stehanja vas, Trebelno in Ornuška vas. Četrta B skupina: Novo Zabukovje, Sela Šumberk in Tihoboj (del).

Težave pri uvrščanju je povzročalo predvsem to, da katastrske občine ni mogoče deliti, čeravno obsega zelo različna zemljišča in bonitetni razredi tega povsod dovolj ne upoštevajo. Spremembe v skupinah so bile izvedene tako, da ni bila porušena usklajenost s sosednjimi občinami, kar je bila zahteva republiškega sekretariata za finance, ki sicer ni odobril sprememb.

Šentrupert: še letos dostava pošte

Novomeško podjetje PTT je uvedlo dostavo poštinih pošilk tudi za naselja Rožempelj, Gor. in Dol. Selca, Dol. in Gor. Kamenje ter s tem končno vendarle ustreglo stari želji tamkajšnjih ljudi. Za letos je predvideno, da bo »izvencostavno« območje ukinjeno tudi pri pošti Šentrupert. Ker so nekatera vasi v šentruperskih hribih zelo raztresene, si bo podjetje delno pomagalo še s predalčniki, ki jih bodo namestili tam, kjer bodo ljudje želeli. S pomočjo predalčnikov dostavljajo poštne pošiljke tudi v mnogo bolj razvitih deželah.

Mirna: nove pridobitve za praznik

6. junija bo praznovala krajevni praznik mirenška krajevna skupnost in kot že večkrat doslej ga bo proslavila z novimi pridobitvami. Za praznik bodo izročili namenu prenovljeno kopalnico pod gradom, nov otroški vrtec ter asfaltirani kos ceste do doma prosvetnega društva »Svoboda«. Na večer pred praznikom bo na Mirni gostovalo celjsko gledališče z »Desetim bratoma«.

24. maja gasilska konferenca

Občinska gasilska zveza je za nedeljo, 24. maja, sklicala letno konferenco, na kateri bodo obravnavali poročila o delu gasilskih organizacij v minulemu letu ter razpravljali o načrtih za vnaprejšnjem letu. V občini je 26 gasilskih društev, ki imajo čez tisoč članov, tako da je gasilska organizacija ena najmočnejših po številu članov.

RAZPRAVA O KMETIJSKIH TEZAH CK ZKS

Dvomi v praktične rešitve

Ocena: teze o razvoju kmetijstva in vasi so teoretično v glavnem dobre, to pa še ni vse

Za 12. maja predvidena skupna seja občinske konference ZK in občinske konference SZDL je prestavljena proti koncu meseca, ker je potrebno nekatera odprta vprašanja poprej temeljito obravnavati v ožjih skupinah z ljudmi, ki se neposredno ali posredno ukvarjajo s problemi kmetijstva.

Prvi tak razgovor 7. maja, na katerem so sodelovali predstavniki KZ Trebnje, KG Slovenska vas, občinske skupščine, družbeno-političnih organizacij in sveta za kmetijstvo, je pokazal, da je potrebno k tezam o razvoju kmetijstva in samoupravnih odnosov na vasi, ki jih je dal v javno obravnavo CK ZKS, dati oprijemljive predloge, ker samo taki predlogi lahko prispevajo k spremembam.

Večurno razpravo, v kateri so udeleženci povedali tudi nekatere nasprotne si misli, je kaj težko strniti v nekaj stavekih, lahko pa bi rekli, da se je vseskozi kot rdeča nit vlekla bojazen, da sklepov in stališč ne bomo dovolj hitro uresničevali, zlasti zato, ker za zamisljivi o razvoju kmetijstva sne stoji denar. Teze, ki so v glavnem teoretično dobro zastavljene, izražajo resda politična stališča in ne morejo vsebovati oprijemljivejših izračunov in načrtov, razen njih pa razpravljavec vendarle nima v rokah ničesar drugega. Usode nekaterih stališč in reso-

lucij pa so vsem dobro znane.

Na koncu razprave so sklenili, da se bodo pred sejnima konferenca še enkrat sestali. O konkretnih predlogih in predlogah k tezam bomo še poročali.

M. L.

TREBANJSKE IVERI

■ **NAJBOLJŠA DELA ODBRANA.** Sirokovna žirija Tabora slovenskih likovnih samorastnikov, ki jo sestavljajo znan likovni kritiki, je minuli teden izmed 172 poslanih del odbrala 60 likovnih stvaritev 24 avtorjev iz Slovenije in Hrvaške. Za razstavo, ki bo proti koncu junija postavljena v obeh avliah trebanjske osnovne šole, bodo organizatorji izdali bogat prospekt razstavljenih del.

■ **NACRTI PRIPRAVLJENI.** Na ertli za gradnjo smučarske vlečnice na pobočju Grmade so v glavnem pripravljene. Zamisel je bila nekaj časa v negotovosti zaradi mnenja zavoda za spomeniško varstvo, da bi posek gozda pomenil prehud poseg v naravno okolje kraja. Zdal kaže, da se je stvar vendarle uredila tako, da bodo z celi lahko začeli. Večji del opreme bo smučarski klub skušal dobiti v obliki posojila.

■ **SPET »BERGERJI« V TREBNJEM.** Ansambel Franja Bergerja, pri katerem nastopa mlada pevka Melita Avsenak, bo v nedeljo po daljšem času znova gostoval v Trebnjem kjer običajno najde hvaležno občinstvo. Prireditev bo ob 19.30 v kino dvorani.

■ **SE RAZSTAVA MLADINSKIH DEL.** V sejni dvorani v Trebnjem bo od 20. do 24. maja v čast dneva mladosti razstava mladinskih likovnih del. Na razstavi bodo sodelovali amaterji iz vseh dolenskih občin. Več o razstavi bomo še poročali.

■ **IZLET V MISLINJO.** Odbojgarski klub KEMOOPREMA je v nedeljo organiziral avtobusni izlet v Mislinjo, kjer je moštvo igralo prvenstveno tekmo (poročilo je na športni strani). Vozil je avtobus podjetja KEMOOPREMA, ki pa žal ni bil povsem poln, čeravno je bila vožnja za člane TVD Partizan in druge zastopni. Med potjo najzadnje so si udeleženci ogledali Velenje.

■ **OGLEDALA SE NI DALO DOBITI.** Na nevarnem križišču pred staro osnovno šolo še dajl časa manjka prometno ogledalo. Z občinske uprave so sporočili, da so ogledalo tako naročili, vendar ga klub nekajkratnim pozivom niso dobili. Prometna ogledala izdeluje tovarna Vega iz Ljubljane, naraščajoče potrebe pa, kot kaže, presegajo njene zmogljivosti, saj je edini izdelovalec prometnih ogledal v Jugoslaviji. Ogledalo bodo do dobili, brž ko ga bodo dobili.

25-letnica gimnazije

Gimnazija v Črnomlju bo v soboto, 23. maja, praznovala 25-letnico svojega delovanja. Jubilej bodo počastili s prireditvijo v Prosvetnem domu, ki bo ob 10.30. Na proslavo vabijo vse profesorje, ki so poučevali na šoli, prav tako vse bivše dijake.

O cesti na Učakovcih

Kar 38 občanov se je udeležilo nedavnega zбора volivcev za vasi Učakovci, Kovaci grad in Vukovci. Sestanek je vodil odbornik Niko Prokšelj, udeležili pa so se ga tudi predstavniki občinske skupščine Črnomelj in domače krajevne skupnosti. Največ so razpravljali o najnem popravilu ceste Vinica-Učakovci-Vukovci, o okrepitevi električnega toka in o razvoju turizma.

Sprejeli so sklep, da se navedene tri vasi priključijo krajevni skupnosti Vinica, ce- sto pa bodo začeli popravljati že v maju. Krajevna skupnost bo prispevala gramoz, vaščani pa bodo dela opravili prostovoljno. Vsako gospodj- stvo bo opravilo dva delovna dneva ali pa bo plačalo 80 din nadomestila za vsak delovni dan. Prav tako so sprejeli sklep, da bodo pobrali pristojbino za obremenitev te ceste. Plačati bodo morali vaščani Vukovcev in Učakovcev, ki pesek iz Kolpe prodajajo.

Lep praznik vseh belokranjskih šolnikov v Semiču

Letošnji dan prosvetnih delavcev so belokranjski šolniki slavili v Semiču. Srečanje je organizirala sindikalna organizacija semiške šole. Ob 9. uri so se zbrali v Prosvetnem domu, kjer se je odvijal uradni del sestanka. Po pozdravnem nagovoru Jožeta Kolenca, predsednika občinskega sindikalnega sveta Črnomelj, sta sledili dve strokovni predavanji: o potovanju po Sredozemlju je govoril prof. Mirko Kambič, o petdnevem delovnem tednu v šolah pa prof. Medves.

Prosvetni delavci iz obeh belokranjskih občin so si nato ogledali tovarno Iskra ter proizvodnjo kondenzatorjev, sledila pa je zabava v prostoru tovarniškega obrata družbene prehrane.

Vedno velika izbira ženskih, moških in fantovskih oblek, blaga za ženske poletne obleke, kamgarnov in diolenov, perila in pletenin pri

„Beletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

SPOMINKI POVSOD NAPRODAJ — Sekcija za turizem pri občinski konferenci SZDL ima v narču organizirati prodajo domačih spominkov po vseh belokranjskih gostiščih.

SEMINAR O OBVEŠČANJU — Na občinski konferenci SZDL, ki je bila posvečena obveščanju občanov, so predlagali, naj bi sindi- kat organiziral strokovni seminar za ljudi iz delovnih organizacij, ki se ukvarjajo z obveščanjem v kolektivih. Mecili so, da je to potrebno, ker so marsikje tudi kadri vzrok, da obveščanje ni v redu.

BOLJŠA ORGANIZACIJA POGREBOV — V Črnomlju je vse več civilnih pogrebov, ugotavljajo pa, da ni nikogar, ki bi prevzel organizacijo in poskrbel za svečanost, ki sodijo zraven. Sklenili so, da bo SZDL pobudnik te akcije, razen tega bodo po vzorih drugih krajev izdelali poseben pravilnik o civilnih pogrebi.

SE VEDNO POMANJKLJIVOSTI — Pred letošnjim prvim majem je krajevna skupnost prosila

Spet veliko nepotrjenih knjižic

»Lanske težave se ponavljajo. Zaradi neplačanih davkov bo spet veliko kmetov brez zdravstvenega varstva,« izjavlja Franc Kočevar, načelnik davčne uprave v Črnomlju

— Lani je blizu 500 kmečkih dačnih zavezancev izgubilo pravico do zdravstvenega varstva, ker niso plačali davkov. Zdaj po vaseh knjižice spet potrjujejo, in kot je sli-

šati položaj ni dosti boljši. Kaj se zgodi s kmetom dolžnikom, če zbolí?

— Res je, da letos ne kaže dosti bolje, kot je bilo v

Za turistične delavce

V ponedeljek, 18. maja bo ob 19. uri v sejni sobi občinske skupščine Črnomelj občni zbor Turističnega društva. Po sprejemu načrta in izvolitvi novega odbora bodo predvajali tudi film o turističnih znamenitostih Slovenije. Na občni zbor so vabljeni vsi dosedanja člani društva in drugi občani, ki so pripravljeni v prihodnje sodelovati pri hitrejšem razvoju turizma v središču občine.

Nastop Butorajčanov

Dramska skupina iz Butoraja je že dvakrat nastopila z veseligrjo »Dnevi naše sreče«, ki jo je režirala Katica Švajger. Režiserka zasluži vso pohvalo, saj je kot gosposinja v zelo težkih pogojih spravila na oder dokaj dobro naštudirano delo. Redno je obiskovala tudi režiserski seminar v Črnomlju, kamor je hodila peš, v domači vasi pa vodila in režirala vse kulturne prireditve. K. W.

letu 1969. Veliko je dolžnikov, in če kdo od takih, ki nima knjižice, zbolí, je treba reševati vsak primer posebej. Če se prizadeti zglašijo pri nas v uradu in če ugotovimo, da res ne more plačati zaostanka, mu izdamo potrdilo. Stranka pa mora pismeno pristati, da se občina za svoj dolg lahko vknjiži na počest.

Take primere smo že imeli in jih še pričakujemo. Pred kratkim je prišla ženska, ki je imela samo 280 din dolga za socialno zavarovanje. Knjižice ji niso potrdili, v družini pa je nastala huda bolezen, potrebna zdravljenja v bolnišnici. Za tako majhno vsoto dolga se ni izplačalo delati vknjižbe, zato smo raje njen dolg plačali mi. V nasprotnem primeru bi morala občina plačati težke denarje za bivanje v bolnici.

— Koliko kmečkih dolžnikov imate letos že na spisku?

— Okoli 300 je starih dolžnikov, ki so v zaostanku s plačili za 867.172 din. Dolgove iz prejšnjih let bomo razčistili, da jih ne bomo prenašali v nove bilance. Po krajevnih središčih pa so spiski dolžnikov taki: V Dragatušu imamo 91 zaostankarjev, iz območja Cerkevš, Gribelj in Vranovič jih je 65, iz Starega trga 52, iz Semiča 170 in z viniškega konca 109.

— Kaj boste naredili s temi?

— Marsikdo, ki je dolžan manjšo vsoto, bo dolg plačal. Veliko imamo tudi prošenj za znižanje ali odpis davkov. V nekaterih primerih se bomo poslužili tudi te možnosti, vendar se bomo prej temeljito prepricali, če je posamezni prosilec res plačila nezmožen.

— Ali se vam kdaj zasmili kmet, če pride na davčno upravo tarnat, da nima za davke?

— Razumemo težave kmeta in vemo, da pri marsikateri hiši res težko odrinejo prispevke, toda naša služba je taka, da moramo skrbeti za občinske in državne dohodke. Res je tudi, da se ljudje veliko bolj zavedajo pravic kot dolžnosti. Krajevne skupnosti hočejo dotacije, vaščani zastoj prevoze za šolarje itd. Od kod naj občina vzame, če ljudje nočejo plačati davkov? Še nikoli pa nismo človeka v resnični stiski zavrtili.

R. B.

Odlikovanci so znani

Sedem predlaganih za občinska priznanja OF Svečana podelitev bo šele julija na Vinici

Občinska konferenca Socijalistične zveze je s ploskanjem potrdila predloge žirije za podelitev letošnjih občinskih priznanj Osvobodilne fronte.

Po pravilniku o podelitvi priznanj bodo vsako leto podelili 5 srebrnih značk najzaslužnejšim občanom. Letos, ko se taka priznanja prvič razdeljujejo, bo 7 nagrajenih

Žirija pod predsedstvom Antona Dvojmoča je izbrala naslednje: Klub OZN na Vi-

nici; Leopolda Bečaja, upokojenca iz Pustega grada pri Dragatušu; Alojza Cvitkoviča, šefa krajevnega urada v Adlešičih; Etbina Cerneta, upokojenca iz Črnomlja; Franca Kapša, kmeta iz okolice Semiča; Janeza Kramariča, sodnika iz Črnomlja, in Stefko Pahulje, upokojenko iz Črnomlja.

Sklenili so, da bodo nagrajencem OF izročili značke na posebni slovesnosti, ki bo 4. julija ob srečanju slovenske in hrvaške mladine.

Dragatuš se spušča v turizem

Na stelnjkih bodo zrasli brezovi drevoredi, uredili bodo Župančičevo sobo in priredili v šoli razstavo starih predmetov

Mesec dni je minilo, kar je bila v Dragatušu ustanovljena sekcija za turizem, že imajo v vasi vse polno načrtov za delo. Do nedavnega krajevnega praznika so nekateri olepševalne naloge že izpeljali, v prihodnje pa bodo skušali doseči še, da bi občinski odlok o javnem redu in miru veljal tudi za Dragatuš, s čimer bi preprečili nečistočo na vaškem trgu.

Sekcija bo izdala kmetijski

zadruški pismena navodila, kako naj skrbi za ureditev trga in okolice zadržnih garaž, lastniki stanovanjskih hiš pa bodo morali čistiti cesto pred svojimi poslopji in urediti bankine.

S turistično vzgojo bodo začeli v šoli, kjer bodo imeli predavanja za otroke, kako lahko pomagajo pri urejanju naselja. Sekcija bo razen tega poskrbela za zasaditev brezovih drevoredov na stelnjkih in za ureditev sobe, v kateri je svojčas bival pesnik Oton Župančič. Slavistično društvo pa bodo Dragatuščani prosili, naj na hiši odkrije spominsko ploščo.

S pomočjo Dolenjske turistične zveze nameravajo izdati razglednice kraja, popisali pa bodo tudi lastnike, ki

bi bili pripravljeni odprodati parcele za gradnjo vikendov na Tinci gori. Prav tako bodo popisali zgodovinske in kulturne znamenitosti Dragatuša ter nekdanje šege in navade. Zelo zahtevna pa bo akcija zbiranja starih predmetov, za katero so se tudi odločili.

S pomočjo šolskih otrok bodo po hišah zbirali stare predmete, ki največkrat brez koristi ležijo kje na podstrešju. Domačin Evgen Cestnik bo stare predmete restavriral, zato jih bodo razstavili v šoli in hkrati objavili, da bodo starine naprodaj.

Dragatuš bo poleg vsega pobil turistične informacije. Nudili jih bodo v gostilni Simonič, kjer bodo tudi goste usmerjali v zasebne turistične sobe.

Dragatuš: dva koncerta

Prosvetno društvo Oton Župančič bo priredilo v soboto, 16. maja, ob 20. uri koncert v okviru tekmovanja za Župančičevo nagrado. Moški in mešani zbor, tamburaši in instrumentalni trio bodo najprej nastopili pred domačim občinstvom v dvorani zadržnega doma, v nedeljo, 17. maja pa bodo koncert priredili na Vinici. Prireditelji bo v dvorani osnovne šole ob 14. uri.

Napredek v Petrovi vasi

Vaščani Petrove vasi že dlje časa niso bili deležni nobene prireditve, pred kratkim pa je skupina mladih pripravila lepo presenečenje. V slabih 14 dneh so naštudirali kulturni program v počastitev dneva OF in ga predstavili vaščanom v gasilskem domu. Obiskovalcev je bilo precej in bili so zelo zadovoljni. Se več bi bilo lahko obiska, če ne bi bilo v vasi tudi ljudi, ki širijo govornice zoper najbolj aktivne tovariše. Mladinci pa se ne bodo dali, saj pripravljajo že naslednji program, s katerim bodo skušali poživiti kulturno-prosvetno življenje vasi. S. M.

Skupina šolnikov in gostov, ki so se udeležili sobotnega srečanja belokranjskih prosvetnih delavcev v Semiču. Od leve proti desni: ravnatelj gimnazije v Črnomlju prof. Janez Kambič; Rade Vrlič, podpredsednik občine Črnomelj; Jože Kolenec, predsednik občinskega sindikalnega sveta Črnomelj; Metod Plut, ravnatelj semiške šole, in Janez Dragoš, ravnatelj poklicne šole v Črnomlju. (Foto: R. Bačer)

Pomembno: dr. Dougan na obisku

Prejšnji teden je obiskal Črnomelj dr. Danilo Dougan, predsednik Turistične zveze Slovenije. S predstavniki obč. skupščine in vodstvi družbenopolitičnih organizacij se je najprej pogovarjal o stanju turizma in možnostih za veliko večji razmah te panoge, zlasti v dolini Kolpe in vinogradniških predelih občine.

Ogledal si je tudi obkoljsko dolino od Podzemlja preko Adlešič do Vinice. Dr. Dougan se je zanimal zlasti za delo turističnih društev in lovskih organizacij ter pohvalil dosedanja občinska in krajevna prizadevanja za hitrejši turistični razvoj.

S Črnomaljši so se znebili, da bo konec maja širši sestanek z več vplivnimi turističnimi delavci Slovenije, na katerem bodo obravnavali osnove za sestavo srednjeročnega programa razvoja turizma v Beli krajini, katerega bo s pomočjo republiške sestavila Dolenjska turistična zveza.

Široke razprave o kmetijstvu

Teze o ekonomskih vidikih razvoja kmetijstva v Sloveniji so v Črnomaljski občini obravnavali v več organih in na terenu. Najprej sta o tezah razpravljala komisija za družbenoekonomске odnose in ekonomsko politiko pri občinski konferenci ZKS in sekcija za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL, v soboto in nedeljo pa so jih na terenu obravnavala vodstva družbenopolitičnih organizacij in aktivni ZK. Končno besedo o tezah pa bodo rekli na občinski konferenci zveze komunistov v Črnomlju, ki bo 14. maja.

Vabljeni v nedeljo

Občinski odbor Rdečega križa v Črnomlju bo organiziral v nedeljo, 17. maja, ob 9. uri na športnem igrišču v Loki tekmovanje ekip prve pomoči. Če bo slabo vreme, bo prireditelji v telovadnici nove osnovne šole v Loki. Računajo, da bo nastopilo 5 ekip, ki bodo pred občinstvom pokazale svoje znanje. K prireditvi so vabljeni občani in mladina.

NOVICE Črnomaljske komune

Denar iz proračuna je za letos razdeljen

Vsi uporabniki metliškega proračuna bodo morali zategniti pas, vprašanje pa je, če bodo sploh vsi predvideni dohodki uresničeni - Kar visi v zraku, je predvideno v rezervi

Izračuni, ki so jih na občini delali več mesecev, kažejo, da bo za letošnje proračunsko potrošnjo možno pričakovati 122,6 odstotkov lani uresničenih dohodkov, pri čemer je všteta tudi republiška dotacija. Od tega bo šlo za potrebe proračuna 77,5 odstotkov in za izobraževalno skupnost 22,5 odstotkov sredstev.

Dohodki letošnjega proračuna, ki zajemajo 3.342.318 din, so zelo napeti. Za okoli 20.000 din že zdaj dvomijo, če jih bo možno zares zbrati. Iz previdnosti, da ne bi komu obljubljali goloba na strehi, so to vsoto zaenkrat predvideli v obvezni rezervni sklad.

Po izločitvi 969.000 din, kolikor mora metliška občina letos zagotoviti financiranje vzgoje in izobraževanja, so namenili kulturno prosvetni dejavnosti 12.702 din več kot lani, pri čemer gre povečanje sredstev največ na račun Belokranjskega odreda.

Tudi socialno skrbstvo je dobilo 104.529 din več kot lani, vendar s tem potrebe še daleč niso krite. Dosegli bodo le to, da bodo priznavalne povečali na povprečje 100 din, delno bodo zvišali doslej smešno nizke socialne podpore, novih prošelj za priz-

navalnine in podpore pa zaenkrat ne bo mogoče odobravati.

Za komunalno dejavnost bi v Metliki potrebovali vsaj 350.000 din, od tega 230.000 din samo za vzdrževanje parkov, kopališč, kanalizacije in javne razsvetljave, v proračunu pa je za vse to predvidenih le 102.300 din. Razliko bodo krili iz sklada za gospodarske investicije. Pri letošnjih nujnih izdatkih bodo morali počistiti še več drugih občinskih skladov. Tako bodo krajevne skupnosti v celoti izpadle iz proračuna, nekaj sredstev pa jim bo namenil cestni sklad.

Za delo državnih organov je namenjenih 1.355.360 din, kar je tudi nekaj več kot leta 1969, vendar je nujno povečati osebne dohodke zaposlenih v občinski upravi, saj je veliko nepogrešljivih delavcev zaradi nizkih osebnih

dohodkov že razmišljalo o odhodu na delovna mesta v gospodarstvo, kjer jim nudijo takoj po 1.500 din več kot na občini. Razen tega so se povečali tudi materialni izdatki.

Ce upoštevamo, da bo 24 družbenopolitičnih organizacij in društev v občini dobilo 223.400 din, potem se res ni bati, da bi kje razmetavali z denarjem. Dotacija posa-

meznim društvom znaša od 300 din na leto do 65.000 din, ki jih bo dobila Socialistična zveza.

Podatki kažejo, da bo letos varčevanje za vse obvezno, vprašanje pa je, če bodo sodišče, tožilstvo, medobčinske inšpekcijske službe in drugi lahko brez posledic opravljali naloženo delo, ko jim občina ne zagotavlja zadostnih sredstev.

Čestitke nagrajencem!

V soboto so v Metliki slovesno podelili devet občinskih priznanj Osvobodilne fronte

9. maja popoldne je bila v sejni sobi občinske skupščine Metlika prisrčna svečanost, na kateri je predsednik občinske konference SZDL inž. Janez Gačnik razdelil letošnja srebrna priznanja OF 9 nagrajencem, ob razložitvi pa je podal Anton Vrančar, predsednik žirije.

Priznanja so prejeli znani medvojni aktivisti in tudi predvojni revolucionarji, ki so bili tudi vsa leta po vojni s svojim aktivnim delom na čelu več družbeno-političnih organizacij. Srebrne značke so dobili: Regina Fir iz Metlike, Frenk Molek iz Metlike, Ivan Urh iz Metlike, Milan Kovačič iz Gradca, Janez Segina iz Prilozja, Janez Povše iz Dobravca, Polde Segina iz Rosalnice, Marija Radkovič s Suhorja in

Predavanje za starše

V nedeljo, 17. maja, bo v Metliki roditeljski sestanek za starše vseh otrok, na katerem bo predaval tudi dr. Franc Pediček iz Ljubljane. Govoril bo o vedenjskih zahtevah in obrambnih reakcijah otrok v doraščajoči dobi. Istega dne bo dr. Pediček predaval še na Suhorju.

Gorjancih obkoljeni. S probojem smo se rešili na Budinjak.

Po kapitulaciji Italije sem ostala na Jugorju pri moževih sorodnikih, a delati nisem prenehala. Marca 1945 sem tako oslabela, da so me z otrokoma poslali v italijansko bolnišnico Altamura pri Bariju.

Kako so potovali z letalom, je povedal sin: — Jokal sem že v Krasincu na letališču, ko mi je odneslo titovko z glave. Majhen sem bil, a se spominjam, da je bilo med vožnjo vsem potnikom v letalu slabo. Mene so peljali v pilotovo kabinjo. Ko so mi porinili v roke veliko čokolado, sploh nisem vedel, kaj je to.

Radkovičeva je z otroki dočkala osvoboditev v Splitu. Šele junija 1945 je po mučni vožnji z različnimi prometnimi sredstvi in peš z otrokoma dopotovala v Novo mesto. Čakal jo je mož kapetan, z mojim srečanjem ni bilo dolgo trajala, saj je že leta 1946 Radkovičeva postala vdova. S tremi majhnimi otroki je ostala sama. Leta 1948 se je naselila na Suhorju.

— Nihče ne ve, kako težko je ženski tri otroke spraviti h kruhu. Meni se je s pomočjo družbe to posrečilo. Zdej imam lepo življenje. Ne manjka mi nič, glavno pa je, da se tako lepo razumemo.

R. B.

Veselica vabi

Gostišče Veselica nad Metliko je od 1. maja dalje spet vsak dan odprto, razen ob ponedeljkih. Gostom so poleg običajnih jedi na razpolago tudi postrvi, za zabavo pa imajo glasbeni avtomat z najnovejšimi ploščami. Gostišče je odprto od 12. do 24. ure.

Na Pungartu tekmovanje RK

Občinski odbor Rdečega križa v Metliki in štab za civilno zaščito prirejata pod pokroviteljstvom tovarne NOVOTEKS občinsko tekmovanje ekip prve pomoči. Prireditve bo v nedeljo, 17. maja, ob 10. uri na Pungartu. Na ogled tekmovanja vabijo vse občane, da bodo videli, kako so domače ekipe prve pomoči usposobljene za nudenje pomoči v primeru nesreče.

Z deli bodo nadaljevali

V okviru programa javnih del bo Komunalno podjetje v kratkem nadaljevalo lani začeto urejanje pokopališča v Metliki. Zaenkrat bodo delali oporne zidove in navažali zemljo, medtem ko vprašanje gradnje mrtvašnice ostaja še odprto zaradi finančne stiske.

Klavnice levo, desno...

Ko so na nedavni seji metliške občinske skupščine razpravljali o nujni dograditvi domače klavnice in omenjali še veliko klavnico, ki jo gradijo v 14 km oddaljenem Črnomlju, je odbornik Zlogar dejal:

— Klavnice gradimo levo in desno, nihče pa se ne vpraša, kaj bodo krale, ko nikjer ni več živine. Je kdo že o tem razmišljal?

Denar se vrača kmetijstvu

Sklad za pospeševanje kmetijstva v občini je računal letos na 120.000 din dotacije iz proračuna, vendar je dobil le 50.000 din. S prispevkom, ki ga je v sklad namenil kolektiv zadruga, in z neizkoriščenimi sredstvi od lani bo na razpolago 115.000 din, to pa je za malo metliško občino kljub vsemu lep znesek. Ker plačajo kmetje vsa okoli 170.000 din kmečkih davkov, bo torej veliko tega denarja vrnjenega kmetijstvu.

Mladini plačanega funkcionarja

V metliški občini občinski komitee mladine doslej ni imel stalnega uslužbenca, ugotavlja pa, da bi bilo to potrebno, saj je med zaposlenimi okoli 75 odstotkov mladih ljudi in tudi delo organizacije lepo napreduje. Pri dodeljevanju sredstev mladini iz proračuna so na ta račun za 8.000 din povečali dotacijo, predlagali pa so, naj bi bodoči plačani mladinski funkcionar hkrati opravljal še tajniške posle za kakšno drugo organizacijo. Omenjali so delavsko univerzo, ki bi tako potrebovala stalnega uslužbenca.

Izredno zanimanje za »Neretvo«

Pred prvomajskimi prazniki so v Metliki vrteli Bulažičev film Bitka na Neretvi. Oglevalo si ga je 2300 ljudi. V šestih dneh se je zvrstilo 15 predstav. Če upoštevamo, da je v občini s 7200 ljudmi precej starejših in bolehnih ljudi in majhnih otrok, je videlo ta domači film skoro vse mlajše prebivalstvo. Bitko na Neretvi so si ogledali tudi učenci metliške osemletke in šolarji višjih razredov iz okoliških šol.

ar

Boldraž: 13 hiš si gradi vodovod

V požrtvovalnosti najbrž zlepa ni enakega Boldražanom - Poleg samoprispevka še delo

Boldražani si že dolgo želijo vodovod, niso pa čakali le na družbeno pomoč, temveč so se sami lotili izkopanja nad 700 metrov dolge trase od Slamne vasi.

Teren je zelo kamnit, zato je prebivalstvo 13 hiš krepko delalo, da so izkopali zemljo, pomagali pa so tudi pri montaži in spet teren zasuli. Občina je prispevala le material in strokovna dela, vse drugo so vzeli prebivalci Boldraza nase. Vrednost opravljenih del znaša okoli 80.000 din.

Vse prostovoljno delo pri

gradnji vodovoda so vaščani opravili, kljub temu da že plačujejo občinski samoprispevek za 5-letni program javnih del.

Požrtvovalnost prebivalcev Boldraza je javno pohvalil tudi predsednik občinske skupščine Ivan Žele na zadnji občinski seji ter še pristavil, da bi na enak način še veliko vasi lahko prišlo do vodovoda. Če bi se podobnih akcij lotile vasi ob gradaškem vodovodu, v Curilah in Podzemlju, jim ne bi bilo treba več dolgo zajemati vode iz slabih vodnjakov.

„Trpljenje je zapisano v srcu“

Marija Radkovič s Suhorja je danes še prav tako delavna, kot je bila leta 1941 - V soboto je dobila srebrno značko kot priznanje OF

Radkovičeva mama je ena zelo redkih žena in aktivistk, ki so še danes na čelu vaških organizacij. Razen tega da je kuharica v šolski menzi, je še predsednica vaškega Rdečega križa, tajnica krajevne organizacije ZVVI, dela v Socialistični zvezi in pri Zvezi borcev.

Stežka sem zvalila iz nje nekaj drobcev življenjske zgodbe. »Kar sem prestala, bo ostalo zapisano v mojem srcu. Ni treba, da bi zato zvedeli vsi ljudje. Nikdar nisem delala zato, da bi me kje hvallili,« je rekla.

Sin Zvonko, ki dela v metliški Beti, mi je poma-

gal mamu pripraviti k besedi.

— Zivelj smo v Sošicah. Moj mož, ki je bil že pred vojno naprednjak, me je 1941 vključil v osvobodilno gibanje. Aktivistično delo je bilo zelo težko, ker sta bili v vasi kar dve sovražni postojanki. Ko je odšel mož 1942 v partizane, sem ostala s 3-letnim sinom in tik pred porodom sama. Ostala sem sicer v vasi, a sem se s partizani vred zmeraj umikala v gozdove. Komaj da sem lahko v hiši rodila. Že tri dni po porodu pa sem morala z otrokoma precej daleč na pot. Oktobra 1942 smo bili na

Pred spomenikom na Suhorju so v soboto popoldne domačini lepo pričakali slovenske kurirje in veziste in jim po programu pripravili tudi skromno pogostitev. Na fotografiji: polaganje venca pred spomenik. (Foto: R. Bačer)

Kaj bo novega?

Zdej je že znano, kaj bodo v metliški občini uresničili letos v okviru 5-letnega programa javnih del. Vodovod bo zgrajen od Slamne vasi do Boldraza in od Pavičevičev do Gradca. Na Veselici bodo uredili čistilne naprave, okoli 200 metrov kanalizacije bo urejene na Bregu revolucije, v Podzemlju pa je predvideno asfaltiranje ceste do kopališča. Razen tega bo šlo letos veliko denarja za načrte za razna večja javna dela, ki jih bodo gradili v prihodnjih letih.

Vsak vlagatelj, ki ima v DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI vložnih najmanj 500 novih dinarjev, je zavarovan za primer nezgodne smrti. Razen visokih obresti za hranilne vloge skrbi DBH tudi za vaše nezgodno zavarovanje!

SPREHOD PO METLIKI

■ PEVEC BRACO KOREN z gosti Edvinom Fliserjem, Evo Sršenovo in Caravellami je nameraval nastopiti v Metliki, vendar je bil obisk tako piče da je predstava odpadla. Ljudje so si namreč prav tiste dni množično ogledovali film »Bitka na Neretvi«.

■ GOSTINSKO — TURISTIČNA ORGANIZACIJA »Gostura« pri BETI v Metliki je izdala cenik za sobe in dnevni penzion v hotelu C kategorije »Bela krajina«. Za osebo stane soba oziroma postelja 25 din dnevno, penzion v izvensenzonskem času 40 din, v sezoni, to je od začetka maja do konca septembra, po 50 din dnevno. Gostje lahko dobijo v recepciji hotela tudi karte za ribolov v Kolpi in Lahinji.

■ PRVOMAJSKI PRAZNIKI so bili marsikomu pokvarjeni, saj je v noči pred zadnjim aprilom sneg spet pobelil Gorjance in je živo srebro obstale v Metliki le pri nekaj stopinjah nad ničlo. Tako so odpadli mnogi pikniki v naravi. Ljudje so si spet zakurili peči in obsedeli doma pri radiu in televizorjih.

■ DRUŠTVO UPOKOJENCEV V METLIKI je imelo v nedeljo,

10. maja dopoldne v kino dvorani redni letni občni zbor. Po običajnem dnevnem redu in izvolitvi novega odbora so se pogovorili o bodočem delu, elasti o izletih, ki jih nameravajo organizirati letos za svoje člane. Za 20. maj je predviden dvodnevni avtobusni izlet v Benetke, če se bo zanj prijavilo 40 članov. Cena izleta bo 200 novih dinarjev.

■ CEBELARSKA DRUZINA V METLIKI ki šteje 17 članov — predsednik jo Marko Stefančič iz Križevske vasi — se letos ne more prav nič pohvaliti s čebelno letino. Zaradi hladnega, burjastega vremena je tudi zalega slaba, poleg tega pa zavoljo pogostega deževja čebele težko pridejo do »vetnega prahu« s katerim krmijo zarod. Čebelarji upajo, da bo vsaj prihodnji mesec bolj naklonjen njihovim varovankam.

■ PODRUŽNICA SOCIALNEGA ZAVAROVANJA v Črnomlju obvešča zavarovance iz območja občine Metlika, da bo njen uslužbenec v prihodnjih mesecih uradovavljal v Metliki naslednje dni dopoldne: 22. maja, 5 in 26. junija ter 10. in 24. julija.

metliški tednik

28 vagonov srajc za izvoz

Tovarna perila Labod se uvršča med najmočnejše jugoslovanske proizvajalce srajc — »Zadovoljni smo s letošnjo prodajo na domačem in tujem trgu!« pravi direktor tov. Zdravko Petan. — V prvem tromesečju so izdelali 280.000 srajc.

Labodovci so z gospodarjenjem v letošnjem prvem tromesečju res lahko zadovoljni. Za njimi so sejnji mode v Ljubljani, Beogradu in tradicionalni spomladanski velesajem v Zagrebu. Tu so razstavljali predvsem modne novosti in prodali tudi dobršen del jesenske kolekcije.

V letošnjem prvem tromesečju so dosegli za 3,5 odstotka večji poslovni uspeh kot lani v istem obdobju. Produktivnost dela so v tem času povečali povprečno za 9,3 odstotka v primerjavi z lanskim prvim tromesečjem — izdelali so za 27 odstotkov več kot lani.

Labodove srajce niso znane samo doma, ampak se vedno bolj uveljavljajo tudi na zahodnem tržišču. Ni odveč pripomniti, da je to predvsem zaradi natančne izdelave, modernih krojev in kvalitetnega blaga, ki ga ku-

pujejo pri najbolj znanih proizvajalcih srajčnega blaga doma in v tujini. Dokaz za to je prav gotovo podatek, da znaša vrednost letošnjega bruto izvoza že 408.000 dolarjev, neto devizni priliv pa znaša v prvem tromesečju 115.000 dolarjev. To kaže, da so si že tudi na zahodnem tržišču pridobili zaupanje kupcev, kar nameravajo obrzati in okrepi še z večjo kvaliteto izdelkov in s pravočasnimi dobavnimi roki.

Letošnji Labodov start je bil torej uspešen. To se kaže tudi v osebnih dohodkih, ki so najboljše zagotovilo za večjo delovno vsemogočnost posameznika. V letošnjem prvem tromesečju so bili osebni dohodki v primerjavi z istim obdobjem lani za 19,73 odst. večji in znašajo povprečno preko 900 din. Tako se labodovci naglo bližajo najbolj plačanim srajčarjem v Jugoslaviji. A. V.

Ni dovolj, da nam ni všeč

Komunisti svoje odgovornosti ne smejo skrivati za posplošeno kritiko, pač pa se morajo dogovarjati, kako bodo napake odpravili

Prejšnji mesec je bilo v novomeški občini več sestankov ZK, ki so po svoje veliko prispevali k notranji utrditvi organizacije ZK in k razčiščevanju stališč. Med drugim sta bila tudi dva sestanka s sekretarji organizacij in aktivov ZK in podjetij in s terena. Vabljenih je bilo deset sekretarjev, vabilu pa se niso odzvali sekretarji aktivov ZK iz LABODA, Komunalnega podjetja, Gozdnega gospodarstva, ISKRE Novo mesto in Cestnega podjetja. Na obeh sestankih so se pogovarjali o programih dela in sprejemanju novih članov ter izluščili veliko koristnega. Hkrati so ugotovili, da je storjenega veliko premalo za sprejemanje zlasti mladih članov, ker bodo mladi v prihodnosti prevzeli vodstva v organizacijah ZK, v podjetjih, v gospodarstvu in družbi in morajo biti na to pripravljeni.

Vsičuje se vprašanje, če v podjetjih, iz katerih sekretarji niso bili, poteka sprejemanje v ZK tako dobro, da se jim ni zdelo potrebno priti na sestanek. Sodbo o tem prepuščamo tamkajšnjim komunistom.

Tudi na sestanku sekretarjev organizacij ZK iz vse občine, ki ga je sklical komite, so ugotovili, da se je treba najbolj prizadevati za sprejemanje novih članov. ZK ni organizacija, ki bi nasproto-

vala željam in interesom posameznih delovnih ljudi in družbe, pač pa združuje najbolj napredno jedro družbe v organiziranem prizadevanju za socializem in za boljše življenje ljudi. Skupaj z vsemi delovnimi ljudmi in z vsemi drugimi političnimi organizacijami v naši družbi se bori za enake smotre, zato lahko najde svoj prostor v njenih vrstah skoraj vsak občan.

V organizacijah morajo zdaj kar se da odločno očistiti vrste, da ne bi novi člani kazali na slabe komuniste, ki so še v njih. Programe, ki so jih organizacije sprejele, je treba brezpogojno uresničevati. Posameznim članom je treba dati na izbiro, ali so sprejeti program pripravljene uresničevati in ostati člani ZK ali pa ZK zapustiti.

Komunisti se ne smejo skrivati za posplošeno kritiko napak in ostajati nedeljani, pač pa se morajo predvsem dogovarjati, kako bodo spodbujali k napredku in izboljšanjem. S posplošeno kritiko, brez vsebinskega dogovora kako napake odpraviti se namreč ukvarjajo predvsem nedelavni komunisti, ki pozabljajo na svojo odgovornost. Prav zato si morajo vse organizacije prizadevati, da bi vključile v članstvo kar največ neposrednih proizvajalcev. Delavec je namreč bil

in je še vedno nosilec revolucionarnih idej in najbolj neposrednega interesa delavskega razreda ter je zato tudi najbolj poklican, da udari po napakah, ki v družbi in v podjetjih brez dvoma so.

M. JAKOPEC

Priznanje za dolgoletno delo

V zavarovalnici Sava — poslovna enota Novo mesto so 30. aprila svečano podelili nagrade uslužbencem, ki so v zavarovalnici zaposleni že vrsto let. Nagrade v vrednosti 1.000 dinarjev so dobili delavci, ki so zaposleni pri zavarovalnici že 20 in več let. To so: Dragica Pejano-
vič, Dora Obrekar, Marta Lavrič, Stane Medved, Minka Ajster in Ivan Zidar. Za desetletno službovanje pri zavarovalnici pa so dobili lepe ure Milka Mežnaršič, Aga Vesel, Alojz Antončič, Jože Briški in Jože Muc.

ZK mora v središča dogajanja

Komunisti morajo biti prisotni v vseh interesnih skupinah — Nedelavna vodstva organizacij bo treba kaznovati in zamenjati

Na seji komiteja občinske konference ZK Novo mesto so prejšnji četrtek razpravljali o tem, kako so uresničeni dosedanja sklepi in programi konference, komiteja, komisij in organizacij, ter o tem, kako doseči, da bo ZK ustvarjalno prisotna v vseh središčih dogajanja in interesnih skupinah v občini.

V prvi točki je sekretar Boris Gabrič poročal o dosedanjem delu. Komite je poročilo sprejel in ugotovil, da so bili sklepi, stališča in programi uspešno uresničevani v vseh organih, razen v organizacijah. Le 5 organizacij in aktivov je do zdaj predložilo programe dela, čeprav je bil prvi rok za to 25. marec, naslednji, podaljšani rok pa 15. april. Organizacije in aktivni so, kot so ugotovili člani komiteja, do zdaj naredili vse premalo tudi za sprejemanje novih članov.

Menili so, da so bila vodstva organizacij in aktivov, torej sekretarji in sekretarji, dobro izbrana in da bi lahko bilo v organizacijah in aktivih narejeno veliko več, kot je. Nesposobnost ni vzrok za nedejavnost, pač pa premajhna pripravljenost za de-

in drugih organov konference.

Ko so bili seznanjeni s stališči sekretariata CK ZKS, so bili člani komiteja mnenja, da je treba v občinski organizaciji najti poti in načine, po katerih bo ZK prisotna v vseh interesnih skupinah in bo sposobna usmerjati dogajanje.

M. J.

Tekmovanje v prvi pomoči

17. maja bo na Loki v Novem mestu občinsko tekmovanje ekip prve pomoči. Tekmovanje poteka v okviru priprav na vseljudsko obrambo. Sodelovalo bo 6 ekip in izven konkurence ekipa šole za zdravstvene delavce iz Novega mesta. Pokrovitelj tekmovanja je tovarna zdravil Krka. Najboljša ekipa bo prejela kot nagrado kolekcijo njenih izdelkov, vse sodelujoče ekipe pa tolažilne nagrade, ki jih je prav tako prispevala KRKA. Tekmovanje že usposobljenih ekip bo brez dvoma prispevalo k večji obrambni pripravljenosti prebivalcev. Najboljša ekipa bo tekmovala na republiškem prvenstvu, ki bo 14. junija v Novem mestu.

Uspešni filatelisti

Na svojem občnem zboru so konec prejšnjega meseca filatelisti ugotovili, da so v zadnjih dveh letih dobro delali. Število članov se je povečalo od 76 na 110, med njimi pa je precej mladine. Zraven tega je v štirih šolskih kroških, ki jih vodijo Lucija Budna, Srečko Kodre, Viljem Petelin in Cirila Novinec včlanjenih še 70 pionirjev. Društvo šteje približno 200 zbiralcev znamk, če upoštevamo še, da delata tudi mladinska kroška v šmihelskem dijaškem domu in na kmetijski šoli na Grmu. Društvo je v tem času pripravilo tudi nekaj razstav.

MILKO

Pozabljeni odborniki

Na zadnji občinski seji so odborniki hkrati z drugim gradivom dobili poročilo novomeške podružnice SDK o gospodarjenju v preteklem letu. Kot je že v navadi, je bilo to gradivo zaupno, saj so v njem tudi poslovne skrivnosti posameznih gospodarstev podjetij. Predsednik občinske skupščine Franci Kuhar je zato rekel: »Pazite na to gradivo, naj se ne valja po mizah in klopeh!«

Dobro uro pozneje so v odmoru med sejo odborniki pohiteli na malico — gradivo pa so pustili na stolih, razen nekaterih, ki so imeli poročilo SDK pod pazduho. Ob malici so pač pozabili na prejšnja opozorila.

Preloženo do prihodnje seje

Odborniki novomeške občinske skupščine so na zadnji seji odločili, da zaenkrat ne bodo sprejeli odloka o tehničnih normativih za vzdrževanje stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov v družbeni lastnini. Menili so, da bi bilo primerno, če bi videli tudi zdajšnje normative, da bi jih lahko primerjali, niso pa se strinjali z nekaterimi določili pripravljene odloka, ker niso bila dovolj jasna. Zato so se dogovorili, da so sprejete odloka preložili na prihodnjo sejo: do takrat bodo pomanjkljivosti in nejasnosti odpravili.

RK v Mirni peči

Prejšnji teden so učenci osnovne šole v Mirni peči slovesno proslavili teden Rdečega križa. Na lepi šolski prireditvi so sprejeli med mlade člane RK 49 pionirjev, 41 učencem sedmih razredov pa so podelili izkaznice o opravljenem 20-urnem tečaju prve pomoči. Mladina in podmladek RK na šoli nenehno sodelujeta v številnih akcijah in v dejavnosti šole.

Mirnopoški miting

Pionirji mirnopoške osnovne šole so za dan zmage pripravili v gozdu med Mirno pečjo in Globodolom miting, na katerega so povabili prvoborce Adolfa Osterca, Ljudmilo Krese — Marušo in narodnega heroja Franceta Kreseta — Čobana. Pionirji so pripravili kulturni program na lepo okrašenem prostoru: recitali so, zaigrali pa so tudi skeč. Zraven tega so organizirali strelsko tekmovanje: z različno puško so streljali v tarče in balončke. Pionirji so z zanimanjem poslušali pripoved borcev o dneh pred okupacijo o osvobodilnem boju.

J. PUNGERCAR

Hvaležni upokojenci

Upokojenci tovarne zdravil Krka v Novem mestu se najlepše zahvaljujejo za pozornost in denarni prispevek za 1. maj. Podjetju želijo še veliko uspehov.

Cirkus da, prostora pa še ni

Odbornik Rudi Mraz je že skoraj pred letom dni vprašal, kje bi bil primeren prostor za cirkuske predstave v Novem mestu. Svet za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve je pooblastil DOMINVEST, da poišče primerno lokacijo, česar pa še ni storil. Prav zdaj je na Loki pod mostom cirkusko zabavišče z nekaj avtomati in strelščem. Prostor kajpak ni primeren. Upajmo, da bodo do prihoda naslednje cirkuske skupine že našli prostor, kakor je predlagal novomeški odbornik.

ZANIMIVA OBČINSKA SEJA
Ko bi vsi kot gospodarstvo

Večina odlokov sprejeta, eden zavržen, drugega bodo še pretehtali — Dražje mleko

Na 11. skupni seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti novomeške občinske skupščine, ki je bila 5. maja, je bilo na dnevnem redu 12. točk. Najdlje so razpravljali, ko so obravnavali analize zaključnih računov gospodarskih delovnih organizacij za lansko leto. Ugotovili so, da so v večini primerov dobro poslovale in da so celo presegle optimistične proizvodne načrte. Prav zato so tudi letošnje ocene razvoja gospodarstva v novomeški občini optimistične.

Odborniki so bili mnenja, da bi morale hitri rasti gospodarstva slediti tudi terciarne dejavnosti. Tako trgovina še vedno ne more ustreči vedno večjim željam kupcev, potrebno bo izboljšati nekatere obrtne storitve, gostinstvo pa zaradi razdrobljenosti težko sledi hitremu napredku na vseh področjih.

Ker ni bil dovolj jasen in popoln, so odborniki zavržili odlok o tehničnih normativih za vzdrževanje stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov v družbeni lastnini. Sprejeli so odločbo o ustanovitvi ekonomsko-administrativnega šolskega centra v

Novem mestu, vendar pa so potrdili samo dve organizacijski enoti: ekonomsko in upravno-administrativno srednjo šolo, medtem ko se za enoto za izobraževanje odraslih in za strokovno izpopolnjevanje delavcev še niso dokončno odločili. Na seji so sprejeli tudi odlok, po katerem bo odslej mleko v polietilenski embalaži po 1,60 din liter, v tetrapaku pa po 1,70 din. Ker ni dovolj denarja, so se odločili, da bodo letos gradili šolo v Skocjanu, ki je občutno cenejša kot tista v Dolenjskih Toplicah. Šolo v Toplicah bodo gradili prihodnje leto.

Slovesen sprejem zvezne štafete mladosti je bil preteklo nedeljo, 3. maja, na Cviblju nad Žužemberkom. Štafeto je pred spomenikom padlim sprejel predsednik občinske konference SZDL Franc Beg. (Foto: Splichal)

MAJSKI POPUST
v prodajalni
NA GLAVNEM TRGU

NOVOTEHNA
NOVO MESTO

PRI PLAČILU
z gotovino
in na kredit

Oglašujte
v DL

Novomeško gospodarstvo: nova rast

Industrija v novomeški občini bo povečala celotni dohodek za 49 odstotkov, izvoz pa celo za 55 odstotkov - Nov napredek gospodarstva

Industrijska proizvodnja, izvoz in družbeni proizvod se bodo v novomeški občini tudi leos večali bolj kot drugod v Sloveniji in Jugoslaviji. Ze lanske optimistični načrti so bili preseženi za nekaj odstotkov, zato ni nič čudnega, da se bo letošnji celotni dohodek industrijskih podjetij v občini povečal kar za 49 odst., neto produkt in masa osebnih dohodkov pa za slabo tretjino.

Novomeška industrija se vse bolj vključuje tudi v izvoz. Ta se bo letos povečal za 55 odst., dosegel bo višino 22 milijonov dolarjev, sel pa bo pretežno na konvertibilno področje. Število zaposlenih se bo povečalo za 15 odst. in bo doseglo skoraj 8.000.

Celotni dohodek v kmetij-

stvu bo večji za 5 odst., v gozdarstvu za 7, v gradbeništvu za 10, prav toliko tudi v prometu, gostinstvu in turizmu, v trgovini za 13 odst., v obrtnih organizacijah za 8 in v komunalnih za 23 odstotkov. Letošnji celotni dohodek v gospodarstvu bo 1.964.294.000 din ali za dobrih 500 milijonov več kot v lanskem letu. Družbeni produkt se bo letos povečal za 23 odst., dosegel bo 523.378.000 din. Število zaposlenih se bo dvignilo na 13.194.

V industriji bo zaposlenih 7.999 ljudi, v prometu 1.425, v obrti 838, v gradbeništvu 870, v trgovini 562, v drugih gospodarskih panogah pa jih bo manj kot po 500.

Družbeni produkt na zaposlenega bo dosegel 39.668 din, kar bo za dobro desetino več kot lani. Največji bo v trgovini: 51.149 din, večji od poprečja pa bo še v stanovanjsko-komunalni dejavnosti - 39.730 din in kajpak v industriji - 44.525 din. Povsod drugje bo pod poprečjem, od vseh gospodarskih panog pa bo družbeni produkt na zaposlenega najmanjši v gradbeništvu, kjer bo 17.356 din ali za 2 odst. večji kot v lan-

Namesto šole center

Dosedanja ekonomska srednja šola v Novem mestu je po sprejetju odločbe na zadnji občinski seji postala organizacijska enota ekonomske-administrativnega šolskega centra. Center bo združeval ekonomsko šolo, upravno-administrativno šolo, enote za izobraževanje odraslih in za strokovno izpopolnjevanje delavcev pa odborniki še niso potrdili, ker hočejo najprej vedeti, kdo vse se bo ukvarjal z izobraževanjem odraslih. Na dosednji ekonomski šoli je diplomiralo 319 učencev.

skem letu. Zanimivo je, da se bo družbeni produkt na zaposlenega povečal prav v vseh gospodarskih panogah.

Povečanje števila zaposlenih, večja produktivnost dela in večji življenjski stroški pa bodo povzročili, da se bo do skladi osebnih dohodkov dvignili približno za 22 odstotkov.

Industrija bo kajpak najmočnejša postavka v gospodarstvu novomeške občine, veliko povečanje celotnega dohodka iz izvoza pa bo šlo predvsem na račun največjih podjetij v občini.

J. SPLICHAL

Turistično tekmovanje

Turistično društvo Otočec - Smarješke Toplice je razpisalo tekmovanje za najlepše urejene kmečke domačije, gospodarska poslopja, hiše v neposredni okolici turističnih objektov, vrtove itd. V tekmovanje so vključena naselja: Smarješke Toplice - Smarjeta - Zbure; Skocjan - Družinska vas - Dobrava; Sentjernej - Maharovec - Bela cerkev - Kronovo - Otočec. Tekmovanje se bo končalo 30. junija za najbolj prizadevne pa bodo pripravili 20 nagrad v višini 1.500 dinarjev.

SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZK

„Ta potres traja že 30 let!“

Potres poslabševanja razmer v kmetijstvu traja že 30 let in skrajni čas je, da ga začnemo reševati - V prihodnje bo potrebna precej večja pomoč družbe, pa tudi njena stalna skrb za kmetijstvo

Na seji občinske konference ZK v Novem mestu so v ponedeljek razpravljali samo o kmetijstvu. Ugotovili so, da so teze CK ZKS o kmetijstvu dobra in sprejemljiva osnova za bodoči razvoj te še vedno zelo pomembne panoge. Misli in izhodišča tez so dopolnili z izkušnjami iz kmetijstva v občini.

Menili so, da bo družbena kmetijska proizvodnja še vedno tista osnova, ki jo bo treba razvijati in dopoljevati na sedanjih površinah. Družbena proizvodnja se bo morala tesneje povezovati z zasebno kmetijsko proizvodnjo v raznih oblikah kooperacije.

Večje poslovno povezovanje kmetijstva, trgovine in predelovne industrije, so podčrtali na konferenci, je pogoj za rešitev kmetijstva iz zagate. To povezovanje bi moralo potekati tako, da bo imelo kmetijstvo večji vpliv na cene svojih pridelkov v trgovini in tistih, ki jih industrija predela.

Največ so govorili o zasebnem kmetijstvu. Rešitev zasebnega kmeta je v specializaciji vendar moramo prej zagotoviti za daljše obdobje (vsaj za 15 do 20 let) cene pridelkov, pa tudi reprodukcijskih materialov in krmi, ki jih uporabljajo kmetje. Zasebnemu kmetu je treba omogočiti ustvarjanje denarja, ki ga potrebuje za svoj razvoj, ker glede tega ne more biti odvisen samo od kreditov, kot je danes.

Ob tem so opozorili še na več stvari: pospeševalno službo pri kmetijskih organizacijah bo treba oživiti, vendar zanjo ne morejo nositi celotnega bremena kmetijske organizacije. Zasebni kmetje potrebujejo kredite, ob 8-odstotni obrestni meri in 3 do 4-letnem odplačilnem roku pa jim niso dosegljivi. Pri bankah bo treba doseči, da bo na voljo tudi denar za dolgoročno kreditiranje kmetijstva.

Opozorili so še na izobra-

ževanje, ki je zasebnim kmetom premalo prilagojeno, na potrebo zdravstvenega in starostnega zavarovanja kmetov in na nužnost spremembe zakona o dedovanju, ki največ prispeva k drobljenju že tako majhnih kmetij.

M. J.

Novomeška kronika

STROKOVNO EKSURZIJU na ogled novosadskega sejma in kmetijskih organizacij v Vojvodini je organiziralo Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Novo mesto za svoje člane. Na pot bodo krenili 15. maja, ustavili se bodo v Beogradu, kjer bodo prednočili in si ogledali kmetijske obrate PFK iz Beograda, potem pa se bodo odpeljali v Titel, kjer si bodo ogledali kmetijski kombinat, iz Titla pa nameravajo nadaljevati pot v Novi Sad.

PRED ZAKLJUČKOM letošnjega šolskega leta je osnovna šola »Katja Rupena« v Novem mestu organizirala v nedeljo dopoldne skupaj z Zavodom za zaposlovanje predvajanje filmov o nekaterih poklicih. Film so si ogledali učenci iz višjih razredov, kar jim bo prav gotovo pomagalo pri izbiri poklica. Predstavo so si ogledali tudi ravnatelj srednjih šol iz Novega mesta, predstavniki kadetske milicijske šole iz Tacna in Ljubljani ter starši.

MLADI FOTOGRAFI, člani fotografskega krožka na osnovni šoli »Katja Rupena«, bodo s svojimi izdelki sodelovali na razstavi na Vinici in v Novem mestu. Svoje vrstnike so že predstaviteli za Novo leto, ko so izdelali lične čestitke in jih prodali; za denar so kupili potrebne kemikalije.

NOVE PROMETNE ZNAKE so postavili po mestu. Nanje so pozorni predvsem tisti, ki nameravajo delati vozniki tujci, ker se, če jih dobro poznajo, lahko ognejo marakateri usodni točki.

NASELJE »NAD MLINJE« se zadnje leto lepo širi. Pionirjevi delavci gradijo nove stanovanjske bloke ter »Dolenjkinos« samopostrežno trgovino, na travniku proti Smehtelu pa so začeli prejšnji

Na trgu vse v redu?

NOVE CENE ZA MLEKO je odobrila občinska skupščina prejšnji teden. Odborniki so se posebej ustavili ob višji ceni mleka v polietilenskih vrečkah in so predlagali, naj ljubljanske mlékárne 0,10 din povišanja namenijo proizvajalcem, da bi spodbudile k večji proizvodnji mleka. Mleka v polietilenskih vrečkah, ki je še edino pod kontrolo cen, pa zmanjkuje v novomeških prodajalnah dopolnje že zdaj, še preden nove cene mleka sploh veljajo. Kaže, da bodo potrošniki imeli ob podražitvi kaj malo izbire...

PODRAŽITEV KOZMETIČNIH PROIZVODOV zaradi višjih prometnih davkov je zajela tudi nekatere proizvode, ki jih ne bi smela. Med drugim se je podražil tudi puder za otroke. Proizvajalci pa so sami od sebe že prej dvignili cene toaletnega papirja!

POMARANČE so na novomeški tržnici pri zasebnikih naprodaj po 4 din kg, prodajalna SADJE ZELENJAVA in trgovine pa jih vztrajno prodajajo po 4,55 din za kg. Obojne pomaranče so enake kvalitete, nekaj korakov več pa se vsakemu potrošniku izplača!

KAVA se je v zadnjih dneh podražila v lokalih. V kavarni na Gl. trgu stane ekspres kava brez smetane 1 din, s smetano 1,20 din, pri MERCATORJU brez smetane 0,80 din, s smetano 1 din, pri DOLENJKI pa brez smetane 0,60 din, s smetano pa 0,80 din.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Protekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Rozika Boltez iz Kostanjevice - Florjana, Draga Lavriha iz Cvibelj - Aleksandra, Marija Grabijan iz Knežine - Marjano, Ana Malnarčič iz Metlike - Marjano, Ana Potocar iz Velike Bučine vasi - Ano, Ana Grebenc iz Leskova - Tatjano, Jožefa Fink iz Orbra - Janjo, Ivanka Matjašič iz Rosalnica - Vando, Ana Gašperič iz Gornjega Globodola - Stanka, Jožefa Sašek iz Jugorja - Heleno, Nada Pipuš iz Ljubljane - Jano, Marija Kralj iz Velikih Poljan - Andreja, Antonija Stopar iz Orehovca - Milana, Danica Kocič iz Trebnjega - dečko in Gabrijela Hribar iz Trebnjega - dečka. Čestitamo!

SUHOKRAJINSKI DROBIŽ

NA DVORU dobro napreduje akcija za gradnjo vodovoda. 18-članski odbor je že obiskal preko 120 bodočih uporabnikov. Zbirajo pristopne izjave in denarne prispevke za 6 km dolgo vodovodno omrežje iz Žužemberka preko Zafare do Dvora. Trasa je že zakoličena in teren je posnet. Za vodo se najbolj zanimajo vasi Mačkovec, Sadijnja vas in Jama, kjer se je vključila v akcijo že večina gospodarstev in gospodinjstev in prevzela svoje obveze v denarju in delu. Vodovodno omrežje bo stalo okrog 800.000 din.

MLADINSKO NOGOMETNO MOSTVO z Dvora je že igralo v Žužemberku in Soseski. Žal pa nima igrišča, kjer bi lahko vadili. Kosarkarji so si na orehu za dvorano pritrili koš, za nogomet pa morali misliti na emilije.

M. S.

Otroci si delijo dobro in zlo

Sentjernejski podmladkarji so zbirali denar za letovanje socialno šibkih, bolehnih otrok

Branka Mrak, učiteljica iz Sentjerneja, odide kmalu v pokoj. Za seboj bo pustila veliko praznino, kajti že celo desetletje pridno dela v krajevni organizaciji RK, nekaj let pa vodi tudi podmladek RK na sentjernejski šoli.

Zanima nas, kako ste se izkazali v tednu RK?

»Prejšnjo nedeljo smo organizirali nabiralno akcijo za letovanje in zdravljenje socialno šibkih in bolehnih otrok. Otroci so nabirali denar v zapečateni hranilnik. Ki je imel oznako RK. Nabrali so le 100 din, kajti naši ljudje niso navajeni

na tovrstne akcije. Vendar pa podmladkarji niso obupali. Ves teden so pridno prodajali nalepke in balončke, ob koncu tedna RK pa so pripravili lep kulturni program za učence 1. razredov, ki smo jih sprejeli v RK.»

Kakšni so vaši programi dela in kako jih uresničujete?

»Letos smo z podmladkarji sklenili, da bomo zares pomagali bolnim in onemoglim. Za 8. marec smo razveselili stare mamice in žene, otroci pa nameravajo obiskovati bolnike in ostarele na domovih še vse leto. Tako se namreč že zgodaj naučijo nesebično deliti pomoč tistim, ki so je potrební.«

Česa so se podmladkarji naučili, odkar so člani organizacije RK?

»Veseli me, ker si podmladkarji na naši šoli delijo med seboj dobro in slabo. Posebej pozorní so do socialno šibkih in bolehnih. Prav na njihovo pobudo smo zaprosili dr. Jožeta Podobnika, naj zdravi našo učenko, ki ima sklepno revmo. Rad je privolil in celo brezplačno jo zdravi, ker je kmečki otrok in nima zdravniške izkaznice.«

M. PADOVAN

Na novomeški vpadnici nasproti pokopališča v Ločni so preteklo soboto in nedeljo bili vozniki osebnih vozil priče malomarnosti, ki ni osamljen pojav na naših cestah. Na prekopani asfaltni cesti so delavci Elektra iz Novega mesta pustili na enem mestu celo več kot 20 cm globok in več kot poldrugi meter dolg jarek, ki je bil prava past za avtomobile. (Foto: S. Dokl)

agrotehnika

LJUBLJANA

export-import, LJUBLJANA, Titova 38

obvešča vse kupce, da tudi letos sodeluje na sejmu

**ALPE-ADRIA
V LJUBLJANI OD 9. DO 17. MAJA 1970
V HALI E (JURČEK)
NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU**

Poleg ostale opreme nudimo kosilnice ALPINA, RONDINE, VOGEL - NOOT, samokolnice, prikolice MENGELE, cisterne za gnojvko in privezovališča za govedo CREINA ter opremo za vrtičkarje kot ročne in motorne parkovne kosilnice MAC.

SE PRIPOROČAMO ZA OBISK.

Sodobno opremljen laboratorij v tovarni kemičnih izdelkov ARBO v Podgradu pri Ljubljani.

Graditelji, ARBONITI varujejo vaš les!

Tovarna kemičnih izdelkov ARBO iz Podgrada pri Ljubljani je podjetje, ki zaposluje okoli 50 ljudi in ustvarja 10 milijonov Ndin celotnega dohodka na leto. Ob ustanovitvi je pred 17 leti podedovalo staro, skorajda povsem obrabljeno opremo in še starejše stavbe, z dobrim gospodarjenjem pa se je kolektivu posrečilo obnoviti in modernizirati delovne priprave in uvesti moderen način proizvodnje.

Mikroelementi — karbonati — za proizvodnjo močnih krmil, detergenti META za čiščenje v prehranski industriji, naftenati — sikativi za izdelavo oljnih barv in lakov, stabilizatorji za proizvodnjo PVC granulata, polirne paste za poliranje v kovinski industriji, to so v glavnem proizvodi, ki jih izdeluje podjetje ARBO iz Podgrada.

Razen naštetih pa so v tej tovarni letos začeli izdelovati še ARBONITE, sredstva za zaščito lesa, ki so izredno učinkovita in s katerimi je tovarna pripravila kupcem prijetno presenečenje.

Arboniti delujejo proti glivicam in mrčesu (fungicidno in insekticidno), ščitijo les pred drobnozivkami, kot so različne bakterije in plesni, ki še posebno rade napadajo moker les, ter pred žuželkami, ki napadajo suh in moker les. Zaščita lesa pred bakterijami in plesnimi je učinkovita že, če les večkrat premažemo. ARBONITI zavarujejo les celo proti termitom, drobnim žuželkam, ki so najbolj nevarni škodljivci gradbenega lesa v naših primorskih krajih. Proti termitom obvarujemo les tako, da ga potapljamo v ARBONITIH.

ARBONITI so učinkoviti tudi tedaj, če je les že okužen s škodljivci. Pomembna lastnost naših pripravkov je, da so odporni proti izpiranju z vodo in jih uporabljamo za zaščito lesa, ki je v stalnem stiku z vodo. ARBONITI imajo kot oljni pripravki to dobro lastnost, da se dobro vpijajo v les brez uporabe enostavnih postopkov pri premazovanju in potapljanju. Sredstvo vpijajo vse vrste gradbenega lesa. ARBONITI se z vodo ne mešajo, topijo pa se v organskih topilih, kot so mineralna olja, nafta, bencin in druga.

Zaradi vseh teh lastnosti lahko ARBONITE uporabljamo za zunanjo in notranjo impregnacijo vikend hišic, fasad montažnih stanovanjskih hiš, za impregnacijo napušcev, ivernih plošč, lesenih podov in streh, stavbnega pohištva, ograj, kolov za trte in hmelj, lesenih posod za cvetje in še vrsto drugih lesnih izdelkov.

ARBONITI so pripravljani v različnih barvah, tako da graditeljem naknadno pleskanje z barvami ni več potrebno. Pakirani so v okusno litografirano embalažo po 1,5 in 20 kg. Cena je konkurenčna, dobiti pa jih je mogoče v vseh trgovinah z barvami in laki, kjer si kupci lahko ogledajo katalog, s pomočjo katerega lažje izberejo primerne barve.

Uporabo ARBONITOV pri zaščiti lesa priporočata tudi zavod za zdravstveno varstvo iz Ljubljane in biotehniška fakulteta, ki sta izvedla potrebne preizkuse — teste.

KUPCI NAŠIH IZDELKOV!

ARBONITE in tudi druge naše izdelke lahko dobite v vseh trgovinah z barvami in laki na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju: KOČEVJU, RIBNICI, TREBNJEM, METLIKI, ČRNOMLJU, SEVNICI, BREŽICAH in KRŠKEM, posebej pa opozarjamo na prodajalno KMETIJSKE ZADRUGE Novo mesto, Komandanta Staneta 34 — poslovalnica 1.

ALEKSANDRA
stereo

MODERNA DNEVNA SOBA
Pišite nam, poslali vam bomo
prospekte in ponudbe!

BREST
POHISTVO

cerknica
jugoslavija
telefon 79-080
telex 31-167

BREST
POHISTVO

Priznanja za najprizadenejšje

V tednu Rdečega križa sta predsednik občinske skupščine in predsednik občinskega odbora RK Novo mesto povabila na sprejem najprizadenejšje družbene delavce, ki delajo z mladimi člani Rdečega križa. Ob tej priložnosti se je predsednik občinskega odbora RK Boris Savnik zahvalil vsem za sodelovanje, izročil jim je pismena priznanja in jim čestital. Pohvale so prejeli: Tea Bajc, Anica Bukovec, Milica Bučar, Lucija Budna, Jožica Čezsnič, Irena Gostiša, inž. Tone Hrovat, Miloš Jakopec, Jožica Jakše, dr. Peter Kapš, Vera Kirm, Ema Kranjec, Alojzija Krevs, Slavka Kukman, Terezija Kulovec, Barbka Medja, dr. Leopold Morela, Branka Mrak, Doroteja Nahtigal, prof. Stanka Novak, Danica Poje, Alma Penca, Marjanca Podgoršek, Ivanka Potočar, Anton Progar, Marija Rebernik, prof. Malči Recelj, Filip Rihar, Milka Simonič, Janez Solmajer, Draga Suštaršič, Mira Trdan, Mimica Turk, prof. Anica Zafred in inž. Ivo Zobeč.

S ploho umazanije na pešce

8. maja je po mostu v Novem mestu pridrvel fiat 1300 NM 114-38 in poškopil z vodo na cesi pešca B. D. in P. J. Mišlin, da bi morali vsakega voznika opozoriti, kako naj vozi po dežju, saj na cesti ni sam. Ali pa bodo pešci še nadalje »hvaležno« sprejemali nase umazane pljuske B. D.

Jože Gorjup: KOPALKE (olje — iz Gorjupove galerije v Kostanjevici na Krki)

ZAPIS S PRVE SEJE UMETNIŠKEGA SVETA DOLENJSKE GALERIJE

Načrti Dolenjske galerije

Zdaj imamo v pokrajini dobro zastavljeno delo umetniških galerij v Kostanjevici, Krškem, Trebnjem in Novem mestu, razne razstave pa prirejajo tudi v Kočevju, Brežicah, Metliki, Sevnici, Crnomlju in Ribnici — Koristno bi bilo stalno povezovanje vodstev lokalnih galerij in drugih prirejevalcev občasnih razstav

Na nedavni prvi seji umetniškega sveta pri Dolenjski galeriji v Novem mestu so razpravljali predvsem o letošnjem razstavnem programu galerije, kot tudi o temeljnih nalogah in poslanstvu take kulturne ustanove. Sejo je vodil ravnatelj Dolenjskega muzeja prof. Janko Jarc, udeležili pa so se člani sveta dr. Emilijan Cevc, Boža Podrgajs, Ljubo Žagar in Tone Gošnik. Posebno dragocena in za program galerije koristna so bila razmišljanja o pomenu take podeželske galerije, ki jih je razvil umetnostni konzulent galerijskega sveta dr. Cevc.

Dve muzejski, dve priložnostni ter 14 umetnostnih razstav — to je enoletna številna bera lanskoletne galerijske dejavnosti Dolenjskega muzeja. Razveseljivo veliko obiskovalcev skoraj vseh razstav, zlasti pa še načrti in organizirani obiski solarjev ter dijakov so med drugim potrdili, da so muzejska vrata na široko odprta in da jih kaže odpreti še bolj kot doslej. V Novem mestu smo med drugim lani videli umetniške razstave Fr. Slane, dve razstavi Borisa Kobeta, Jakopičovo razstavo ob stoletnici umetnikovega rojstva, veliko razstavo ob 70-letnici Božidarja Jakca, pa razstave Staneta Jarja, Boruta Pečarja, Jova Grobovska, Zore Vladen-Zavrnikove, Ivana Beznika, Orianda Poiana, razstavo ameriškega umetniškega lepaka in več razstav likovnih del dijakov in učencev osnovnih šol.

Cepav ne bi mogli govoriti o nenarčnosti pripravljanih dosedanjih razstav v Dolenjski galeriji pa so izkušnje pokazale, da je za doseganje še večjih uspehov in za uresničevanje pedagoškega poslanstva take galerije umetniški svet kot svetovaino telo zaželen in potreben. Celoletni načrt galerije seveda ne more biti odvisen od slučajnih ponudb različnih razstavljavcev — umetnikov ali ljudi, ki bi želeli javnosti pokazati svoja dela. Čedalje številnejši obiski sol v galeriji, in večje zanimanje javnosti nasploh za njeno delo ji narekujejo, da mora svoje poslanstvo prilagoditi danim okoliščinam. Lokalna galerija ima priložnost za pristne stike z obiskovalci; kot mlada ustanova tudi nima tište »čudne gloriole, ki ni prikupna za preproste ljudi«, kot je na seji med drugim dejal dr. Cevc, in kar ji spet omogoča sorazmerno velik obisk. Ob takih galerijskih padejeh mentalne pregrade, kar kaže delo galerij v Slovenj Gradcu, Kostanjevici, Krškem, Novem mestu in še kjer povsod tu ljudje najdejo pot do teh prostorov. To hkrati obvesuje in usmerja galerijsko politiko, ki mora

— posredovati ljudem, kar se je v njeni okolici umetnostnega dogajalo. Do živih in elastičnih do mladih umetnikov ustvarjalcev ima taka galerija odgovorne dolžnosti, saj gre za njihovo afirmacijo. Pri kazovanju pa mora hkrati tudi dela starih mojstrov

— Sem sodijo obveznosti lokalne galerije do slovenske umetnosti, saj mora pokazati ljudem njene »emeljne, močne stebre polpretekla ali še živeče generacije in še mora — iz slovenskega vrta pobrati glavne cvetove, ki jih publika ne more pogrešati.

To so, povzeto najbolj na kratko, glavne oz. hkrati še tudi spe cialne naloge lokalne galerije, ki ima drugače določeno poslanstvo. Programa pa sta seveda ne sme zacementirati, vmes bo še vedno tudi kal priložnostnega, morda včasih tudi manj umetniškega. Pri tem velja omeniti kako privlačne so šolske razstave, ki privabljajo

Pogovor z zdravnikom

Nespečnost

Vedno več ljudi prihaja v zdravniške ordinacije zaradi slabega spanja, največkrat tožijo o nespečnosti. To niso samo starejši ljudje, med njimi je precej mladih, ki bi s spanjem ne smeli imeti nobenih težav. Prav to me je napotilo, da o spanju povem nekaj več.

Normalno spanje je brez dvoma zelo važno dogajanje v življenju ljudi. Če vemo za znano pravilo, da človek poprečno v 24 urah 8 ur dela, 8 ur porabi za prehrano, zabavo in druge dejavnosti ter da 8 ur spi, potem je lahko izračunati, da prespimo povprečno 1/3 svojega življenja. Če torej dočakamo v povprečju 75 let, smo 25 let prespali. Kar doba cele generacije, kajne!

V spanju počivamo, utrip srca in dihanje postaneta bolj počasna, krvni pritisk nižji, nekateri živčni refleksi ugasnejo, oči se obrnejo navzgor, zenici se zožita itd. Izmenjava snovi v spanju je urejena po določenem programu. Ko se zbudimo, se spet vse uravna v normalno budno stanje z razliko, da utrujenosti ni več, da smo sveži in spet sposobni za delo.

Vzrokov zato, da spanje ni tako, kot bi moralo biti, je precej. Če naštejemo samo nekaj najvažnejših vzrokov, da ne spimo, oziroma da spanje ni v redu, bi jih lahko spravili v naslednjih 5 grup:

1. Dražljaji, ki spanje ovirajo, so lahko:
 - a) zunanji (ropot, vročina, mraz)
 - b) notranji (vročica, lakota, kašelj, bolečina, želodčne in črevesne motnje, poln mehur itd.)
2. Nenormalna duševna stanja, ki so spet lahko:
 - a) nevroze in nevtrastenije
 - b) duševne bolezni
3. Strupene snovi, ki delujejo na možgane, ki so lahko:
 - a) dobljene od zunaj v telo (kava, čaj, alkoholne pijače, nikotin, nekatera zdravila in podobno)
 - b) nastale v telesni (pri okužbi, uremiji, golši itd.)
4. Napake, ki nastanejo pri kroženju krvi; (visok krvni pritisk, poapnenje možganskih žil, srčne napake itd.)
5. Zariščne okvare centra za spanje oziroma za budnost v možganih zaradi: (vnetja možgan, možganskih bul, žilnih okvar v centrih in podobno).

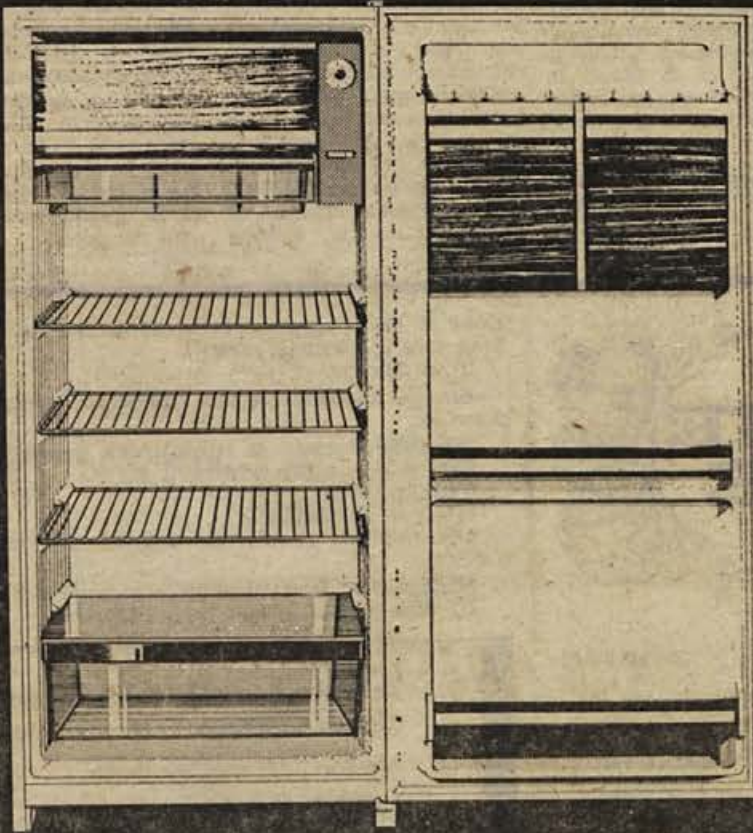
Jasno je, da nespečnosti ne bo več, če bomo odstranili vzrok, ki jo je povzročil. Npr.: vročico znižamo na normalno temperaturo, odstranimo hrup, preženemo mraz, damo zdravila proti bolečinam in podobno. Nekatera zdravila, čaj, kavo, alkohol bomo opustili, če so vzrok nespečnosti. Bolnika z visokim krvnim pritiskom, s srčno napako, s poapnenjem možganskih žil ustrezno zdravimo in ko bolezen pozdravimo, odpade tudi vzrok za nespečnost. Erakno ozdravimo nespečnost zaradi zariščne okvare centra, če pozdravimo ali operiramo vzrok.

Zdaj so ostala le še nenormalna duševna stanja, ki pretežno vsebujejo vse mogoče vrste in podvrste psiho-nevroze lažje duševne motnje, ki nastanejo zaradi zunanjih vzrokov, so pravzaprav boleznim adaptacije, se pravi prilagoditve na okolje. Taki bolniki na zunanje vplive in dražljaje nepravilno reagirajo, ker se ne morejo prilagoditi okolju. Zato pri takih bolnikih pride do notranjih nesoglasij, do nezadovoljstva, do strahu, do notranjega nemira in zelo pogosto do nespečnosti. Ta nespečnost pa ni pri vseh enaka. Nekateri bolniki trdijo, da potrebujejo dolgo časa, da zaspe, drugi spet, da se hitro in zgodaj prebujajo, precej pa jih trdi, da se kar naprej prebujajo, spet zaspe in se spet zbude. Dosti pa je takih, ki trdijo, da sploh ne spe, pa se jim to le zdi, spe pa dovolj dolgo in dovolj globoko.

Prav ta grupa bolnikov, psihonevrotiki, največkrat kar sama kupuje uspavalno, kar pa je seveda nepravilno in škodljivo. Bred svojih praškov in tablet kar ne morejo živeti! Prav bi bilo, da bi se posvetovali z zdravnikom, ki bi jim predpisal uspavalno, če je to potrebno in sicer tako, ki jim bo pomagalo. Vsak posameznik je namreč drugačen in drugače reagira na isto zdravilo. Na nekatera uspavalna se da tudi navaditi, tako da postanejo razvada. Takrat so seveda celo nevarna.

Dr. BOŽO OBLAK

KATERE SO ODLIKE VAŠEGA HLADILNIKA

- ▶ velika prostornina
- ▶ kompresorsko hlajenje do -12°
- ▶ magnetno zapiranje vrat
- ▶ plastificirane stene
- ▶ avtomatično uravnavanje temperature

VAŠE ZADOVOLJSTVO - HLADILNIK GORENJE

hkrati tudi množice staršev, ki sicer morda sami spet ne bi našli poti v galerijo. Gre za pomemben psihični in kulturni moment, ki ga kaže načrtno gojiti tudi naprej. In še moramo omeniti nujno povezavo z drugimi galerijami, skrbeti za razstave starih prevezov, za občasne razstave reprodukcij, združene s šolskimi učnimi načrti, in podobno.

Kaže, da je letošnji razstavnini osnovni program Dolenjske galerije mogoče zajeti v tleh predlogih: prireditve osrednje razstave ob 50-letnici znanje umetniške razstave iz leta 1920 (Čvelbar, Jakac, Čargo, Mušič) ki je bila v Novem mestu pod Jakopičovo patronanco. Združena bi bila z recitacijskim večerom in z glasbo iz takratnega časa. Drugič: razstava Maksima Gasparija; dvomesečna poletna razstava iz izbora dolenjskih umetnikov in slikarjev z dolenjskimi motivi; razstava dolenjskih srednjeveških fresk; Vavpotičeva razstava; Lamutova grafika iz zasebnih zbirk; event. razstava domačih slikarjev-amaterjev in več drugih (tudi manjših) razstav, glede katerih imena in čas še niso določeni. Sem bi sodila tudi informativna razstava slik na steklu iz stalne zbirke Dolenjskega muzeja, razstava za občinski praznik, nova arheološka razstava na jesen 1970 in še kaj.

Na seji so opozorili, da kaže spet obnoviti mecenstvo; lani se je dobro izkazalo pri uresničevanju delovnega načrta Dolenjskega muzeja, ki sam, kar povejmo na glas, z lastnimi sredstvi ne more financirati vseh predvidenih razstav. Naj zapišemo še sprejeto načelo, da bodo v Dolenjski galeriji omogočili predvsem tiste razstave, ki jih bo sprejel njen umetniški svet. Člani sveta so tudi na tej seji obžalovali, da zaradi objektivnih težav ni mogoče predstaviti zadnjih del pokojnega slikarja-domačina Vlada Lamuta, brez teh del pa bi bila vsaka večja njegova retrospektivna razstava nepopolna.

TONE GOŠNIK

OKROGLE * O PARTIZANIH

Ko kruli v trebuhu

Kolona Prve šumadijske brigade je leta 1943 šla skozi Srbijo. Na čelu kolone je bil narodni heroj Radivoje Jovanović, komandant brigade, na koncu Sveta Popović-Milić — komisar. Nekje spotoma se je Jovanović obrnil in rekel borcu za seboj:

»Povej naprej: komandant kliče Milića!«

Komandantov ukaz je šel od borca do borca in prispel nazadnje do nekoga, ki mu je brčkone strahansko krulilo po želodcu. Ta je sporočil naprej tako

»Komandant je piliče (picke) in te kliče.«

Trikrat na dan se nasmejete, to je najboljšo zdravilo!

Sodoben fotograf, ki mora biti tudi nekoliko poznavalec človeka, ne terja več od nas, da bi se smejali. Dobro ve, da ni ničesar, kar bi človeka bolj polepšalo, kakor naravna veselost, ki se zrcali v očeh, ne pa v odprtih ustih.

Toda smeh je še več kakor trenutno olupševalno sredstvo. Smeh je lahko naravnost zdravilo za dušo in telo. Na svetu so ljudje, ki se lahko navzlic vsem križem in težavam še iz srca smejejo, čeprav samo za nekaj trenutkov. In najbrž jih

prav ti trenutki narede odporne zoper vse težave, da ne izgube poguma in zaupanja vase.

Kdor se sam ne zna smejati, naj gre vsaj enkrat z odprtimi očmi po cesti! Naučil se bo smeha. Videl bo ljudi, ki bi jih drugače prezrili, kako uporabljajo vso svojo zvitost, da se prebijejo skozi življenje. Videl bo otroke, ki se pode po cestah, nagajajo drugim... In še koliko drugega!

Toliko je vzrokov za smeh, če se le pravilno naučimo iskati ga. Da je mačka na

dvorišču dobila mlade in da je zdaj v skrbeh zanje, je nekaj samo po sebi umevna. Vzemite pa si več časa in si podrobneje ogledajte ta nebogljena mlada bitja! Saj je komaj kaj tako ganljivo smešnega; te male pristrone nerode tako ljubko kobacajo po svetu, se igrajo, nagajajo druga drugi...

Naučiti se moramo opazovati majhne dogodke, ker učinkujejo prav zaradi svoje neznatnosti tako smešno. Moramo se, na primer, nehote nasmejati, če vidimo človeka za avtomobilskim krmilom, ki se mu na obrazu pozna, da zna samo ukazovati, pa nenadoma pred železniškim prelazom napravi strahotno jezen obraz, ker mu rdeča luč ukazuje, da ne sme dalje. Tu mu vsa njegova moč prav nič ne pomaga. Samo zaradi tega, ker naleti na nekaj, kar se mu ne umakne, se jezi. Izraz besnosti na njegovem obrazu ni v nikakršnem sorazmerju z majhno zamudo, ki jo bo imel. Da vzame velik človek tako majhen dogodek tako resno, to je pač zares — smešno.

Najbolj zdrav in najbolj rodovit smeh je gotovo tisti, ki se nas poloti zavoljo naših lastnih neumnosti. Nekaj vam svetujemo: kadar boste doživeli kaj takega, kar vas bo spravilo v jezo, pomislite za trenutek, kaj bi storili, če bi se kdo drug tako jezil. Kakšno bi se vam zdelo njegovo ravnanje? Smešno mar ne? Zlasti, če gre za kakšno malenkost... Videli boste, da vas bo jeza v hipu minila in da se boste sami sebi nasmehnili. Kdor zna storiti to, napravi velik korak na poti k obvladovanju samega sebe.

V življenju je dosti reči, ki jih ne moremo doumeti z razumom. Toda tam, kjer modrost sama ni več dovolj, pomaga pogosto smeh. Smeh je tudi zdravnik. Koliko je umetnikov, ki so slikali in risali najbolj smešne stvari takrat ko jim je obup trgala dušo...

Porej — trikrat na dan smeh — to je najboljšo zdravilo!

1	2	3	4	5	6	7	8
9				10			
11				12			
13			14	15			
16		17		18			
		19	20	21			
22	23			24	25	26	27
28				29		30	
31					32		
33			34				
35		36		37			
		38	39		40		
41	42			43	44	45	46
47				48		49	
50					51	52	
53					54		
55					56		

KIK »POMURKA« Murska Sobota

obrat za kmetijstvo Rakičan

objavlja prosto delovno mesto

VETERINARJA pri pitani živini

Kandidat mora razen splošnih pogojev izpolnjevati za nastop dela še naslednje posebne pogoje:

- da je diplomirani veterinar in ima 2 leti prakse
- da je odslužil vojaški rok ali pa je prost vojaščine.

Izbrani kandidat bo sprejet na delo za nedoločen čas.

Na razpolago je družinsko stanovanje.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

Prijavi je potrebno priložiti:

- dokazilo o strokovni izobrazbi
- seznam dosedanjih zaposlitev v obliki izpisa iz delovne knjižice.

Za oddih po delu

VODORAVNO: 1. del strehe, 5. glasbena mera, 9. švissek, obraba, 56. drag kamen carska reka, pritok Rena, 10. arabsko moško ime, 11. utrdba na vzpetini, 12. gruda, 13. kemijski simbol za srebro, 14. stroj, 16. kraja, 18. zapreka, 19. središče vrtenja, 21. akademski klub, 22. morska žival, 25. oddelek starorimske legije, 28. trd kavčuk, 30. površinska mera, 31. okrasni grm, 33. kemijski simbol za erbij, 34. žival iz rodu mačk, 35. zelo nevarna bolezen, 37. senca, silhueta, 38. kemijski simbol za američij, 40. kartaški izraz, 41. voda za kopanje, 44. posoda, 47. prebivalec Epira, 49. kazalni zaimek, 50. dišeča rastlina, 51. moško ime (pisatelj Tavčar), 53. azijska država, 54. novomeška tovarna zdravil, 55. uneha, obraba, 56. drag kamen

NAVPIČNO: 1. kdor žaga, 2. glasbeni izraz za počasni široko, 3. obdobje, 4. stiska, 5. grapa, 6. eden od kontinentov, 7. drevesni zajedavec, 8. travnik, 15. italijanski veletok, 17. bankrot, 20. polotok na Bližnjem Vzhodu, 22. moško ime, 23. mesna jed, 24. gusar, 26. strežnik, 27. vrsta papige, 29. zver, 32. nenadni udarec, 36. glavni, 39. italijanski turistični kraj v Alpah ob Adlži, severno od Bolzana, 41. strobovjak za kemijo, 42. večje glasbeno delo, 43. avtomobilska oznaka Leskovca, 45. napad, 46. eden od izvirov termalne vode v Rogoški Slatini, 48. cikasta krava, 52. najvišji del gore

6.

»Ne moremo je rešiti,« je iztisnil in si brisal sajasti obraz.

Katka je povesila glavo. Potem se je stresla. Vzravnila se je in zamrmrala:

»Rešim jo sama.« Sklonila se je k mrtvemu Drejcu in ga poljubila na mrzlo sajasto čelo.

Nato glasno, med ihtenjem: »Pokopljite ga na vrtu pod jablano in počakajte vsi pripravljene na ladji. Vse, kar je v koči, znosite na ladjo! Pa ne odlašajte!«

Ze je odprla skrinjo in vzela iz nje svoj široki kožuh, se oblekla, odšla v vežo in zmešala v skodelici nekoliko saj z mastjo ter si namazala svetle lase, da so bili vsi črni. Nato si je pokrila belo pečo.

»Grem s teboj,« je pristopil Gražjar »Samo do mestnega zidu. Tam me počakate v mestu ne sme nihče z menoj. Le jaz sama moram rešiti Marijo. Zbogom, oče!«

Glas se ji je zatresel.

Ze so se vrata zaprla za njo in za Gražjarjem. Tekla je proti mestu, da jo je Matija komaj dohajal. Pred mestnim zidom sta se poslovila. Tekla je dalje v noč.

Pri kapucinskem samostanu se je ustavila, stopila k vhodu in pozvonila.

»Govoriti moram takoj z očetom gvardijanom.« Vrtar jo je odvedel v govorilnico. Kmalu je vstopil gvardijan.

Nihče ni čul, kaj sta govorila. Nekaj minut pozneje sta oba stopila iz samostana in odšla po temnem trgu navzdol do sodnikove hiše.

Nista ostala dolgo v hiši. Vrnila sta se v spremstvu mestnega sluga. Vsi trije so odšli do mestne

ječe. Pred ječo pomnožena straža, široke mlake krvi...

Ječar jim je odprl. Kričnil je in odskočil. Leščerba se je tresla v njegovi roki. Z grozo je strmel v Katkin obraz.

»Carovnica!« je dahnill.

»Ni. Samo njena sestra je in bi jo rada še enkrat videla. Imava sodnikovo dovoljenje. Sluga vam potrdi.«

»Tako je. Gospod mestni sodnik so dovolili eno uro razgovora,« je povedal sluga in odšel.

Gvardijan in Katka sta vstopila. Ječar je skrbno zaprl in zapahnil železna vrata.

Ni še minila ura, ko so se vrata zopet odprla. Skozi nje je stopil gvardijan in podpiral svojo spremeljevalko, ki je tiho ihtela in držala rutico pred očmi. Vsa sključena, na patra oprta je šla mimo stražarjev in se opotekla v nepredirno noč...

Tiho je drsela Sava mimo Gašperjeve ladje, pripravljene na odhod. Vsi so že bili na ladji, le Gašper je stal na bregu in z ostrimi očmi prebadal noč proti nerazsvetljenemu mestu.

»Gredo,« je tiho oznanil.

Trije so prihajali proti pristanišču: tisti visoki,

sloki je bil Gražjar, v sredi se je svetila bela Katkina peča in na drugi strani?

To ni Marija.

Seveda ni. Kako bi bila, ubožica! Pater je. Gvardijan je.

»Hvaljen Jezus!« je izpregovoril gvardijan.

»Amen,« je mrko odzdravil stavec.

Tedaj pa —

»Gašper! O, Gašper!«

Obe roki mu je iztegnila naproti in se mu zrušila k nogam.

Ni je pobral. Ves trd je bil.

Ni bila Katka... Bila je — Marija.

Razpisna komisija Študijske knjižnice MIRANA JARCA v Novem mestu

razpisuje delovno mesto

UPRAVNIKA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da imajo visoko izobrazbo in strokovni izpif,
2. da se lahko izkažejo z delovnimi dosežki v knjižničarski stroki ali na kulturnem in znanstvenem področju,
3. da imajo organizacijske sposobnosti, ki jih izkažejo z večletno prakso na odgovornih delovnih mestih v kulturnih, prosvetnih, znanstvenih ustanovah.

Razpisni rok velja 15 dni po dnevu objave. Pismene ponudbe z dokazili naslovite na navedeno komisijo.

JEAN COBERT

UMETNIŠKE FOTOGRAFIJE

— Kaj vam je? Kaj se je zgodilo? je vzkliknil Lesgrandes. Pred njim se je v množici neko dekle nenadoma zamajalo in gotovo bi bilo padlo, če ga ne bi bil zadnji hip ujel v naročje.

— Oprostite, prosim vas, je zasepetalo dekle zmedeno.

Nosila je lahko obleko, lasje, povezani z rdečim trakom, pa so ji prosto padali po ramenih. Pod dolgimi trepalnicami so se bleščale velike modre oči. Videlo se je, da ji je neprijetno, in spet se je začela opravičevati.

— Nimate vzroka za opravičevanje, se je zasmel Lesgrandes. Fotograf sem. Blizu imam ateljeje... Kakih dvajset metrov od tod. Če dovolite, vas bom peljal tja. Lahko boste odšli, brž ko bo bolje. Naj vas nesem?

— Oh, ne, hvala. Nikar se toliko ne trudite. Mislim, da bom tudi sama zmogla.

— Dajte mi roko in naslonite se name.

Hvaležno se mu je nasmehnila in mu dala roko.

V ateljeju ji je ponudil najbolj udoben naslonjač.

— Se sedaj bolje počutite?

— Da, bolje mi je!

— Kaj ste delali, preden vas je potolila omotica?

— Nič posebnega. Studentka sem. Starši so mi umrli v prometni nesreči in sem sedaj sama. Kar so mi zapustili, sem hitro porabila.

— Popolnoma vas razumem. Kdaj ste zadnjič jedli?

— Pred dvema dnevoma, je odgovorilo dekle in se še bolj zgrnilo v naslonjaču.

— To se mi je tudi zdelo. Prvi dan ni videti tako strašno, drugi dan pa že klečajo kolena, vrti se vam v glavi, podate v nezavest... Dobro, da sem bil na ulici in vam pomagal. Takoj pojedite ta sendvič. Pogrel vam bom tudi malo kave.

— Zelo pozorni ste!

— Veste, imate zelo izrazit obraz in bi ga lahko izvrstno izkoristili za reklamo.

— Mnogi so mi to že rekli, je rekla nerazumljivo.

— Jaz vam govorim resno... Dvignite glavo. Sklonite jo. Da, tako! Odlično... Pogledimo še profil. Počakajte, da spremenim svetlobo.

Lesgrandes je potisnil veliko kamero naprej in skozi objektiv pozorno opazoval dekle.

— Krasno... Zares božansko. Če vas moja ponudba zanima, bi lahko napravila zelo dobre posnetke.

— Kaj moram delati?

— Samo pozirati. Najprej, denimo, za razglednico za zaljubljence. Če naredite ta izpit, boste dobili težjo nalogo. Za vsako odkupljeno fotografijo vam pripada tisoč frankov. Sprejmete?

Razmišljala je.

Nazadnje je rekla: — V redu.

— Odlično! Delati bova začela jutri zjutraj točno ob devetih. Tu imate majhno akontacijo za današnji dan.

Naslednji dan je prišla točno ob določenem uri in delo se je začelo. Ni se hitro utrudila, čeprav je bil Lesgrandes neizprosni. Za vsako pozico je nekajkrat namestil in zahteval, da je dolgo ostala pri miru. Morala si je spreminjati pričesko in sminko. Vsak hip je spremenil osvetlitev.

Okoli poldneva je nenadoma rekel:

— Hotel bi, da poskusiva do konca tudi reklamne posnetke za krzno. To je malo težje, ker je potrebna elegantna drža. Zavijte se v ta kos kužuhovine. Ne bojte se, ni prava. Lepe noge imate. Škoda bi bilo, če jih ne bi izkoristila. Se strinjate?

— To ti bova midva povedala!

Dva neznanca moška sta se pojavila pri vratih.

— Kaj se je zgodilo? Kdo ste? se je prestrašil Lesgrandes.

— Delaš pornografske posnetke?

— Ne. To so reklamne fotografije.

— Veva, kako se to začne. Najprej reklamni posnetki, nato pa... Tvoja

sreča, da dekle ni mladoletno. Dal nam boš sto tisoč frankov ali pa ti bova razbila aparate in poklicala policijo.

— Policijo? V redu, če tako hočete. Tu jo imata!

...

Moška sta poskočila od presenečenja. Za njima sta se namreč pojavila dva narednika.

— Odpeljite jih! je ukazal fotograf, ki ni bil nihče drug kot inšpektor Lesgrandes.

— To velja tudi zate, mala!

Ko sta policaja odšla, je trudno sleskel fotografsko haljo in se zatopil v misli.

Več kot šest mesecev je skušal odkriti tolpo, ki se je imenovala »slovcina fotografij«. Pri svojem umazanem delu je uporabljala dekle za vabo. Njene modre oči in suho, a privlačno telo je privabilo vsakogar. Z dobro zaigrano omotico je uničila mnoge. Tako so v šestih mesecih naropali dva milijona frankov. Ljudje so se bali škandala in so raje plačali, kot da bi »vegali. Tolpe se dolgo ne bi bili odkrili, če ne bi bila ena izmed žrtev napravila samomora in pustila pismo, v katerem je opisala metodo izsiljevanja. Zato je Lesgrandes menil, da je najbolje, če se preobleče v fotografa in poskuša srečo na ulici.

— Umazan posel. Glej, v kaj vse se moram mešati, je trudno zamrmral. Pogledal je komaj razvite in vlažne posnetke. Obžaloval je dekleta, ki je tako nizko padlo.

SIBIRSKA PRIPOVEDKA

Kako so ribe začele živeti v vodi

Torej, takole se je zgodilo. Na zemlji je živela ribica. Takrat še ni živela v vodi, ampak na suhem. Imela je troje otrok.

Nekega dne je ribica zbolela. Leži, stoka v svojem šotoru iz jelenjih kož, še zganiti se ne more. Otroci jokajo, noč in dan jokajo.

Ribici pa je čedalje huje.

Najstarejša hči je stopila pred šotor, stoji, joka in gleda, če bi kdo prišel mimo, da bi pomagal njeni mami.

In res: priletela je vrana, se usedla na drevo pred šotorom in vprašala:

»Ribica, zakaj pa jokaš?«

»Mama nam je zbolela, že dva meseca leži v šotoru in ne more vstati. Zato jokam.«

Tedaj je dejala vrana:

»Le posuši si solze, jaz vam bom mamoo ozdravila. Pojdite vsi trije iz šotora. Jaz pa bom šla noter in se lotila zdravljenja. Če boste slišali, da je mati zastokala, ne poslušajte. Če vas bo klicala, ne vstopite. Ko bo stokala in vpila, tedaj ji bō šla bolezen iz telesa in takoj bo zdrava.«

Otroci so ubogali vrano in odšli na morsk breg, vrana pa je stopila v šotor.

V kotu je ležala bolna ribica, stokala od bolečin.

Vrana je poskočila, široko odprla kljun in začela kljuvati bolno ribico. In ribica je poklicala:

»Joj, otročiči moji, kje ste? Pomagajte mi, vrana me kljuje.«

Otroci so slišali klice na pomoč in pritekli pred šotor, toda najstarejša sestra je rekla:

»Ne smemo noter! Vrana mi je velela: »Če bo vaša mama zastokala, ne poslušajte. Če vas bo poklicala, ne stopite v šotor.« In tako so otroci ostali zunaj.

Ribica mati pa stoka, kliče: »Otročički, pomagajte! Vrana me ubija. Brž pritecite!«

Otroci poslušajo, od žalosti se jim trga srce, toda v šotor ne smejo stopiti.

Potem je mati utihnila, vse se je pomirilo.

Iz šotora je prišla vrana. Zletela je na drevo, si čistila kljun. Otroci so stekli v šotor, in kaj so zagledali? V kotu so ležale samo koščice. Z drevesa se jim je zasmejala vrana:

»Ribice prismojene! Kako lepo sem vas preslepila, a?«

Ribice so zajokale. Potem so materine koščice odnesle na obrežje in vrgle v morje. Tudi same so poskakale v vodo.

Ko so odplavale od brega, je najstarejša ribica pogledala iz vode in rekla vrani: »Ubila in požrla si našo mamoo! Toda nikar se ne veseli! Sedaj boš tudi ti poginila, nikamor se ne boš mogla skriti!«

Najstarejša ribica je udarila z repom po vodi. Morje se je razburkalo, začelo naraščati. Naraslo je in potopilo zemljo in drevje.

Kam naj se vrana usede? Letala je in letala, nazadnje pa omagala in padla v vodo.

Ribice so planile nanjo in jo raztrgale na koščke in koščice.

Poslej so ribe živlele samo v vodi. In še zmeraj živijo v nji.

— Zakonsko stanje?
— Preoženjen!

skok v zameystvo

24. Paradižnik je slednjič zavozil v mirnejše vode. Parkiral je in s soprogo sta se podala na griček nad mestom, da se naučijeta razgleda. Množica slikarjev je tu vrtela svoje čopiče. Vsi so bili pač očarani nad podobo mesta, očarana sta bila tudi Paradižnikova. Očarana in utrujena...

Klara je sedla na zid ob cerkvi. Na zidu je ležala še mokra slika... in ko sta naša tu-

rista polna vtisov odšla s hribčka, je Klara kopijo te umetnine odnesla s seboj na zadnji plati!

Zadevica ne bi bila omembe vredna, če ne bi bila naslednja postaja naših turistov velika modna revija!

Ni majhna reč takale prireditev. Oči ženstva vsega sveta so uprte v palačo, kjer se pred-

stava odvija. Kajpak, tu se kuje usoda lepega - pa tudi usoda grdega spola...

Paradižnik je našel v dvorani lep sedež zase, Paradižnica pa se je še nekaj časa obirala okrog stranišča in garderobe. Da ne bi kaj zamudila, je slednjič planila na hodnik in v dvorano - skozi napačna vrata! Kdo bi pač znal prebrati francoski napis na vratih!

Znašla se je na odru za manekenke!

Pridružite se
modernim ljudem,
ki pijejo
CYNAR

**SGP »PIONIR«
NOVO MESTO**

razpisuje

**za študij na visokih in
srednjih šolah:**

1. več štipendij za študij na gradbeni fakulteti
2. štipendijo na ekonomski fakulteti
3. štipendijo na pravni fakulteti
4. več štipendij na gradbeni srednji šoli
5. štipendiji na srednji tehniški šoli - strojni oddelek
6. štipendijo na srednji ekonomski šoli
7. štipendijo na sred. administrativni šoli
8. več štipendij na gradbeni delovodski šoli

Prošnje z življenjepisom pošljite do 31. 5. 1970 na naslov: SGP »PIONIR«, NOVO MESTO - kadrovski oddelek.

Prošnji priložite: potrdilo o opravljenih izpitih oz. zadnje šolsko spričevalo.

**SGP »PIONIR« - NOVO MESTO
NOVO MESTO**

sprejme
V UČNO RAZMERJE

- večje število
TESARSKIH VAJENCEV
- večje število
ZIDARSKIH VAJENCEV

Kandidati za sprejem morajo imeti uspešno dokončano osnovno šolo.

Pogojno sprejemamo tudi kandidate z uspešno dokončanim sedmim razredom osnovne šole. Izredno ugodni pogoji - celotne oskrbne stroške plača podjetje!

Prošnje pošljite na naslov: SGP »PIONIR«, Novo mesto - kadrovski oddelek.

**Razpis Kajuhovih
nagrad za leto 1970**

Da bi narodnoosvobodilna vojna slovenskega naroda dobila v slovenski književnosti še večji poudarek in da bi pisatelje, pesnike in druge umetniške oblikovalce ter zgodovinarje, zlasti pa vse, ki so kakorkoli sodelovali v NOV, še bolj zainteresirali za ustvarjanje del s tematiko narodnoosvobodilne vojne, razpisuje zavod »Borec« Kajuhove nagrade za leto 1970.

Kajuhove nagrade se podeljujejo za izvirna in še neobjavljena dela, napisana v slovensčini: za roman, povest, pesniško zbirko, zbirko novel, dramo, dokumentarno delo, spomine ter za ilustracije in opremo knjig, ki jih izda zavod »Borec«. Za Kajuhove nagrade pridejo v poštev le dela, ki obravnavajo partizanstvo, ilegalno, predvojno partijsko delo in razredno borbo, koncentracijska taborišča, ter znanstvena zgodovinska dela s tega področja. Po potrebi žirija lahko odloči, da se nagrade podelijo posebej za beletristiko in posebej za dokumentarna dela.

Nagrade za književna dela:

1. nagrada v znesku 5.000 din
2. nagrada v znesku 3.500 din
3. nagrada v znesku 2.000 din

Nagrada za opremo knjige:

1. nagrada v znesku 1.500 din

Avtorji naj svoja dela pošljejo zavodu »Borec«, Ljubljana, Beethovnova 10/II, do 30. septembra 1970. Poslana dela bo ocenila žirija, ki jo bo imenoval zavod »Borec«.

Vsa nagrajena dela bo s posebno pogodbo odkupil zavod »Borec« in jih uvrstil v svoj redni knjižni program.

Kajuhove nagrade bodo podeljene ob obletnici Kajuhove smrti 21. februarja 1971.

Upravni odbor zavoda BOREC

**A S T R A
VELETRGOVINA
LJUBLJANA, Titova 77**

sprejme

UČENCE

za izučitev poklica trgovskega pomočnika

Prijavijo se lahko kandidati, ki izpolnjujejo te pogoje:

- da niso starejši od 17 let,
- da so uspešno končali 8-letko,
- da so telesno in duševno zdravi.

Prednost imajo kandidati moškega spola z zagotovljenim stanovanjem v Ljubljani.

Kandidati bodo poleg zdravniškega pregleda opravili tudi psihološki test.

Pismene ponudbe sprejema ter posreduje potrebne informacije kadrovski oddelek podjetja (telefon 315-955).

**MONTAŽNO PODJETJE
»INSTALACIJA
LJUBLJANA, Kamniška ulica 48a**

objavlja
R A Z P I S

za sprejem vajencev v prvi letnik za stroke:

oddelek za centralno kurjavo 20 vajencev
oddelek za vodovodno instalacijo 10 vajencev
oddelek za klima naprave 10 vajencev
za skladišče (trgovska stroka) 1 vajenec

Pogoji za sprejem so:
uspešno dokončana osemletka, starost do 16 let, kandidat mora biti telesno in duševno zdrav.

Prošnji za sprejem je treba priložiti:
originalno zadnje šolsko spričevalo, izpisek iz rojstne matične knjige, zdravniško spričevalo.

Prošnje z vsemi potrebnimi dokumenti bo podjetje sprejemalo do vključno 25. junija 1970.

Podjetje ima na razpolago nekaj prostih mest v vajenskem domu v Ljubljani.

Slovenija **MERKUR** **CELJE**

HITRO IN NAJCENE

boste dobili premog, če ga naročite pri
SLOVENIJA-MERKURJU CELJE
Stanetova 19
ali pri sindikalni organizaciji
vašega kolektiva.

SLOVENIJA-MERKUR CELJE

vam dobavi tudi vse vrste
gradbene opeke

HITRO IN NAJCENEJE

NOVOTEHNA - Novo mesto

objavlja naslednja prosta delovna mesta:
v avtomobilskem servisu »Zastava«
Novo mesto

1. 2 avtomehanicov
2. avtokleparja
3. pralca osebnih vozil
4. 8 učnih mest vajencev

v avtomobilskem servisu Metlika

5. avtokleparja
6. avtoličarja
7. pralca osebnih vozil
8. 7 učnih mest vajencev

v prodajalni Metlika

9. skladiščnega delavca
- v prodajalnah v Novem mestu, Trebnjem, krškem in Metliki

10. 8 učnih mest vajencev (moških)

Pogoji: pod 1.: KV avtomehanic, pod 2. in 5.: VK ali KV avtoklepar, pod 3., 7. in 9.: NK delavec, pod 4., 8. in 10. osnovna šola končana, z dobrim uspehom, pod 6.: KV avtoličar.

Osebnih dohodki po pravniku podjetja.
Pismene ponudbe sprejema splošni sektor podjetja 15 dni po objavi.

**SGP »PIONIR« - NOVO MESTO
NOVO MESTO**

sprejme

V UČNO RAZMERJE

- 8 vajencev za poklic strojni ključavničar
- 1 vajenca za poklic avtoklepar
- 1 vajenca za poklic avtoličar
- 1 vajenca za poklic avtoelektričar
- 1 vajenca za poklic strugar
- 1 vajenca za poklic elektromehanic
- 6 vajencev za poklic avtomehanic
- 5 vajencev trgovske stroke (za delo v skladišču)
- 5 vajencev mizarske stroke

Kandidati za sprejem morajo imeti uspešno dokončano osnovno šolo.

Prošnje pošljite do 30. 5. 1970 na naslov: SGP »PIONIR«, Novo mesto, kadrovska služba.

Upravni odbor
**KOMUNALNEGA ZAVODA ZA SOCI-
ALNO ZAVAROVANJE NOVO MESTO**

razpisuje
prosto delovno mesto

PARAFANTA

POGOJI:
dokončana pravna fakulteta in 3 leta prakse ali dokončana višja upravna šola in 6 let prakse ali dokončane njima sorodne šole, poskusno delo 2 meseca.

Kandidati naj vložijo prijave na Upravni odbor KZSZ, Kidričev trg 3, v roku 15 dni po objavi razpisa.

**I S K R A
TOVARNA KONDENZATORJEV, SEMIČ**

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo zidne opeke, ostrešja in strešne opeke bivše župnijske zidanice v Semiču.

Dražba bo v torek, dne 19. maja 1970, in sicer: ob 16. uri za družbeni sektor in ob 17. uri za zasebni sektor.

Izklicna cena je 7.000,00 din.

Interesenti morajo pred dražbo plačati 10 odst. vrednosti izklicne cene.

**K R K A
TOVARNA ZDRAVIL - NOVO MESTO**

bo za leto 1970

oddala

**košnja sena in otave na
travnih posestvih Pluska**

Vse interesente vabimo, naj se zglasijo dne 17. maja 1970 ob 10. uri pri stavbah posestvih Pluska.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 17. MAJA

9.00 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) — (Beograd)
 9.30 POD LIPO V ORNI (Ljubljana)
 10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)
 10.45 MOZAIK (Ljubljana)
 10.50 OTROSKA MATINEJA: David Copperfield, Skrivnosti morja (Ljubljana)
 11.40 TV KAZIPOT (Ljubljana)
 13.20 SPORTNE REPORTAŽE (Beograd)
 15.00 SP V KOSARKI — ZDA — PANAMA — prenos (Ljubljana)
 15.40 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)
 15.50 NADALJEVANJE KOSAR-KARSKEGA PRENOSA (do 16.30) (Ljubljana)
 17.25 BRATJE KARAMAZOVI — ameriški film (Ljubljana)
 19.45 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
 20.30 3—2—1 (Ljubljana)
 20.35 DESET ZAPOVEDI — humoristična oddaja (Beograd)
 21.15 SP V KOSARKI — SZ — CSSR — II. polčas (Ljubljana)
 22.00 VIDEOFON (Zagreb)
 22.15 SPORTNI PREGLED JRT (Ljubljana)
 22.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)
 22.50 V IMENU LJUBEZNI — oddaja iz cikla Neobvezno (Ljubljana)
 23.35 TV DNEVNIK (Beograd)

PONEDELJEK, 18. MAJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 10.30 NEMSCINA (Zagreb)
 10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOB-RAZBE (Beograd)
 14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
 15.40 NEMSCINA — ponovitev — (Zagreb)
 15.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
 16.10 FRANCOŠCINA (Beograd)
 17.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Beograd)
 17.50 Jan Malik: ŽOGICA MAROGICA — nadaljevanje in konec (JRT Ljubljana)
 18.09 RISANKA (JRT) (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 ZNANOST IN MI (Ljubljana)
 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
 19.05 MAKSIMETER — zabavno glasbena oddaja (Beograd)

19.50 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 SP V KOSARKI — JUGO-SLAVIJA : BRAZILIJA — prenos (Ljubljana)
 21.10 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)
 21.20 NADALJEVANJE KOSAR-KARSKEGA PRENOSA (Ljubljana)
 22.00 POGLED NAZAJ — oddaja o češkoslovaški kinematografiji in njeni šoli (Ljubljana)
 22.45 POROČILA (Ljubljana)

TOREK, 19. MAJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 10.30 RUSCINA (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOB-RAZBE (Beograd)
 14.40 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
 15.30 RUSCINA — ponovitev (Zagreb)
 15.50 TV VRTEC (do 16.05) (Zagreb)
 16.30 NOGOMET OLIMPIJA : CRVENA ZVEZDA — JRT — (Ljubljana)
 17.30 II. POLČAS NOGOMETNEGA PRENOSA (JRT) — Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 PO DOMACE Z ANSAM-BLOM MIHE DOVŽANA — (Ljubljana)
 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
 19.05 POCASNOST PRI SOLARJU (Ljubljana)
 19.27 NEPOZABNO POLETJE MLA-DIH RAZISKOVALCEV: Pred malo odpravo (Ljubljana)
 19.41 POSEBEN NACIN BRANJA SLOVARJA (Kako bomo uporabljali novi slovar (zadnja oddaja) (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.35 ECCE HOMO — HOMOLKA, češkoslovaški film (Ljubljana)
 22.00 400 LET SLOVENSKE GLAS-BE (Ljubljana)
 22.30 POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 20. MAJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOB-RAZBE (Beograd)
 11.30 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
 17.00 NAPOVED SPOREDA (Ljubljana)
 17.05 VELIKI IN MAJHNI — oddaja za otroke (Zagreb)
 17.45 OBZORNIK (Ljubljana)
 17.50 MOZAIK (Ljubljana)
 18.00 SP V KOSARKI — SZ : ZDA prenos (Ljubljana)

18.40 PROFAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)
 18.50 NADALJEVANJE KOSAR-KARSKEGA PRENOSA (Ljubljana)
 19.30 PRVI KORAKI: Ansambel Diamanti (Ljubljana)
 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 SP V KOSARKI — CSSR : JUGOSLAVIJA — prenos (Ljubljana)
 21.10 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)
 21.20 NADALJEVANJE KOSAR-KARSKEGA PRENOSA (Ljubljana)
 22.00 CORRIDE MUSICAL — zabavno glasbena oddaja (Ljubljana)
 23.00 POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 21. MAJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 10.30 NEMSCINA (Zagreb)
 10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
 11.00 FRANCOŠCINA (Beograd)
 14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
 15.40 NEMSCINA — ponovitev — (Zagreb)
 15.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOB-RAZBE (Beograd)
 17.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Beograd)
 17.45 VESELI TOBOGAN: Koper — II del (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 RISANKA IN SE KAJ (Ljubljana)
 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
 19.05 ENKRAT V TEDNU (Ljubljana)
 19.20 KO SEM BIL VOJAK — oddaja TV Beograd (Ljubljana)
 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 SP V KOSARKI — JUGO-SLAVIJA : PANAMA — prenos (Ljubljana)
 21.10 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)
 21.20 NADALJEVANJE KOSAR-KARSKEGA PRENOSA (Ljubljana)
 22.00 ZGODBE ZA VAS — serijski film (Ljubljana)
 22.25 POROČILA (Ljubljana)

PETEK, 22. MAJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 11.00 ANGLESCINA (Beograd)
 14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOB-RAZBE (Beograd)
 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
 17.50 SEBASTIAN MED LJUDMI — serijski film (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 B Smetana: VLTAVA — mladinski koncert (JRT) — (Ljubljana)
 19.00 MOZAIK (Ljubljana)

19.05 V SREDIŠČU POZORNOSTI: Za večjo storilnost kmetijst-va (Ljubljana)
 19.45 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 3—2—1 (Ljubljana)
 20.35 GOLA DZUNGLA — ameriški film (Ljubljana)
 22.05 MALO IAZ, MALO TI — quiz TV Beograd (Ljubljana)
 23.20 POROČILA (Ljubljana)

SOBOTA, 23. MAJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOB-RAZBE (Beograd)
 11.30 ODDAJA ZA PROSVETNE

DELAVCE (do 12.00) (Beograd)
 15.00 SP V KOSARKI PANAMA : BRAZILIJA — prenos (Ljubljana)
 15.40 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)
 15.50 NADALJEVANJE KOSAR-KARSKEGA PRENOSA (Ljubljana)
 16.30 MOTORNE DIRKE V PRE-LUKI — prenos (Zagreb)
 17.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 17.20 OHCET NA KMETIH — reportaža (Ljubljana)
 17.45 Greidanus: HODL DE BODL (dve vedri vode) — mladinska oddaja (Ljubljana)
 19.15 MOZAIK (Ljubljana)

19.20 S KAMERO PO SVETU — Kuwait (Ljubljana)
 19.45 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.30 SP V KOSARKI — JUGO-SLAVIJA : ZDA — prenos — (Ljubljana)
 21.10 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)
 21.20 NADALJEVANJE KOSAR-KARSKEGA PRENOSA (Ljubljana)
 22.00 3—2—1 (Ljubljana)
 22.05 SKRIVNOSTI MORJA — dokumentarna serija (Ljubljana)
 22.30 MOČNEJŠE OD ŽIVLJENJA? — poljski serijski film (Ljubljana)
 23.20 TV KAZIPOT (Ljubljana)
 23.40 POROČILA (Ljubljana)

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan spored od 4.30 do 8.00.

■ PETEK, 15. MAJA: 8.04 Opera matineja; 9.05 Pionirski tehnik; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jože Šilc: Kdaj dognojimo koruzo in s čim; 12.40 Slovenske narodne pesmi; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 16.00 Vsak dan za vas; 17.15 Koncert po željah poslušalcev; 18.15 »Rad imam glasbo«; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Minute z ansambliom Henčka Burkata; 20.00 Koncert zboru South Missouri College iz Amerike; 20.30 »Top«-pops 13»; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih

■ SOBOTA, 16. MAJA: 8.04 Glasbena matineja; 9.35 Z orkestrom Paul Mauriat; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Ciril Remic: Mehaniziranost izkoriščanja naših gozdov; 12.40 Z ansambliom Borisa Kovačiča; 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Vrtljak z domačimi melodijami; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 V plesnem ritmu z orkestrom Kookie Freeman; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 18.45 S knjižnega trga; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Minute s triom Jožeta Burnika; 20.00 »Nove melodije«; 21.15 Eurodiscparade; 22.15 Oddaja za naše izseljence

■ NEDELJA, 17. MAJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Frane Puntar: Medvedek zleze vase; 9.05 Koncerti iz naših krajev; 10.05 Se pomnite, tovariši... Ivan Jan: Ko-

krški odred je rešil zapornike iz begunjske kaznilnice; 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce; 11.50 Z novimi ansambli domačih napevov; 14.05 Priljubljene melodije s pevci in pihalnim ansambliom p. v. Francija Puharja; 14.30 Humoreska tega tedna — Azis Nesim: Junak; 15.05 Napevi in ritmi za vas; 16.00 Radijska igra — Dieter Kühn: Simptomi; 16.50—19.00 Nedeljsko športo popoldne; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 »V nedeljo zvečer«; 22.15 Na ples vabi orkester Etzel Roy; 22.40 Popevke iz studija Radia Zagreb.

■ PONEDELJEK, 18. MAJA: 8.04 Glasbena matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Gvido Pajdiga: Prehod na urejeno pašno košno rabo travinja; 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrorov; 13.30 Priporočajo vam... 14.05 S koncertnim orkestrom Boston Pops; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Operni koncert; 18.15 »Signala«; 18.35 Mladinska oddaja; »Interni« 469; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Minute z ansambliom Borisa Kovačiča; 20.00 Pol ure z ansambliom Atija Sosa in Mojmir Sepeta; 20.30 Prenos košarkarske tekme Jugoslavija — Brazilija.

■ TOREK, 19. MAJA: 8.04 Opera matineja; 9.35 S pihalnim orkestrom Yves Bouvard; 9.45 Slovenske narodne pesmi iz Bele krajine; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Boris Praprotnik: Izkušnje z usmerjanjem kmetij v govedorejo; 12.40 Od vasi do vasi;

13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena udeleževanje mladim; 14.40 Mladinska oddaja: »Na poti s kitaro«; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.15 Popoldanski koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana; 18.15 V torku na svidenju 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Minute z ansambliom Lojzeta Slaka; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Radijska igra — Fumi Euba; Zelva; 22.15 Jugoslovska glasba.

■ SREDA, 20. MAJA: 8.04 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Vilko Masten: Vzroki odmiranja breskev; 12.40 Pesmi iz plesi iz Jugoslavije; 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Operni odlomki; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Mladina sebi in vam; 18.15 »Rad imam glasbo«; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 Koncert opernih melodij; 21.15 Prenos II. polčasa košarkarske tekme Jugoslavija — CSSR; 22.15 S festiva-lov

■ ČETRTEK, 21. MAJA: 8.04 Glasbena matineja; 9.35 Lepe melodije z orkestrom Hanell Robert; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Istok Winkler: Vloga gozdarstva pri reševanju problematike višinskih kmetij; 12.40 Čez polja in potoke; 13.30 Priporočajo vam... 14.40 »Mehurčiči«; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Četrtekovo glasbeno popoldne; 18.15 »Morda vam bo všeč«; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Minute z ansambliom The Tattoes; 20.00 Četrtekove večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Zabavna glasba; 22.15 Večer klavirskih skladb Aleksandra Skrjabin.

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

od 1. oktobra

Ljubljanska banka

obveščaja:

prva potujoča ekspoziura v Jugoslaviji gre na svojo prvo pot

da bo tudi prebivalcem odročnejših krajev bančni servis pri roki uvajamo naj sodobnejšo ekspoziuro, kakršno zadnje čase s pridom uporabljajo drugod po svetu

ekspoziura bo v kratkem obiskala vse večje kraje v Sloveniji

potujoča ekspoziura posluje po tradiciji naše banke hitro, učinkovito in zanesljivo

če vprašate za nasvet v potujoči ekspoziuri vam odgovarja in svetuje kreditna banka in hranilnica Ljubljana

